

การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง
เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ของสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดย

ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ
รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๒
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา ของ ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๒ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓

พลโท

(พิสิทธิ์ ปฐมอม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง การผลิตและพัฒนากำลังอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

ผู้วิจัย ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** ๖๒

การวิจัยเรื่อง “การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. ศึกษาสภาพปัจจุบันการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๒. ศึกษาสภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๓. เสนอแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์สำหรับการผลิตและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมระดับภาพรวมให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการและวิธีการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการใช้การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และการสัมภาษณ์แบบ Focus Group ประชากรในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๕ คน ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๒๐ คน บุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๒๐ คน ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๕ คน และนำเสนอข้อมูลแบบรายงานวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพปัจจุบันการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ๓ ศูนย์ประสานงานใน ๓ จังหวัด ได้แก่ ศูนย์ประสานงานพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกจังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัยเทคนิคบางแสน ศูนย์ประสานงานพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกจังหวัดระยอง ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัยเทคนิคระยอง และศูนย์ประสานงานพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ตั้งอยู่ ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒. สภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า จากการวางแผนการดำเนินงานที่ผ่านมาความร่วมมือกับสถานประกอบการ จำนวน ๘๑๐ แห่ง จัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายผลการดำเนินงานได้พัฒนามาตรฐานวิชาชีพ ๗ มาตรฐานวิชาและมีการผลิตกำลังคน ระดับปวช. จำนวน ๙,๗๓๔ คน ปวส. จำนวน ๕,๖๖๐ คน ปริญญาตรี จำนวน ๓,๓๐๖ คน รวม ๑๕,๔๐๐ คน และฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น จำนวน ๑๑,๗๙๓ คน ซึ่งยังไม่สามารถผลิตและพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ๓. โดยมีข้อเสนอแนวทางด้านยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิตและพัฒนา
กำลังคน

ระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันในด้านอาชีวศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสอน การแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การขับเคลื่อนธุรกิจ เศรษฐกิจ ประเทศด้วยงานวิจัยทุกระดับ เพื่อการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

จากผลการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้ ๑. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกควรต้องดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์ร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสามารถผลิตและกำลังคนได้สอดคล้องกับความต้องการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ๒. สถานประกอบการในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกต้องเข้ามา มีส่วนรับผิดชอบในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเนื่องจากเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากกำลังคนอาชีวศึกษาที่ผลิตออกมา ๓. รัฐบาลต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกอย่างจริงจังโดยเฉพาะการสนับสนุน กระตุ้น และอำนวยความสะดวกเพื่อจูงใจให้สถานประกอบการได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการผลิตกำลังคน เพื่อสนองความต้องการของสถานประกอบการและเพื่อพัฒนาพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกอย่างจริงจัง ๔. ให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างสถานศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน สถานประกอบการและองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อร่วมกันวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคน

Abstract

Title The Production and Development of Vocational Manpower
in the Eastern Economic Corridor: EEC

Field Social - Psychology

Name Dr.Suthep Kaengsanthia   **Course** NDC   **Class** 62

The purposes of this research are: 1) to study the current conditions of vocational manpower production and development with the quality and international standards to support the development in the Eastern Economic Corridor (EEC) area. 2) to study the problem condition of production and development of vocational manpower with quality and international standards to support the development EEC area. 3) to propose guidelines to establish the strategies for formulating production and development manpower for industrial overall and correspond to industrial development's market needs and direction. The researcher has defined the research process and the research method by qualitative research combined with the descriptive study and focus group interviews. The populations in this research were: 5 administrators of the Office of the Vocational Education Commission (OVEC), 20 college administrators under OVEC in the Eastern Economic Corridor area, 20 college personnel under OVEC in the Eastern Economic Corridor area, and 5 industrial entrepreneurs in the Eastern Economic Corridor area. This research has been presented in an analytical descriptive research report.

The results of this study are as follows: 1. The current conditions of production and development of the vocational workforce in the EEC of OVEC in the fiscal year 2018, the OVEC has established the Technical and Vocational Education and Training Career. There are 3 centers namely the Eastern Economic Corridor Coordination Center, Chonburi which is located at Bang Saen Technical College, the Eastern Economic Corridor Coordination Center, Rayong which is located at Rayong Technical College, and the Eastern Economic Corridor Coordination Center, Chachoengsao, which is located at Chachoengsao Polytechnic College. 2. The study of condition problem of vocational manpower production and development with quality and international standards to support the development of the EEC area found that operational planning in the past cooperated with 810 workplaces to develop the professional standard's performance consistent with the target of 7 professional standards. There is the production of manpower in Vocational Certificate level 9,734 students, Diploma level 5,660 students, bachelor degrees

3,306 students, a total of 15,427 students. In addition, there are 11,793 students in a short training course, which are unable to produce and develop vocational manpower according to the goals set. 3. The strategic guidelines are suggested as follows: The first strategy, vocational education management for society, and the nation's security. The second strategy is the manpower production and development, research and innovation to develop a competitive capability. The third strategy is potential human development in vocational education at all ages and encouragement in a lifelong learning society. The fourth strategy is opportunities, equal, and equality creation in vocational education. The fifth strategy is teaching and guidance inside and outside the education system to promote and develop life quality and environmentally friendly. The last strategy is driving business, the country's economy, with research at all levels to balance and develop the public management system. 4. There is no integration between public and private institutions, workplaces, and public organizations in the EEC area for mutual planning to produce and develop manpower. According to the result of this study, the researcher has given the suggestions for vocational manpower development in EEC area as follows :1. Strategy determination to develop the vocational workforce in the EEC area should be conducted mutual strategy planning between public and private sectors to get the correct information and produce the manpower according to the labor market's needs, both quantity and quality side. 2. Workplaces in the EEC area have to take part responsibilities on vocational manpower production and developments due to workplaces will benefit directly from the production of vocational manpower. 3. The government has to give precedence on the development in the EEC, especially the support, stimulation, and facilitation to influence the workplaces to take part in manpower production to meet the needs of workplaces and develop the EEC area conscientiously. 4. There is integration between public and private institutions, workplaces, and public organizations in the EEC area for mutual planning to produce and develop manpower.

คำนำ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร ซึ่งนำเสนอการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเสนอแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์สำหรับการผลิตและพัฒนากำลังคนภาคอุตสาหกรรมระดับภาพรวมให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมในฐานะที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมในการพัฒนาประเทศ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

(ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๒

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จาก นายณรงค์ แผ้วพลสง เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้ให้ความกรุณาและสนับสนุนข้อมูลในการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาสู่การสร้างผู้ประกอบการใหม่

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้สัมภาษณ์แบบ Focus Group เกี่ยวกับ “สภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเสนอแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์สำหรับการผลิตและพัฒนากำลังคนภาคอุตสาหกรรมระดับภาพรวมให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมในฐานะที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมในการพัฒนาประเทศ”

ขอขอบพระคุณ พลโท สัมพันธ์เพชร สายสรรพมงคล และ พันเอก พีระพงษ์ จันทวโร อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย กรุณาให้คำแนะนำผู้วิจัยได้จัดทำงานวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งอาจารย์ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของรุ่น ๖๒ ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ซึ่งมีประโยชน์ระหว่างนำเสนอความก้าวหน้า และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ ผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในอนาคตต่อไป

ท้ายนี้ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณของบิดามารดาผู้ให้กำเนิดชีวิต บูรพาจารย์และคณาจารย์ที่อบรมสั่งสอนตลอดจนบุคคลในครอบครัวที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอ

(ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๒

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
คำนำ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญแผนภาพ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีการดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	๔
คำจำกัดความ	๔
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
แนวคิดการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา	๖
แนวคิดระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	๑๔
แนวทางการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ	๑๗
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๓
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๒๗
สรุป	๒๙
บทที่ ๓ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและการแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนาช่างคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๓๑
สภาพปัจจุบันปัญหาการผลิตและพัฒนาช่างคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๓๑
ศักยภาพของพื้นที่เชื่อมต่อภูมิภาค	๓๔
เป้าหมายการพัฒนา	๓๕
ผลการดำเนินงาน	๓๙

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๕๑
สรุป	๕๘
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	๖๒
ความเป็นมา	๖๒
ข้อเสนอแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕)	๖๖
ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์	๖๗
แนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์	๖๙
ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จ	๖๙
เป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จ	๗๐
เรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ	๗๐
กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนงาน	๗๑
สรุป	๗๒
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๗๕
สรุป	๗๕
ข้อเสนอแนะ	๗๙
บรรณานุกรม	๘๐
ภาคผนวก	๘๓
ผนวก ก รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)	๘๔
ผนวก ข การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการตีความหมายของข้อมูล (Interpretation analysis)	๘๖
ประวัติย่อผู้วิจัย	๙๒

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

๒ - ๑ กรอบแนวคิดของการวิจัย

หน้า

๒๘

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากคำแถลงนโยบายคณะรัฐมนตรีโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ มี ๑๒ นโยบายหลัก โดยหนึ่งในนั้นก็คือด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย โดยเฉพาะการพัฒนาบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแผนพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ด้วยการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพของคนทุกช่วงวัยสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งนี้ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในด้านการแข่งขัน ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปรุงจูน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับ อนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงจูน พร้อมทั้ง การส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน สำหรับเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้มีมาตรฐานการพัฒนาบุคลากรด้วยการจัดการศึกษาที่เป็นระบบและครบเครื่อง ตั้งแต่กลุ่มการศึกษาพื้นฐาน กลุ่มการศึกษาอาชีวศึกษา อุดมศึกษา พร้อมปรับ EEC Model ที่ทำให้สถาบันการศึกษาสามารถผลิตบุคลากรได้ตรงตาม ความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมถึงการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในพื้นที่ ในการผลิตบัณฑิตในแต่ละสาขาของ S-Curve เพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการของแรงงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกได้อย่างครบถ้วน

กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินงานผลิตและพัฒนา สนับสนุนกำลังคนอาชีวศึกษาเขตพื้นที่พิเศษ ภาคตะวันออกได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญในการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีปริมาณและคุณภาพ

เพียงพอ เพราะปัจจุบันเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่า ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนา กำลังแรงงานให้เป็นผู้ที่มีความรู้และสมรรถนะสูง ประเทศนั้นจะสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกได้เป็นอย่างดี รวมทั้งสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้อยู่ในระดับสูงได้อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการพัฒนากำลังคนนั้น มุ่งเป้าหมายไปที่การพัฒนา กำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) รวมถึงพัฒนา อาชีวศึกษา พัฒนาคุณภาพวิชาชีพ และพัฒนาแรงงานรองรับอุตสาหกรรม ๔.๐ โดยจัดระบบและ กลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ชัดเจนเป็นระบบในการพัฒนา กำลังคนที่มี ทักษะสูงให้สามารถนำความรู้ความสามารถและทักษะมาใช้ในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการสร้าง และพัฒนานวัตกรรม ซึ่งต้องครอบคลุมการพัฒนากำลังคนที่อยู่ในอุตสาหกรรมแล้ว รวมถึงกำลังคน ที่กำลังจะเข้าสู่อุตสาหกรรม และการเตรียมการผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน เพื่อรองรับ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีในอนาคต รวมทั้งเร่งรัดและขยายผลระบบคุณวุฒิวิชาชีพ การยกระดับ ฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น โดยมุ่ง การขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนา กำลังคนให้มีศักยภาพควรมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนานักเรียน นักศึกษา พัฒนาคู่มือบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งจากการศึกษาการศึกษาการศึกษาระมาณการแรงงานของ กระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่าในระยะเริ่มต้นโครงการพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อัตราความ ต้องการจ้างงานยังมีน้อย เนื่องจากเป็นระยะเวลาเริ่มต้นของโครงการ การดำเนินงานส่วนใหญ่จะเป็น การประชาสัมพันธ์โครงการและเชิญชวนให้ผู้ประกอบการมาลงทุน โดยจากประมาณการพบว่า อุตสาหกรรมที่เกิดการจ้างงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิง คุณภาพ รองลงมา คือ อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพและอุตสาหกรรมยานยนต์ สมัยใหม่ ซึ่งผลการประมาณการดังกล่าวได้ผลเช่นเดียวกันทั้งการประมาณการ ๕ ปี และ การประมาณการ ๑๐ ปี และปีที่คาดว่าจะมีการอัตราการจ้างงานสูงสุด คือ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งว่าเป็น ระยะสมดุลของโครงการที่การค้า การลงทุนต่าง ๆ อยู่ในระดับที่เหมาะสม อุตสาหกรรมแต่ละประเภท มีความมั่นคง เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้อัตราการจ้างงานที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน เศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้อัตราการจ้างงานที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ดังนั้นจึงเป็นที่มาของงานวิจัยฉบับนี้ ที่มุ่งจะศึกษาค้นหาแนวทางหรือรูปแบบในการ กำหนดยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออกภายใต้การกำกับดูแลสถาบันอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้สามารถรองรับความมั่นคงแห่งชาติทางเศรษฐกิจในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคอุตสาหกรรม ภาคเอกชน และสามารถสนับสนุนงานของแผนความมั่นคงทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ คู่คุ้มครองและ รักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไทยได้อย่างมหาศาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
๒. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
๓. เพื่อเสนอแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์สำหรับการผลิตและพัฒนากำลังคนภาคอุตสาหกรรมระดับภาพรวมให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑.๑ การวิจัยนี้เน้นการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อเสนอข้อเสนอเชิงนโยบาย ในการกำหนดยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

๑.๒ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวคิด/หลักการระดับยุทธศาสตร์

๒. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

- ๒.๑ ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๕ คน
- ๒.๒ ผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๑๐ คน
- ๒.๓ บุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๑๐ คน
- ๒.๔ ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๕ คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูล

- ๑.๑ ข้อมูลทุติยภูมิ ดำเนินการโดยการศึกษาจากตำราเอกสารต่าง ๆ
- ๑.๒ ข้อมูลปฐมภูมิ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์รายบุคคล Focus Group จำนวน ๕ ครั้ง ผู้บริหารและบุคลากร ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และผู้ประกอบการ

ในภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลเกี่ยวกับการบริหารจัดการวิทยาลัยแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารส่วนกลาง ผู้อำนวยการสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจ และนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการแบบมีประสิทธิภาพและคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เดี่ยว (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความหมายของข้อมูล (Interpretation analysis) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการค้นหาแนวคิด (Constructs) สังเคราะห์ข้อมูลทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ที่สามารถใช้ในการพรรณนาและอธิบายเพื่อให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและมีน้ำหนักมากขึ้น

๓. เครื่องมือการวิจัย

๓.๑ การศึกษาเอกสาร (Document study) ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบในการจัดทำยุทธศาสตร์สำหรับการผลิตและพัฒนากำลังคนภาคอุตสาหกรรมระดับภาพรวมให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารส่วนกลาง ผู้อำนวยการสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจ และนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัย

๓.๒ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation observation) ผู้วิจัยใช้เทคนิคนี้เก็บรวบรวมข้อมูลในการสำรวจสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๔. คำถามในการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกได้หรือไม่อย่างไร

๕. การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลแบบรายงานวิจัยเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ นำเสนอแนวคิดใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. หน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในระดับชาติ และระดับปฏิบัติการทั้งภาครัฐ เอกชน ทราบถึงสภาพปัจจุบันการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒. หน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในระดับชาติ และระดับปฏิบัติการทั้งภาครัฐ เอกชน ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๓. หน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในระดับชาติ ได้ทราบถึงแนวทางที่ชัดเจนและเหมาะสมในการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการลดปัญหาความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานกำลังคนในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำจำกัดความ

การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา	หมายถึง	การจัดการศึกษาในสายวิชาชีพในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรปริญญาตรีเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) และหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น
การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี	หมายถึง	การจัดการศึกษาสายอาชีพ โดยนำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรปริญญาตรีเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) มาจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ โดยจัดการศึกษาในสถานศึกษาครึ่งหลักสูตรและจัดการศึกษาในสถานประกอบการอีกครึ่งหลักสูตร
พื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	หมายถึง	พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยองที่ได้รับประกาศให้เป็นพื้นที่ที่ได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาเศรษฐกิจ

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ผู้ศึกษาวิจัยนำเสนอภาพรวมการผลิตและพัฒนากำลังคนในเขตพื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ในมุมมองของอาชีวศึกษาที่กำลังเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนากำลังคนในพื้นที่ โดยรวบรวมกรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. แนวคิดการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา
๒. แนวคิดระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
๓. แนวทางการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
๔. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๕. กรอบแนวคิดของการวิจัย
๖. สรุป

แนวคิดการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

๑. การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดแผนผลิตและพัฒนากำลังคนผ่านกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนี้

เป้าหมาย

๑. กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
๒. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน
๓. การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

๑. ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมประเทศ
๒. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน
๓. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๒. แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้ง งานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

ผลผลิต/ผลลัพธ์

มีการผลิตและการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ที่มีคุณภาพ เพิ่มจำนวนบัณฑิตในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน มีสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถแข่งขันในระดับสากล ประชาชน ได้รับการฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ รวมทั้งมีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในเชิงพาณิชย์ การให้การรักษายาบาล และการพัฒนาความเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของภูมิภาค

กลยุทธ์

๑. เร่งพัฒนาและผลิตกำลังคนสาขาที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ อาทิ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี แพทย์ และพยาบาล
๒. เร่งผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และรองรับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
๓. ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษา เร่งปรับค่านิยม และวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องทุกระดับ
๕. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐ ทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ
๖. ส่งเสริมงานวิจัย และนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๓. แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา

การศึกษาด้านอาชีพ หรือการอาชีวศึกษา เป็นรากฐานในการประกอบอาชีพ มุ่งให้เกิดการฝึกอบรม พัฒนากำลังคนในระดับต่าง ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม พจนานุกรมราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช ๒๕๒๕ กำหนดความหมายของอาชีพ หรืออาชีวะ หมายถึง การเลี้ยงชีวิตและการทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพและคำว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มุ่งไปในทางช่างฝีมือ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ๒๕๖๐)

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ กำหนดแนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา ว่าคือการจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) ระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ) และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพระยะสั้นและระยะยาว ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับปรัชญาการอาชีวศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานอาชีวศึกษาในแต่ละระดับ

นอกจากนี้ สันหัต สารีบุตร (๒๕๒๖) ได้กล่าวว่า การอาชีวศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทั้งระบบ เป็นการศึกษาวินิจฉัยที่ได้วางแผนโดยสร้างไว้ทั้งที่เป็นวิชาชีพชั้นสูงและมีใช้ชั้นสูงทั้งในระบบและนอกระบบ และแนวคิดของ วิเวก ปางพุฒิพงศ์ (๒๕๒๓) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา

หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่มุ่งให้การศึกษาการฝึกกำลังคนในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม การศึกษาวิชาชีพนี้อาจดำเนินการได้ทั้งในระบบโรงเรียน กล่าวคือมีหลักสูตร กำหนดเวลาไว้แน่นอน หรือดำเนินการแบบนอกโรงเรียน เช่น มีความรู้จากพ่อแม่ จากการทำงานในโรงเรียน การแนะนำส่งเสริมจำหน่ายงานเอกชนหรือราชการ เป็นต้น นอกจากนี้การอาชีวศึกษาหมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคตและเพื่อช่วยผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตนหรือ เปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม

จากความหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีอาชีพ ทักษะที่ถูกต้อง มีความสามารถในการทำงาน โดยเน้นการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ตามความต้องการของตลาดแรงงานในสถานประกอบการและสังคมภายนอก

๓.๑ ความสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษา

๓.๑.๑ หลักการจัดการอาชีวศึกษา ตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับ การศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทาง ทฤษฎี อันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในทาง ปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ

๓.๑.๒ ภารกิจของการจัดการอาชีวศึกษา ในการจัดการอาชีวศึกษามีภารกิจที่สำคัญ ได้แก่

๓.๑.๒.๑ การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการผลิตและพัฒนากำลังคน ด้านวิชาชีพ ในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสาย เทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ)

๓.๑.๒.๒ การฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นการเพิ่มพูนความรู้และการฝึก ทักษะอาชีพ

๓.๑.๒.๓ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาซึ่งแบ่งตามระดับการศึกษาในระบบดังนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้กำหนดคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพ ครอบคลุมอย่างน้อย ๓ ด้าน คือ

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะ ทัวไป

ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการ

และการดำเนินงาน มีทักษะ การปฏิบัติงานในขอบเขตสำคัญและบริบทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานประจำ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะไปสู่บริบทใหม่ สามารถให้คำแนะนำ แก้ปัญหาเฉพาะด้าน และรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีส่วนร่วมในคณะทำงานหรือมีการ

ประสานงานกลุ่มรวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน

๑.๑ การคิดหน่วยกิตต่อภาคเรียน

๑.๑.๑ รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปราย ไม่น้อยกว่า ๑๘ ชั่วโมง เท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๑.๒ รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า ๓๖ ชั่วโมง เท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๑.๓ รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง เท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๑.๔ การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง เท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๑.๕ การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง เท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๑.๖ การทำโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง เท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑.๒ จำนวนหน่วยกิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมระหว่าง ๑๐๐ - ๑๒๐ หน่วยกิต

๑.๓ โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

หมวดวิชาทักษะชีวิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะใน การปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ เห็นคุณค่าของตนเองและการพัฒนาตน มีความใฝ่รู้ แสวงหาและ พัฒนาความรู้ใหม่ มีความสามารถในการใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการจัดการ มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์รวมถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมไม่น้อยกว่า ๒๑ หน่วยกิต การจัดวิชาในหมวดวิชาทักษะชีวิต สามารถทำได้ในลักษณะเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ให้ครอบคลุมกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ ของหมวดวิชาทักษะชีวิต

หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน ดำเนินงาน ตรวจสอบ แก้ปัญหา บูรณาการความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมไม่น้อยกว่า ๖๙ หน่วยกิต ประกอบด้วย ๕ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน
๒. กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ
๓. กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก
๔. ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ
๕. โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

๒. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

๒.๑ กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณภาพครอบคลุม

อย่างน้อย ๔ ด้าน คือ

๒.๑.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกรักษาสีสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๒ ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีพ รวมทั้งความรู้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในระดับที่เชื่อมโยงกับการทำงาน

๒.๑.๓ ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะในการนำไปปรับใช้กระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสม ทักษะ ด้านความปลอดภัยที่เชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทักษะในการวางแผน การบริหารจัดการ การประสานงาน และการประเมินผล ในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

๒.๑.๔ ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่ สามารถปฏิบัติงาน ตามแบบแผน และปรับตัวภายใต้ความเปลี่ยนแปลง สามารถแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยหรือซับซ้อน และเป็นนามธรรมเป็นบางครั้ง

๒.๒ การคิดหน่วยกิต

๒.๒.๑ รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยาย หรืออภิปราย ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ ๑๘ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๒.๒.๒ รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ ๒ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ หรือ ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๒.๒.๓ รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ ในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม ๓ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ หรือ ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๒.๒.๔ การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๒.๒.๕ การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ ในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๒.๒.๖ การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต จำนวน

หน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมระหว่าง ๘๐ - ๙๐ หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาการศึกษา ๔ ภาคเรียน ทั้งนี้ ให้เรียนได้ไม่เกิน ๘ ภาคเรียน

๒.๓ โครงสร้างหลักสูตร

๒.๓.๑ หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง ประกอบด้วย กลุ่มวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ในการปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ เห็นคุณค่าของตนเองและการพัฒนาตน มีความใฝ่รู้ แสวงหาและพัฒนาความรู้ใหม่ มีความสามารถในการใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและ การจัดการ มีทักษะ ในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ รวมถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต การจัดวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง สามารถทำได้ ในลักษณะเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการให้ครอบคลุมกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุ จุดประสงค์ของหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง

๒.๓.๒ หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ ประกอบด้วย กลุ่มวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน จัดการ ประเมินผล แก้ปัญหา ควบคุม และสอนงาน บูรณาการความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัย เพื่อประยุกต์สู่อาชีพ รวมไม่น้อยกว่า ๕๖ หน่วยกิต ประกอบด้วย ๕ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
๒. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะ ไม่น้อยกว่า ๒๑ หน่วยกิต
๓. กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต
๔. ฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพ จำนวน ๔ หน่วยกิต
๕. โครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ จำนวน ๔ หน่วยกิต ทั้งนี้

ในการกำหนดให้เป็นสาขาวิชาใด ต้องมีจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพ พื้นฐานและกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพเฉพาะในสาขาวิชานั้น รวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๒.๓.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยรายวิชา จากหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลางหรือ หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ รวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๒.๓.๔ กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นส่วนที่ส่งเสริม การพัฒนาสมรรถนะแกนกลางหรือสมรรถนะวิชาชีพ ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อย สัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมงทุกภาคเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ ไม่นับหน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

๓.๑ กำหนดให้ ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุม อย่างน้อย ๔ ด้าน คือ

๓.๑.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษา

เอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษาสีงแวดล้อม

๓.๑.๒ ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ทางทฤษฎีและเทคโนโลยีเฉพาะทางอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ในการพัฒนางานอาชีพ

๓.๑.๓ ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และเปรียบเทียบปัญหา ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๑.๔ ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สามารถริเริ่ม ปรับปรุง วางแผนกลยุทธ์ ในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวางแผนการบริหารและการจัดการ ในสาขาอาชีพ

๓.๒ การคิดหน่วยกิต

๓.๒.๑ รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ ๑๘ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๓.๒.๒ รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ ๒ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ หรือ ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๓.๒.๓ รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงงานหรือภาคสนาม ๓ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ หรือ ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๓.๒.๔ การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคีที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๓.๒.๕ การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๓.๒.๖ ทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน รวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๓.๒.๗ จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมระหว่าง ๗๒-๘๒ หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาการศึกษา ๔ ภาคเรียน ทั้งนี้ ให้เรียนได้ไม่เกิน ๘ ภาคเรียน สำหรับการลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ภาคเรียน สำหรับการลงทะเบียนเรียน แบบไม่เต็มเวลา

๓.๓ โครงสร้างหลักสูตร

๓.๓.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ประกอบด้วยกลุ่มวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการปรับตัว และดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ เห็นคุณค่าของ

ตนเองและการพัฒนาตน มีความใฝ่รู้ แสวงหา และพัฒนาความรู้ใหม่ มีความสามารถในการใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการจัดการ มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ รวมถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม รวมไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต การจัดวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สามารถทำได้ใน ลักษณะเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการ ให้ครอบคลุมกลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชา ภาษาต่างประเทศ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชา มนุษยศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหมวด วิชาศึกษาทั่วไป ทั้งนี้ จำนวน หน่วยกิตรวมของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเมื่อนับรวมกับรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้ว ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๓.๓.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะวิชาชีพ มีความสามารถ ในการคิด วิเคราะห์ วางแผน จัดการ ประเมินผล แก้ปัญหา ควบคุมงาน สอนงาน และพัฒนางาน โดยบูรณาการความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ด้วยความรับผิดชอบและความปลอดภัยเพื่อประยุกต์ สู่อาชีพ รวมไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต โดยเป็น วิชาทางปฏิบัติการไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ประกอบด้วย ๓ กลุ่ม ดังนี้

๓.๓.๒.๑ วิชาเฉพาะพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และวิชาพื้นฐานทางเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตรวมของวิชาพื้นฐาน เทคโนโลยีเมื่อนับรวมกับรายวิชาที่ได้ศึกษา มาแล้วจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องไม่ น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

๓.๓.๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า ๒๑ หน่วยกิต กลุ่มวิชาเทคโนโลยีเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต - กลุ่มวิชาโครงการ ไม่น้อย กว่า ๓ หน่วยกิต

๓.๓.๒.๓ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ / บูรณาการการเรียนรู้ร่วมการทำงาน ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต ทั้งนี้ ในกรณีที่จัดการศึกษาระบบทวิ ภาคคืออาจยกเว้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้

๓.๓.๓ หมวดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยรายวิชา ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ตามความถนัดหรือความสนใจ จากหลักสูตรระดับ ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ในสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อการประกอบอาชีพหรือ การศึกษาต่อ รวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

แนวคิดระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

๑. ความสำคัญของ EEC

ภาคตะวันออกของประเทศไทยตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่ดีที่สุดของภูมิภาคอาเซียน สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศจีน และอินเดียที่มีประชากรจำนวนมากและมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง โดยสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ของภูมิภาคเอเชียและประเทศแถบแปซิฟิก คิดเป็น ๑ ใน ๒ ของมูลค่า GDP ของโลก นอกจากนี้ ๓ จังหวัดภาคตะวันออก (จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรีและระยอง) ยังเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และมีความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ประกอบด้วย ท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) รถไฟทางคู่ และสนามบินอู่ตะเภา มีเมืองพัทยาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก รวมทั้งยังมีพื้นที่เพียงพอสำหรับรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมจึงสามารถพัฒนาต่อยอดสู่การเป็น “ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก” (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจชั้นนำของเอเชียที่จะสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศรวมทั้งการยกระดับคุณภาพชีวิต และรายได้ของประชาชน

จุดกำเนิดจากโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก หรือ Eastern Seaboard ที่ริเริ่มช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยมี จุดมุ่งหมายในการขับเคลื่อนการลงทุนครั้งใหญ่ของประเทศ เช่นกัน ซึ่งโครงการดังกล่าวถูกตั้งให้เป็นวาระแห่งชาติ และ ได้รับการบรรจุเข้าไปในกรอบงานของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๙) การลงทุนในโครงการ Eastern Seaboard ได้กลายเป็นจุดเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ส่งผลให้ทั้งเศรษฐกิจ และภาคอุตสาหกรรมไทยสามารถเติบโตอย่างก้าวกระโดด ทั้งยังทำหน้าที่ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุน สร้าง งาน และสร้างรายได้ให้ประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังเป็น การยกระดับภาคตะวันออกให้กลายเป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญของไทยสะท้อนจากข้อมูลสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวม รายภูมิภาค (Gross Regional Product: GRP) ต่อ GDP ของภาคตะวันออกที่สูงขึ้นต่อเนื่อง

๒. ความหมายของเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ

“เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ” หมายถึง พื้นที่ใน ๓ จังหวัดภาคตะวันออก หรือพื้นที่อื่นที่กำหนดเพิ่มเติมตามมาตรา ๖ ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศและกำหนดเป็นเขตส่งเสริมเศรษฐกิจ ตามมาตรา ๓๙-๔๒ แห่ง พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. วัตถุประสงค์การจัดตั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไปสู่การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง สร้างนวัตกรรมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านต่างๆ คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนดให้มีเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษขึ้น เพื่อพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน หรือเพื่อส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษหรือเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ และความเชี่ยวชาญจากผู้ประกอบการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ สถาบันการศึกษาหรือสถานบันวิจัยที่มีศักยภาพด้วย

๔. อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษในพื้นที่เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ

“อุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ” หมายถึงอุตสาหกรรมที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด โดยกำหนดจาก ๑๒ อุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งหมด หรือบางส่วน หรืออุตสาหกรรมอื่นนอกเหนือจากอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยอาจรวมถึงอุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการจัดประชุม หรืออุตสาหกรรมอื่นใดด้วยก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องประกอบด้วยอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ยานยนต์สมัยใหม่
๒. อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ
๓. การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
๔. การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ
๕. การแปรรูปอาหาร
๖. หุ่นยนต์
๗. การบินและโลจิสติกส์
๘. เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ
๙. ดิจิทัล
๑๐. การแพทย์ครบวงจร
๑๑. ป้องกันประเทศ
๑๒. พัฒนาบุคคลและการศึกษา

๕. แผนการพัฒนา

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบหลักการโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก และมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ร่วมกับกระทรวงคมนาคม กองทัพอากาศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดทำแผนการดำเนินโครงการ และงบประมาณค่าใช้จ่ายในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ให้แล้วเสร็จ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และต่อมารองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) มีบัญชาให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (สศช.) ประสาน และบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ในวันนี้ สศช. ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๕.๑ แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๕.๑.๑ วัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เพิ่มการจ้างงาน ยกระดับคุณภาพชีวิต และรายได้ของประชาชน

๕.๑.๒ เป้าหมายการพัฒนา

๕.๑.๒.๑ พื้นที่เป้าหมาย จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา รวมถึงพื้นที่อื่นใดที่จะมีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเพิ่มเติม

๕.๑.๒.๒ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ชูเปอร์คลัสเตอร์ และ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย : กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพื่ออนาคต (New Engine of Growth) เช่น คลัส

เตอ์ยานยนต์ และชิ้นส่วน คลัสเตอร์เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คลัสเตอร์ปิโตรเคมี และเคมีภัณฑ์ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการบิน และโลจิสติกส์ เป็นต้น

๕.๑.๓ สถานะปัจจุบันของพื้นที่

๕.๑.๓.๑ ด้านเศรษฐกิจ ภาคอุตสาหกรรมและบริการมีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ พื้นที่ EEC โดยในปี ๒๕๕๗ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ ๖๕ (มูลค่า ๑.๒ ล้านล้านบาท คิดเป็นเกือบ ๑ ใน ๓ ของประเทศ) สาขาบริการร้อยละ ๓๒ และสาขาเกษตรกรรม ร้อยละ ๓ การลงทุนสะสมภาคอุตสาหกรรมมูลค่า ๑.๖ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๙ ของประเทศ รายได้เฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ ๖๒๔,๑๘๕ บาทต่อปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ นอกจากนี้ เมืองพัทยายังมีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง รวมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการท่องเที่ยวครบครัน มีโรงแรม และร้านอาหารที่ได้มาตรฐานจำนวนมาก มีจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ย ๑๐ ล้านคนต่อปี (ปี๒๕๕๔-๒๕๕๘)

๕.๑.๓.๒ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีความพร้อมของระบบโครงสร้างพื้นฐานในระดับสูงสุดของประเทศ ทั้งด้านการคมนาคมขนส่ง (ถนน รถไฟ ท่าเรือ และสนามบิน) สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และนิคมอุตสาหกรรม โดยมีพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมพร้อมรองรับการพัฒนา อุตสาหกรรมอีกประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่

๕.๑.๓.๓ ด้านสิ่งแวดล้อมยังมีปัญหาการลักลอบทิ้งขยะตาม ที่สาธารณะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน และบริเวณใกล้เคียง จำเป็นต้องมีการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย

๕.๑.๔ แนวทางการพัฒนา เพื่อยกระดับการพัฒนาพื้นที่ต่อยอดสู่การเป็นพื้นที่เศรษฐกิจ ชัยนำของเอเชีย ประกอบด้วย ๕ แนวทาง ดังนี้

๕.๑.๔.๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พร้อมกับเร่งรัดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยส่งเสริมให้อุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีระดับสูงร่วมกับการวิจัย และพัฒนา

๕.๑.๔.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจที่มีศักยภาพ รองรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย และเชื่อมโยงสู่ตลาดโลก โดยขยายขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทุกรูปแบบให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล

๕.๑.๔.๓ พัฒนาระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐาน และบริการทางสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน สร้างสมดุลของการพัฒนา และกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน

๕.๑.๔.๔ พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองสำคัญของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างมีสมดุล เมืองสำคัญในพื้นที่ EEC อาทิ

ฉะเชิงเทรา : พัฒนาเป็นเมืองที่อยู่อาศัยชั้นดีที่ทันสมัย

รองรับการขยายตัวของ กรุงเทพฯ และ EEC

พัทยา : พัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ สุขภาพ และ
นันทนาการ ศูนย์ประชุม ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติชั้นนำของอาเซียน และศูนย์การให้บริการด้าน
การแพทย์ระดับนานาชาติ (Medical Tourism)

อุตะเถา : พัฒนาเป็นศูนย์ธุรกิจการบิน และโลจิสติกส์
อาเซียน

ระยอง : พัฒนาเป็นเมืองแห่งการศึกษา และวิทยาศาสตร์
เมืองนานาชาติที่มีธุรกิจทันสมัย

๕.๑.๔.๕ ให้สิทธิประโยชน์ การอำนวยความสะดวก เพื่อดึงดูด
อุตสาหกรรม เป้าหมาย ทั้งในด้านภาษี การจัดตั้งกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ
อุตสาหกรรม เป้าหมาย การอำนวยความสะดวกในการอนุมัติ อนุญาต และการจัดตั้งเขตการค้าเสรี
เป็นต้น

๕.๑.๕ แผนการลงทุนภายใต้แผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
(พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๕.๑.๕.๑ แผนงาน/โครงการ หน่วยงานได้เสนอโครงการ เพื่อบรรจุ
ในแผนงานพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๔ แผนงานย่อย
ได้แก่ ๑) แผนงาน พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ๒) แผนงานพัฒนาคมนาคม และโลจิสติกส์
และ ๓) แผนงานพัฒนาเมือง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ สิ่งแวดล้อมเมือง ท่องเที่ยวและ
สาธารณสุข

๕.๑.๕.๒ แหล่งเงิน งบประมาณรัฐ ๑๔๗,๔๓๔.๖๔ ล้านบาท
ที่เหลือเป็นงบรัฐวิสาหกิจ กองทุนหมุนเวียนกองทัพเรือ การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
(PPP) และด้านอื่น ๆ จำนวน ๕๖๕,๒๑๐.๕๙ ล้านบาท

แนวทางการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

แนวทางการศึกษาและการพัฒนากำลังคนในต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ทบทวน ทั้งหมด ๘ ประเทศ
ได้แก่ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สหพันธรัฐแคนาดา สาธารณรัฐเกาหลีใต้ สาธารณรัฐสิงคโปร์
สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐไต้หวัน และสาธารณรัฐอินเดีย
ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลในภาพรวม โดยมีหัวข้อน่าสนใจ (เบื้องต้น) ดังนี้

๑. สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ในปี ๒๕๕๔ ประเทศเยอรมนีได้จัดสรรงบประมาณเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕ ของ GDP
หรือ ร้อยละ ๑๑ ของการใช้จ่ายภาครัฐทั้งหมด โยร้อยละ ๑๕ ถูกแจกจ่ายให้กับระดับประถมศึกษา
ร้อยละ ๕๐ สำหรับมัธยมศึกษา และร้อยละ ๒๔ สำหรับอุดมศึกษา ผลสัมฤทธิ์ที่น่าสนใจคือในปี
๒๕๕๕ ประเทศเยอรมนีมีอัตราการเรียนต่อครูเพียง ๑๔:๑ และยังมีอัตราการเรียนต่อจากระดับ
ประถมศึกษาเข้ามัธยมศึกษาถึงร้อยละ ๙๙.๓๔ อีกทั้งหากพิจารณาถึงการจ้างงานตามระดับ
การศึกษาแล้ว พบว่า ผู้มีงานทำส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากเยอรมนี
มีการปกครองแบบสหพันธรัฐโดยมีทั้งหมด ๑๖ รัฐโดยแต่ละรัฐจะมีรัฐบาลท้องถิ่นเป็นของตนเอง และ

มีกระทรวงศึกษาของรัฐนั้นๆ เองอีกด้วย ซึ่งสามารถทำให้บริหารได้อย่างเสรีโดยมีการศึกษาภาคบังคับเป็นข้อจำกัดขั้นต่ำที่จะต้องเหมือนกันทุกรัฐ

โครงสร้างการศึกษาที่น่าสนใจของประเทศเยอรมนี คือ ในระดับมัธยมศึกษาโดยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีโรงเรียนที่สามารถเลือกเรียนได้ ๔ แบบ ได้แก่ ๑) Secondary General School เป็นโรงเรียนที่เน้นเตรียมตัวนักเรียนเพื่อให้เข้าไปเรียนต่อในวิชาชีพสาขาอุตสาหกรรมและการช่าง ๒) Grammar School โดยเน้นการสอนวิชาเพื่อไปเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา โดยสามารถเน้นไปในทิศทางใดทางหนึ่งได้เช่น การดนตรีหรือเทคโนโลยี ๓) Intermediate School โดยเน้นการเรียนการสอนระหว่าง Secondary General School และ Grammar School และ ๔) มัธยมผสม โดยนำมัธยมสายการช่าง สายสามัญ และสายสามัญเข้าด้วยกัน

ในระดับต่อไป นักเรียนที่จบจากโรงเรียนมัธยมต้นสามารถเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมปลาย หรือสามารถทำการฝึกงานวิชาชีพต่อไปได้ไม่ว่าจะจบมาจากโรงเรียนมัธยมต้นในรูปแบบใด โดยมีหลากหลายสาขาให้เลือกตั้งแต่ช่างไฟฟ้า ผู้ช่วยแพทย์ตลอดจนงานบริการต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นการเรียนที่โรงเรียนร้อยละ ๔๐ และที่บริษัทหรือโรงงานร้อยละ ๖๐

๒. สหพันธรัฐแคนาดา

ประเทศแคนาดา แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๐ รัฐและ ๓ เขตการปกครองพิเศษ โดยในปี ๒๕๕๑ สัดส่วนของกำลังแรงงานร้อยละ ๒ อยู่ในภาคเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๓ อยู่ในภาคอุตสาหกรรมการผลิต และร้อยละ ๗๖ อยู่ในภาคบริการ และจากข้อมูลปี ๒๕๕๐ สัดส่วนผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ร้อยละ ๔๒.๗๐ เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา ในขณะที่สัดส่วนของผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ที่ร้อยละ ๓๑.๒๗ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีการศึกษาระดับสูง

สาเหตุหนึ่งนี้อาจเป็นเหตุให้การจ้างงานในระดับอนุปริญญาอยู่ในระดับสูง คือ การส่งเสริมการศึกษาถึงวิชาชีพ (Community College) โดยใช้เวลาเรียน ๑-๓ ปี โดเน้นการพัฒนาแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และแม้ว่ารัฐบาลกลางของแคนาดาไม่มีอำนาจในการกำหนดทิศทางการศึกษาในท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามสามารถส่งผลกระทบต่อผ่านงบประมาณจากรัฐบาลสู่รัฐบาลท้องถิ่นได้ เช่น งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาราชการทั้งสองภาษา (ภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส)

๓. สาธารณรัฐเกาหลีใต้

เกาหลีใต้แบ่งการปกครองเป็น ๙ จังหวัด และ ๖ เขตการปกครอง โดยมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของปี ๒๕๕๐ อยู่ที่ร้อยละ ๔.๒ ของมูลค่า GDP หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของค่าใช้จ่ายภาครัฐทั้งหมด อัตรานักเรียนต่อครูในระดับประถมศึกษาอยู่ที่ ๒๖:๑ โดยงบประมาณส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๔๒ อยู่ในระดับมัธยมศึกษา และร้อยละ ๓๓ อยู่ในระดับประถมศึกษา นอกจากนี้อัตราการเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีสูงถึงเกือบร้อยละ ๙๙ โดยคาดว่าเป็นผลมาจากส่งเสริมการศึกษาและการยกเลิกการสอบเข้า โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาจะถูกแบ่งเขต และนักเรียนจะได้รับการคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มเลือก เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ ระบบการผลิตครูเป็นไปโดยสถาบันผลิตครูของรูปแบบ คือ วิทยาลัยครูและวิทยาลัยการศึกษา โดยรูปแบบแรกจะเน้นการผลิตครูและการวิจัยทางการศึกษา

หลักสูตรมหาวิทยาลัยเปิด (Open University หรือ Polytechnic University) มุ่งให้การศึกษาทางอาชีวศึกษาให้แก่ผู้ที่กำลังทำงานและประสงค์ที่จะเรียนรู้เพิ่มเติม อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับภาคอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการมีงานทำของผู้เรียน

๔. สาธารณรัฐสิงคโปร์

สาธารณรัฐสิงคโปร์มีเนื้อที่ทั้งหมด ๗๐๔ ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น ๕.๐๘ ล้านคน ประกอบไปด้วยคนเชื้อชาติจีน มาเลย์ อินเดียและชาวยุโรป สิงคโปร์ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่มีการคอร์ปชั่นน้อยที่สุด และมีประชากรที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุดอันดับหนึ่งของเอเชีย หากคิดตามสัดส่วนของพลเมืองผู้มีงานทำในปี ๒๕๕๗ พบว่า โดยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๓๑.๙ เป็นผู้ที่มิวุฒิกการศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา และร้อยละ ๑๙.๕ ๑๗.๘ และ ๑๑.๔ เป็นพลเรือนที่มีวุฒิกการศึกษาในระดับ วุฒิบัณฑิตวิชาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับวิทยาลัยตามลำดับ

กระทรวงศึกษาของสิงคโปร์จะประกอบไปด้วยสามหน่วยงานหลัก คือฝ่ายจัดการศึกษา (Professional) ฝ่ายนโยบาย (Policy) และฝ่ายสนับสนุน (Services) โดยหน่วยงานฝ่ายนโยบายจะเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดทิศทางการศึกษา โดยทำหน้าที่ทบทวนและจัดทำนโยบายการศึกษา คอยวางยุทธศาสตร์ของกระทรวง เสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านการศึกษากับต่างประเทศ และประเมินผลการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ของแต่ละโรงเรียน การศึกษาของประเทศสิงคโปร์นั้นจะเน้นไปที่การพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านไปพร้อม ๆ กับวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สิ่งที่น่าสนใจในการศึกษาของสิงคโปร์ คือ ระบบการบูรณาการระหว่างเนื้อหา วิธีสอน และการประเมิน สิงคโปร์มีระบบการทดสอบแห่งชาติที่ดีในทุกระดับการศึกษาและผลของการทดสอบแต่ละระดับจะถูกนำไปใช้ในการแนะนำสายวิชาที่จะเรียนต่อไป ทั้งในสายวิชาการและสายอาชีพ อีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจคือว่ามีความสำคัญมากที่สุดและแตกต่างจากรูปแบบของประเทศไทยคือ ระบบการพัฒนาคู ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูแล้วจำเป็นต้องเข้ารับการพัฒนา ๑๐๐ ชั่วโมงต่อปี และทำงานวิจัยเพื่อการพัฒนาการสอนและนำผลวิจัยนั้นมาทดลองใช้ ด้วยเหตุนี้การทำงานวิจัยของครูนั้นจึงเป็นเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง อีกเรื่องที่สำคัญไม่แพ้กันและยังไม่ได้รับการนำไปใช้มากพอในระบบการศึกษาไทย คือความเป็นอิสระทางวิชาการของโรงเรียน ถึงแม้สิงคโปร์จะมีการบริหารการศึกษาแบบรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางโดยเฉพาะด้านความเข้มข้นของเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ แต่โครงสร้างการบริหารของสิงคโปร์ยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้ หากมองในอีกแง่มุมหนึ่ง การเพิ่มอิสระทางด้านวิชาการในประเทศที่มีขนาดเล็กอาจมีความสะดวกในการตรวจสอบดูแลและควบคุมมาตรฐานกว่าประเทศที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งทำให้สาธารณรัฐสิงคโปร์สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. สาธารณรัฐมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ รัฐและ ๓ เขตการปกครองพิเศษ มีพื้นที่ ๓๒๙,๗๕๘ ตารางกิโลเมตรและมีประชากรทั้งสิ้น ๒๖,๙๒๐,๐๐๐ คน จากการจำแนกสัดส่วนผู้ที่มีงานทำตามระดับการศึกษาในปี ๒๕๕๖ พบว่า ร้อยละ ๕๖ นั้นเป็นผู้ที่มีวุฒิกการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ ๒๔.๕ จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และมีเพียงร้อยละ ๒๐ เท่านั้นที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

การจัดการศึกษาประเทศมาเลเซียนั้น กระทรวงการศึกษาต้องจัดทำนโยบายให้สอดคล้องกับแผน ๕ ปีของประเทศไทย โดยกระทรวงการศึกษาทำหน้าที่สองด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการและด้านการบริหาร การกำหนดนโยบายจะถูกกำหนดโดยคณะกรรมการวางแผนการศึกษา (The Education Planning Committee) หรือ EPD ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการศึกษาเป็นประธานกรรมการ โดยมีกรมวางแผนและวิจัยการศึกษา (The Education and Planning and Research Division) หรือ EPRD เป็นสำนักงานที่คอยเสนอแนะนโยบายให้คณะกรรมการวางแผนการศึกษาได้พิจารณา และเนื่องจากประเทศมาเลเซียมีการบริหารอยู่ในรูปแบบของสหพันธรัฐ ในระดับมลรัฐจึงมีสำนักงานการศึกษาแห่งมลรัฐคอยกำกับดูแลการศึกษา กำหนดทิศทางการศึกษา และนำไปปฏิบัติ รวมทั้งจัดทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์กลับไปยังกระทรวง นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานบริหารการศึกษาระดับอำเภอซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยลงไปคอยทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนและสำนักงานการศึกษาแห่งมลรัฐ

การกำหนดนโยบายด้านการศึกษาของประเทศมาเลเซีย นั้น จะประกอบไปด้วยผู้ที่มีส่วนร่วม ๓ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายการเมืองและข้าราชการ ฝ่ายประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยจะมีคณะกรรมการพิเศษคอยจัดทำขึ้นและเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี จากนั้นนำขึ้นทูลเกล้าฯ ต่อสมเด็จพระราชาธิบดีแล้วประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาต่อไป รัฐบาลของประเทศมาเลเซียได้วางแผนการพัฒนาการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๘ โดยเน้นการปฏิรูปทั้ง ๑๑ ประเด็น ได้แก่ ด้านความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษา การมีผู้บริหารที่มีทักษะระดับสูง เพิ่มอำนาจให้หน่วยงานการศึกษาท้องถิ่นระดับการใช้เทคโนโลยี ลดความซ้ำซ้อนของหน้าที่ระหว่างหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ และเปลี่ยนให้อาชีพครูน่าสนใจ และลดงานธุรการของครู อย่างไรก็ตามการนำแนวทางการปฏิบัติดังกล่าวไปปฏิบัติกันยังไม่ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะแผนในการสรรหาครู และยังมีปัญหาด้านช่องว่างผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนระหว่างเมืองกับชนบท

๖. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๓๓,๒๑๐ ตารางกิโลเมตรและมีประชากรทั้งสิ้น ๘๗.๘ ล้านคน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔

การกำหนดนโยบายการศึกษาของเวียดนามดูแลโดยกระทรวงการศึกษาและฝึกอบรม (Ministry of Education and Training) หรือ MOET โยจะรับผิดชอบนโยบายอย่างกว้าง ๆ ของทุกระดับและดูแลเรื่องมหาวิทยาลัย ในส่วนของมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษานั้นจะมีการกระจายอำนาจไปให้กับสำนักงานการศึกษาและฝึกอบรมอำเภอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดอำนาจการควบคุมจากส่วนกลาง และเพิ่มอิสระในการสรรหางบประมาณและระดมทรัพยากรในพื้นที่ โดยทั้งในอำเภอและระดับจังหวัด จะมีคณะกรรมการประชาชนที่คอยมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา นอกจากนี้คณะกรรมการประชาชนระดับต่าง ๆ ต้องทำการรับผิดชอบเรื่องการเงิน และการกำกับดูแลครู รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานเพื่อตอบสนองความต้องการด้านการศึกษาของแต่ละพื้นที่ โดยข้อเสนอของคณะกรรมการประชาชนจังหวัดนั้น จะถูกส่งต่อไปให้สภาประชาชนจังหวัดทำการกำหนดนโยบายการเก็บค่าเล่าเรียนด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีสภาการศึกษาแห่งชาติซึ่งเป็นองค์กรที่ปรึกษาแลกเปลี่ยนการกำหนดนโยบายการศึกษา ส่วนการประเมินผลการศึกษาของเวียดนามนั้น

สำนักผู้ตรวจการมีหน้าที่คอยตรวจการศึกษา แก้ปัญหาการเรียนและเสนอมาตรการควบคุมบังคับใช้กฎหมาย

จะเห็นได้ว่าการศึกษาของเวียดนามมีรูปแบบที่มีการกระจายอำนาจค่อนข้างสูง อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับภาคประชาชนในระดับที่สูง สำหรับการวิจัยด้านการศึกษา มีสถาบันการวิจัยการศึกษาแห่งชาติ คอยทำการวิจัยและพัฒนาการศึกษา อีกทั้งจัดการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗. Effects of Industry Cluster on Company Competitive: Special Economics Zone in Taiwan

ผลกระทบต่อบริษัทในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ความสามารถในการแข่งขัน : เขตเศรษฐกิจพิเศษในไต้หวัน Maw-Shin Hsu และ Yung-Lung Lai

ตามที่ Global Competitiveness Report ซึ่งตีพิมพ์โดย WEF ระหว่างปี ๒๐๐๗-๒๐๑๐ ชี้ว่า ไต้หวันรั้งอันดับหนึ่งจากการประเมินประสิทธิภาพของการพัฒนาเขตเศรษฐกิจแบบกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Cluster development) สามปีซ้อน นับเป็นความสำเร็จที่น่าทึ่งในการพัฒนานวัตกรรมและกลุ่มอุตสาหกรรม รวมไปถึงการสร้างสรรค์ พัฒนาและขับเคลื่อนไต้หวันให้มีความโดดเด่นในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ. งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาการพัฒนาเขตเศรษฐกิจของไต้หวัน กระบวนการดำเนินงานในการเป็นเขตเศรษฐกิจ และความสามารถการแข่งขันของบริษัทที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจ เจาะลึกถึงยุทธศาสตร์การใช้ทรัพยากรในเขตเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในความสำเร็จในการพัฒนาต่างๆกับความสัมพันธ์ของบริษัทในเขตเศรษฐกิจ และการส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ งานวิจัยชิ้นนี้ชี้ชัดว่าถ้ารัฐบาลวางยุทธศาสตร์การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้การดำเนินงานของบริษัทในเขตเศรษฐกิจเอื้อเชิงผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน จะทำให้เขตเศรษฐกิจมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว

๘. Impact of Special Economic Zones on Employment, Poverty and Human Development

ผลกระทบจากเขตเศรษฐกิจพิเศษต่อการจ้างงาน ความยากจนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ Aradhna Aggarwal

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาผลกระทบจากเขตเศรษฐกิจพิเศษต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการลดความยากจนในอินเดีย ซึ่งแบ่งเป็นสามประเด็น ดังนี้ ๑) การจ้างงาน ๒) การพัฒนาทักษะ (การพัฒนาทุนมนุษย์) ๓) การพัฒนาเทคโนโลยีและความรู้ที่ทันสมัย การศึกษานี้ค้นหาตัวแปรสำคัญในการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะระดับการพัฒนาที่สะท้อนองค์ประกอบของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ด้วยกรอบความคิดที่จะทดสอบเศรษฐกิจระดับมหภาคและองค์ประกอบต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจในเขตเศรษฐกิจพิเศษของอินเดีย ต่อแรงงาน ทักษะแรงงาน เทคโนโลยีของบริษัทในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมื่อพิจารณาถึงสามปัจจัยดังกล่าวที่ส่งผลกระทบของการพัฒนาทางเศรษฐกิจของอินเดีย จากศึกษาพบว่า บทบาทของเขตเศรษฐกิจพิเศษของอินเดียในการพัฒนาทุนมนุษย์พร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัยค่อยข้างจำกัดต่อการยกระดับเศรษฐกิจภาพรวมของอินเดียเพราะกิจกรรมทางเศรษฐกิจในเขตเศรษฐกิจพิเศษเน้นการส่งออกและการลงทุนจากต่างชาติที่แยกส่วนจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจท้องถิ่นของอินเดีย ด้วยนโยบายของรัฐบาลให้ความอิสระกับบริษัทต่างชาติ

ที่ลงทุน ไม่ได้เน้นการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นเข้าด้วยกัน ทำให้ประเด็นการพัฒนาทุนมนุษย์นั้น ล้มเหลว

สรุปภาพรวมโครงสร้างทางการศึกษาของต่างประเทศ

จากการศึกษานโยบายและแนวทางการศึกษาของต่างประเทศในช่วงต้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นประเทศที่มีการพัฒนาอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อาจช่วยสะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ในการพัฒนากำลังคนและการศึกษาของประเทศ โดยหากเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้ว ยังมีอีกหลายแนวทางที่สามารถปรับปรุงและนำมาปรับใช้ได้ โดยมีหัวข้อน่าสนใจดังนี้

๑. ด้านการกระจายอำนาจ

จากการทบทวนแนวทางการศึกษาของประเทศแคนาดา พบว่า มีลักษณะการกระจายอำนาจสูงเนื่องจากเป็นระบบสหพันธรัฐ โดยแต่ลักรัฐมีอำนาจในการออกแบบการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมของตนเอง อย่างไรก็ตาม หลักสูตรและรูปแบบการศึกษานั้นควรจะมีหลักมาตรฐานขั้นต่ำที่ทุกสถาบันการศึกษาต้องปฏิบัติตาม การกระจายอำนาจนั้นจะช่วยให้สถานศึกษาหรือนโยบายการศึกษามีอิสระในการเลือกวิธีบริหารหรือการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้กับตนเอง ซึ่งประเทศไทยสามารถนำมาเป็นตัวอย่างได้ แต่การกระจายอำนาจนั้นไม่ใช่การกระจายอำนาจในการคิดริเริ่มเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องมีการงบประมาณและเงินทุนลงไปด้วย เนื่องจากกรณีของประเทศไทยที่ไม่ได้มีการปกครองในรูปแบบสหพันธรัฐ การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถที่จะจัดเก็บภาษีหลัก เช่น ภาษีเงินได้ของตนเองได้ จึงไม่มีรายรับของส่วนท้องถิ่นที่เพียงพอในการสนับสนุนนโยบายการศึกษาเฉพาะของพื้นที่ ดังนั้น การกระจายอำนาจในประเทศไทยสามารถทำได้โดยการกระจายงบประมาณลงไปในพื้นที่ให้มากขึ้น

นอกเหนือจากการกระจายอำนาจและงบประมาณลงไปแล้วนั้น ประเทศมาเลเซียและประเทศเวียดนามยังมีโครงสร้างที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคการเมือง ถึงแม้ว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคการเมืองอาจทำให้การจัดการศึกษาได้รับผลกระทบบ้าง อย่างไรก็ตาม ในกรณีของประเทศเวียดนามมีการกระจายอำนาจและมีความสามารถในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการศึกษาอย่างสูง ทำให้ประเทศเวียดนามระดมทุนได้ตามความเหมาะสม นอกเหนือจากเงินจากภาครัฐ และอาจกล่าวได้ว่าเวียดนามซึ่งเป็นประเทศกลุ่มอาเซียนใหม่กำลังประสบความสำเร็จทางการพัฒนาการศึกษา โดยรายงานการวิจัยล่าสุด (ปี ๒๕๕๘) ของ Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD ซึ่งคอยจัดอันดับความสามารถด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอายุ ๑๕ ปี ในแต่ละประเทศ พบว่า ประเทศเวียดนามอยู่ในอันดับที่ ๑๒ ขณะที่ประเทศไทยและมาเลเซียอยู่ในอันดับที่ ๔๗ และ ๕๒ ตามลำดับ อันดับดังกล่าวอาจไม่สามารถเป็นตัวแทนคุณภาพการศึกษาโดยรวมได้ทั้งหมด แต่สามารถบ่งบอกถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาในทางใดทางหนึ่งได้

๒. การฝึกงานวิชาชีพ โดยยกตัวอย่างเช่นในประเทศเยอรมนี การฝึกงานวิชาชีพมีความกว้างขวางอย่างครอบคลุมได้หลากหลายอาชีพ นับเป็นอีกทางเลือกสำหรับการศึกษาเพื่อเพิ่มการมีงานทำอย่างแท้จริง เช่นเดียวกับการส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ (Community College Career College) ในประเทศแคนาดา ซึ่งจากสัดส่วนแรงงานตามกิจการทางเศรษฐกิจแล้วพบว่ากว่าร้อยละ ๗๖

อยู่ในภาคบริการ ซึ่งเป็นภาคที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจโดยรวมได้เป็นอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถทำงานเพิ่มขึ้นในส่วนของภาคบริการจึงมีความสำคัญ

๓. การไม่แบ่งแยกระหว่างโรงเรียนรัฐและโรงเรียนเอกชน

ลดความเหลื่อมล้ำในการออกแบบการศึกษา และสร้างความเท่าเทียมในคุณภาพการศึกษา เช่น เกณฑ์ในการรับนักเรียนของประเทศเกาหลีที่ทำการยกเลิกการสอบเข้าเพื่อหลีกเลี่ยงความไม่เท่าเทียมทางด้านคุณภาพการศึกษา และเน้นการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนที่เท่าเทียมกันทั้งประเทศ โดยนโยบายนี้จะทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ถูกละเลยและไม่รู้สึกว่าเป็นผู้แพ้ในการศึกษา

๔. การเปิดกว้างของทางเลือกในการศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับประเทศเยอรมนี มีรูปแบบโรงเรียนมัธยมตอนต้น ๔ รูปแบบ ซึ่งกำหนดไว้ว่าจะต้องมีในทุกรัฐ ทำให้เกิดทางเลือกที่หลากหลายตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยทางเลือกเหล่านั้นจะถูกแนะนำโดยครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา เมื่อผู้เรียนได้สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ หรือปีที่ ๖ จะไม่มีการสอบให้คะแนน แต่จะรายงานผลการเรียนที่บอกถึงผู้เรียนมีความถนัดทางด้านใดและสามารถไปต่อด้านใดได้บ้าง ซึ่งเป็นส่วนที่ขาดในระบบการศึกษาของประเทศไทยหน้าที่ในการแนะนำและประเมินความสามารถของผู้เรียนเป็นกลไกที่สำคัญที่จะทำให้การเลือกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. การพัฒนาครูและงานวิจัยด้านการศึกษา

สำหรับประเทศสิงคโปร์นั้น ผู้ที่เข้าสู่วิชาชีพครูแล้วจำเป็นที่จะต้องเข้ารับการพัฒนา ๑๐๐ ชั่วโมงต่อปี และทำงานวิจัยเพื่อการพัฒนาการสอนและนำผลวิจัยนั้นมาทดลองใช้งานวิจัยของครูนั้นจึงเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง ไม่ใช่การวิจัยเพื่อเลื่อนขั้นวิทยฐานะ ซึ่งการที่ไม่สามารถนำการวิจัยด้านศึกษามาพัฒนาผู้เรียนนั้นก็ยิ่งถูกระบอบอยู่ในผลลัพธ์ที่ต้องปรับปรุงในการดำเนินการแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับก่อนปรับปรุงอีกด้วย

๖. ระบบการทดสอบแห่งชาติและการประเมินผล

การติดตามประเมินผลควรที่จะมีการบูรณาการกับเนื้อหาและวิธีการสอน การประเมินครูควรจะต้องอยู่กับความสำเร็จของผู้เรียนและมุ่งพัฒนาวิธีสอนเป็นหลัก ระบบการทดสอบแห่งชาติควรจะสามารถชี้แนะแนวทางการเรียนต่อของผู้เรียนได้ นอกเหนือจากการประเมินคุณภาพโรงเรียนและผู้เรียนเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ การทดสอบแห่งชาติยังจำเป็นที่จะต้องมีความมาตรฐานที่ชัดเจน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ธวัชชัย ธรรมรักษ์ (๒๕๔๙ : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารการปกครองแบบพิเศษเมืองปริมณฑล ศึกษากรณีจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดปทุมธานีสามารถแบ่ง เมืองออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ สภาพความเป็นเมืองที่มี

ความเจริญ และประชากรหนาแน่น (Urban) ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และเมืองที่มีความเป็นชนบท (Rural) ที่มีวิถีชีวิตและประกอบอาชีพด้านการเกษตร ปัญหาของเมืองทั้ง ๒ ลักษณะ จึงมีความแตกต่างทั้งประเภท และปัญหาความรุนแรงและความจำเป็นของปัญหา ในพื้นที่ที่มีความเจริญติดต่อกับกรุงเทพมหานคร การบริหารการปกครองที่เป็นอยู่ ประชาชน ไม่สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วทั้งที่เนื่องจากติดขัดในประเด็นสำคัญทางด้าน รูปแบบการปกครองและเงินงบประมาณ เพราะปัญหาของเมืองที่มีความเจริญต้องมองปัญหาในภาพใหญ่ ที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันกับพื้นที่อื่นและใช้งบประมาณจำนวนมาก เกินกำลังของท้องถิ่นเดียวจะทำได้ ปัจจุบันการแก้ไขปัญหายังติดอยู่กับพื้นที่ (Area Approach) ขาดการบูรณาการอย่างแท้จริง ปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการของประชาชนยังไม่สามารถแก้ไขโดยรูปแบบของการประชาคมอย่างแท้จริง รวมทั้งขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนในทุก ๆ มิติ ดังนั้น การทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวของจังหวัดปทุมธานี จึงความแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒ ลักษณะ ลักษณะแรกคือ พื้นที่ชนบท ที่มีจำนวนประชากรยังไม่หนาแน่น ประชาชนประกอบอาชีพทางการเกษตร สมควรคงรูปแบบการบริหารการปกครองในลักษณะเดิม โดยเน้นให้ผู้นำ CEO เป็นผู้บริหารสูงสุด เพื่อบูรณาการการทำงานในพื้นที่ การใช้นโยบายแบบทวิลักษณ์ (Dual track) รวมทั้งพื้นที่ในจังหวัดใกล้เคียง ลักษณะที่ ๒ พื้นที่ที่มีความเจริญ ประชาชนอยู่อย่างหนาแน่น หรือแออัด และมีความเกี่ยวข้องติดต่อกับกรุงเทพมหานคร สมควรส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารการปกครอง เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงของการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาคือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เป็นผลกระทบมาจากภายนอกจังหวัดปทุมธานี มิใช่ ปัญหาที่เกิดจากคนหรือในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีเอง จึงสมควรให้ราชการส่วนกลางได้เข้าไปช่วยในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดพื้นที่สำคัญของปริมณฑลรอบกรุงเทพมหานคร (Greater Bangkok Region) และคณะกรรมการบริหารพื้นที่สำคัญของปริมณฑลรอบกรุงเทพมหานคร (Greater Bangkok Region Board) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการ เพื่อบูรณาการการแก้ไขปัญหาคือให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในภาพใหญ่ รวมทั้งบูรณาการบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาคือเป็นปัญหาสำคัญของเมืองอย่างฉับพลันให้ตรงต่อความต้องการของประชาชน รวมทั้งเป็นช่องทางให้การบริหารราชการส่วนกลางสามารถเข้าไปช่วยเหลือในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาคือความต้องการของประชาชนได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ทำให้สังคมส่วนรวมเป็น “สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน” (Green and Happiness Society) มีการบริหารงานแบบบูรณาการกันอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลดีต่อประเทศโดยรวม และเพิ่มศักยภาพของประเทศไทยในเวทีโลกได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี สมภาคภูมิ

ศุภชัย วรรณเลิศสกุล (๒๕๕๓, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษสะพาน-เซโน โอกาสและอุปสรรคสำหรับการลงทุนจากประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ระเบียบการบริหารเศรษฐกิจพิเศษสะพาน - เซโน และนโยบายส่งเสริมการลงทุนของเขตฯ หากเศรษฐกิจพิเศษสะพาน - เซโน สามารถพัฒนาได้ตามที่วางแผนไว้ คือ เป็นศูนย์กลางการค้าและบริการของแนวเศรษฐกิจพิเศษตะวันออก - ตะวันตก เศรษฐกิจพิเศษสะพาน - เซโน จะเป็นหัวรถจักรที่จะช่วยให้ สปป.ลาว พัฒนาไปไกลเป้าหมายในการลดความยากจน สร้างพื้นฐานด้านอุตสาหกรรมและความทันสมัยภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) อย่างไรก็ดี การดึงดูดนักลงทุนต่างชาติโดยเฉพาะสำหรับประเทศไทยที่

เป็นเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดให้เข้าไปลงทุนในลาว เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ และพัฒนาฝีมือแรงงานลาว จะช่วยให้มีการพัฒนาสู่เป้าหมายได้เร็วขึ้น

วิมล ปั่นคง (๒๕๕๗, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางและมาตรการเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ชายแดนของไทย ผลการวิจัยพบว่า ๑) การวิเคราะห์ความพร้อมและความเหมาะสมของพื้นที่ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษทางด้านกายภาพอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ส่วนที่อื่น ๆ รอให้มีการพัฒนาตามแผนงานของรัฐก่อน ศูนย์กลางการท่องเที่ยว อำเภอแม่สาย และอำเภอเชียงแสน มีความที่สุด เพราะมีนักท่องเที่ยวอยู่แล้ว ๒) การวิเคราะห์รูปแบบเขตเศรษฐกิจบริเวณชายแดนที่เหมาะสมกับประเทศไทย คณะนักวิจัยได้วิเคราะห์รูปแบบเขตเศรษฐกิจบริเวณชายแดนที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบจากตัวอย่างเขตเศรษฐกิจชายแดนในต่างประเทศ ๕ ประเทศ ได้แก่ โปแลนด์ โมร็อกโค จีน - เวียดนาม เม็กซิโก สิงคโปร์ - มาเลเซีย ซึ่งจากการวิเคราะห์สามารถแบ่งรูปแบบเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่เหมาะสมกับประเทศไทย เป็น ๒ รูปแบบ ประกอบด้วย ๒.๑) เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการผลิต ในระยะสั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อุตสาหกรรมที่เน้นใช้แรงงานเข้มข้นไปดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมด้านความมั่นคงและการจัดการแรงงานต่างด้าวมีการผ่อนปรนการใช้แรงงานต่างด้าว และการขึ้นทะเบียน ดึงดูดแรงงานต่างด้าวในประเทศเพื่อบ้านเข้ามาทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานระดับ ปฏิบัติในโรงงานอุตสาหกรรม และชะลอปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากแรงงานต่างด้าวทะลักเข้ามาบริเวณตอนในของประเทศมากเกินไป จึงควรอยู่ในลักษณะขนาดไม่ใหญ่เกินไป มีรั้วรอบชิด และกระจายตามเขตชายแดนที่มีข้อได้เปรียบ อุปทานแรงงานต่างด้าวในระยะยาว ควรเน้นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อการแบ่งงานตามความชำนาญ และการใช้สิทธิประโยชน์ จากประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้ประเทศไทยผลิตชิ้นตอนหรือ อุตสาหกรรมที่เน้นแรงงานทักษะสูง ใช้เทคโนโลยีสูง ๒.๒) เขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการบริการแบบรวมศูนย์หรือเขตเศรษฐกิจพิเศษขนาดใหญ่ ควรอยู่ในแผนการพัฒนาประเทศเพราะต้องใช้เงินลงทุนสูง จึงควรเลือกพื้นที่เพียงเขตเดียวเพื่อการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเป็นพื้นที่ชายแดน เพราะต้องดูองค์ประกอบอย่างอื่นควบคู่ด้วย เช่น ความเหมาะสมในแง่การดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศและในประเทศ ดึงดูดผู้บริโภคโดยเฉพาะต่างประเทศ ความง่ายในการเข้าถึง และการสนับสนุนจากแผนงานโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ

อดิเรก ฟินเขียว (๒๕๕๗, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการยอมรับความคาดหวังและปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนในจังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า ๑) การยอมรับต่อการพัฒนา พบว่า ภาพรวมผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นว่าเป็นประโยชน์และควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นโดยเร็วแต่ก็มีบางส่วนเห็นว่าควรมีการให้ข้อมูลและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ๒) ความคาดหวังต่อการพัฒนา พบว่า คาดหวังให้มีการค้าการลงทุนมากขึ้น การผลักดันพื้นที่ที่มีความพร้อมไม่ว่าจะรูปแบบใดก่อน การได้รับสิทธิประโยชน์ คุณภาพชีวิต ความมั่นคงในการทำงานในชีวิต การจับจองที่ดินทำกิน บริเวณสาธารณูปโภค การศึกษา แรงงาน อาชีพ ค่าแรง สวัสดิการต่าง ๆ และคาดหวังให้มีหน่วยงานบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษของตนเองโดยเฉพาะ และ ๓) ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ การสนับสนุนจากรัฐบาล การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ การปรับปรุงกฎหมาย ปัญหาการเมืองและความขัดแย้งการบริหารจัดการ ศักยภาพของพื้นที่และควมมีส่วนร่วมประชาชน

งานวิจัยต่างประเทศ

ทริยาครานา เซซาตริ (Triyakahana Seshabri) (๒๐๑๑, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจการเมืองของเขตเศรษฐกิจพิเศษในอินเดีย ผลการศึกษาพบว่า สิ่งจำเป็นสำหรับการกำหนด เขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) คือ การกำหนดนโยบาย กฎระเบียบเกี่ยวกับเศรษฐกิจพิเศษ การส่งเสริมให้ผู้ลงทุนการมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้น โดยกำหนดนโยบาย โชนส่งออกและกฎระเบียบในประเทศ ประสิทธิภาพของนโยบายการส่งออก การปฏิรูปการค้าทั่วไป มีมากกว่านโยบายเขตพิเศษ ได้รับความรู้และทราบปัญหาที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจ มีการวางแผนจากส่วนกลางที่ทำให้การบริหาร จัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษเหล่านี้ ประสบผลสำเร็จ ลักษณะการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ขนาดใหญ่ ของภาคเอกชน เป็นไปได้ยากเนื่องจากนโยบายการซื้อที่ดินในอินเดียที่ไม่เอื้ออำนวย

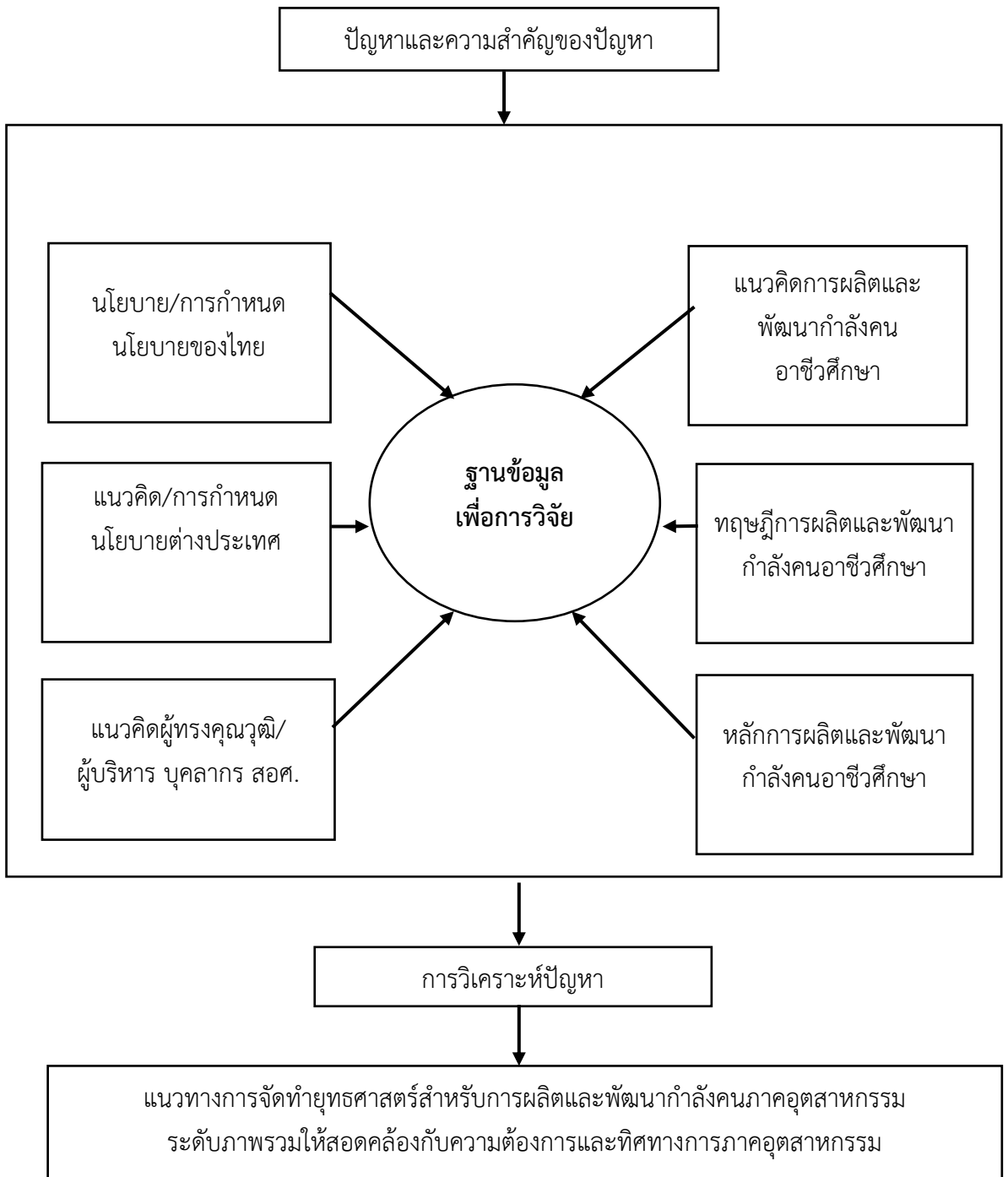
เสี่ยว หวาง (Xiao Wang) (๒๐๑๓, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ในการพัฒนา แห่งชาติ ภายใต้บทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจ กรณีศึกษาประเทศจีน พบว่า มีการสร้างเขต เศรษฐกิจพิเศษ ส่วนสำคัญของผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของจีนด้านการส่งออกที่เพิ่มขึ้น และดึงดูด การลงทุนหรือลงทุนส่วนใหญ่จากต่างประเทศ การเพิ่มขึ้นและดึงดูดการลงทุนหรือลงทุนขนาดใหญ่ จากต่างประเทศ การเพิ่มขึ้นของผลการผลิตจากเขตพัฒนาเศรษฐกิจ มีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญ ต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน โดยขึ้นอยู่กับระบบตรวจสอบของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ และนโยบายในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจในประเทศจีน การศึกษาใช้ระบบจำแนกแบบไม่ซ้ำกันสำหรับ เส้นทางการพัฒนาของแต่ละเขตพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และระบุขั้นตอนเป็นสี่ระยะ บทบาทของ แต่ละเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเครื่องมือ และนโยบายที่แตกต่างกัน และประสิทธิผลของเขตเศรษฐกิจ พิเศษที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ นโยบายที่แตกต่างกันในช่วงขั้นตอนที่แตกต่างกัน การศึกษาใช้ ข้อมูล ๕๐ เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองต้นแบบ รูปแบบการวิเคราะห์ผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรง จากต่างประเทศในแต่ละเขตของจีนการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ พบว่า หลังจาก ที่การปฏิรูปภาษีร้อยละ ๑๐-๑๔ น้อยลง การลงทุนต่างประเทศไหลเข้าสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เทียบ กับพื้นที่อื่น ๆ ในเมืองต้นแบบ มีผลที่แตกต่างกัน เมื่อศึกษาข้ามเขตเศรษฐกิจพิเศษบางเขตการ ส่งออกระยะแรกมีระยะสูงและเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในเมืองที่มีมากกว่าหนึ่งเขต มีการ เปลี่ยนแปลงภาษีมามากกว่าเขตอื่น ๆ โดยพบว่า การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับการชดเชย ผลกระทบบางส่วนจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษี เมืองเขตเศรษฐกิจพิเศษกว้างใจได้นำนโยบาย จูงใจทางการเงิน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและเพื่อดึงดูดความสามารถพิเศษเพื่อบรรเทา ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายแห่งชาติ เมื่อสิ้นสุดนโยบายแห่งชาติมีการรักษาระดับการ เปลี่ยนแปลงผลจากภาษีที่ดี สำหรับบริษัทที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ นโยบายเหล่านี้ประสบ ผลสำเร็จ แต่อัตราการเจริญเติบโตยังคงเผชิญการแข่งขันจากโซนอื่น ๆ การค้นพบเหล่านี้ ทำให้ผู้ กำหนดนโยบายได้รับการเรียนรู้จากประเทศจีนและวิธีการกำหนดเขตเป็นเครื่องมือสำหรับประสบ ความสำเร็จในการเร่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในการส่งออกในฐานะที่เป็นเขตที่ได้รับการพัฒนา และประสบผลสำเร็จมาก่อน รัฐบาลอาจต้องการที่จะพิจารณานโยบายพิเศษที่มีให้โดยเฉพาะในเขต เศรษฐกิจพิเศษเหล่านี้ ข้อเสนอเชิงนโยบาย การจัดการโซนเศรษฐกิจพิเศษ อาจพิจารณาอัตราการ เติบโตของเศรษฐกิจในแต่ละโซน นอกเหนือจากรูปแบบหรือนโยบาย แรงจูงใจต่าง ๆ ที่แต่ละช่วงเขต พัฒนาเศรษฐกิจเสนอ

ฟาดี अबดุลโมเนียน แอล ซักกา (Fadi Abdulmein Al Sakka) (๒๐๑๔, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ กรณีศึกษาประเทศคูโบ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ศึกษาแนวทางการวัดผลกระทบของเศรษฐกิจพิเศษที่มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของคูโบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจในอนาคตและจะมุ่งเน้นปัจจัยและทรัพยากรที่สำคัญ ที่กระตุ้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่นสำหรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเมือง ผลการวิจัยนี้สรุปได้ว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษคูโบอยู่ในระดับปานกลาง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษอยู่ในระดับปานกลาง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขึ้นอยู่กับรูปแบบ ขนาดของบริษัทหรือองค์กร ประสิทธิภาพด้านการเงิน ขนาดของการจัดแบ่งเขตพิเศษ และระดับของการจัดการความรู้เชิงทักษะ มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษคูโบ วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมมีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพียงเล็กน้อย และวัฒนธรรมการแบ่งแยกไม่มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แนวคิดจากนโยบาย/การกำหนดนโยบายของประเทศไทยและต่างประเทศ แนวคิดผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้บริหาร บุคลากร สอศ. แนวคิด ทฤษฎี และหลักการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา แนวความคิดจากบทความที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์สำหรับการผลิตและพัฒนากำลังคนภาคอุตสาหกรรมระดับภาพรวมให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการภาคอุตสาหกรรม โดยมีกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ ๒ - ๑ กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

จากการทบทวนวรรณกรรมแผนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกหรืออีสเทิร์นซีบอร์ดถือเป็นยุทธศาสตร์การลงทุนและเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมชั้นนำของประเทศ อาทิ ปิโตรเคมี อุตสาหกรรมยานยนต์และพลังงาน ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นสัดส่วน ๑ ใน ๕ ของประเทศจากปัจจัยและความสำคัญดังกล่าวนำมาซึ่งโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายตาม Super Cluster ที่มีการส่งเสริมเพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจประกอบด้วย ๕ อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) และอุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มเป็นพิเศษ (High - High Value Added) ตามนโยบายของภาครัฐเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน โดยนำร่องในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัด ระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา ประกอบด้วยปัจจัยที่สนับสนุนจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานตากภาครัฐรวมทั้งการพัฒนาดิจิทัลอุตสาหกรรมในพื้นที่จะก่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการลงทุนในธุรกิจ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องหลากหลายประเภท ซึ่งคาดว่าจะดึงดูดการลงทุนจากชาวไทยและต่างชาติได้มากขึ้น จากตัวเลขภาพรวมการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) พบว่าแนวโน้มการเพิ่มขึ้นจากการขอรับสนับสนุนการลงทุนสูงสุดได้แก่ ภาคตะวันออก รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง และภาคเหนือตามลำดับ ซึ่งมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติ ส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ในภาคตะวันออก ส่วนใหญ่มีการกระจุกตัวใน ๔ จังหวัดสำคัญ ได้แก่ ชลบุรี ระยอง ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา โครงการลงทุนส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม ทั้งนี้ คาดว่าภายใน ๕ ปี ทั้งภาครัฐและเอกชนจะมีการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตะวันออกจะเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย โครงสร้างการลงทุนเมืองใหม่ โรงพยาบาล โรงเรียน ที่อยู่อาศัย การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ รวมทั้งเกิดการย้ายถิ่นฐานเพื่อเข้ามาทำงานในพื้นที่มากขึ้นสังคมเมืองเกิดการเติบโต รายได้และกำลังซื้อของคนในพื้นที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น และส่งผลให้เกิดการพัฒนาสิ่งก่อสร้างใหม่ ๆ มากมาย จากทั้งภาครัฐและเอกชน

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีความจำเป็นต้องผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อป้อนและสนับสนุนทั้งภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมให้ตรงความต้องการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ดังนั้น หน่วยงานที่มีด้านเกี่ยวข้องมากที่สุด คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการผลิตและพัฒนากำลังคนสู่ภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ตลอดจนภาคเกษตรในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีและปฏิบัติ (ทล.บ.) และหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสู่ภาคการผลิตในระดับต่าง ๆ ให้มีทั้งปริมาณและคุณภาพให้สนองความต้องการของประเทศในการพัฒนาพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกหรือ EEC ตามแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การศึกษาด้านอาชีพหรือการอาชีวศึกษา ถือว่าเป็นรากฐานในการประกอบอาชีพ มุ่งให้เกิดการฝึกอบรม พัฒนากำลังคนในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาว่าเป็นการจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) ระดับเทคโนโลยี (ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ) และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพระยะสั้นและระยะยาวที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับปรัชญาของการอาชีวศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานอาชีวศึกษาในแต่ละระดับ การอาชีวศึกษาจึงเป็นการศึกษาวิชาชีพทั้งในระบบและนอกระบบ การศึกษาวิชาชีพที่มุ่งให้การศึกษาการฝึกกำลังคนในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม การศึกษาวิชาชีพนี้อาจดำเนินการได้ทั้งในระบบโรงเรียน กล่าวคือ มีหลักสูตรกำหนดเวลาไว้แน่นอนหรือดำเนินการแบบนอกโรงเรียน เช่นมีความรู้จากพ่อแม่ จากการทำงานในโรงเรียน การแนะนำส่งเสริมจำหน่ายงานเอกชนหรือราชการ เป็นต้น นอกจากนี้การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคตและเพื่อช่วยผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตนหรือ เปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม

จากความหมายและแนวความคิดของการอาชีวศึกษา รวมทั้งแนวคิดในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่ตอบสนองนโยบายระดับชาติ ผลการศึกษาวิจัยและแนวทางการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีอาชีพ สร้างทักษะที่ถูกต้อง สอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้เกิดความสามารถในการทำงาน โดยเน้นการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ในสถานประกอบการและสังคมภายนอก การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จึงมีความจำเป็นต้องมีแนวทางการจัดการและยุทธศาสตร์สำหรับผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อป้องกันและสนับสนุนทั้งภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งในด้านปริมาณและด้านคุณภาพ

บทที่ ๓

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและการแก้ไขปัญหการผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สภาพปัจจุบันปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกหรืออีสเทิร์นซีบอร์ดถือเป็นยุทธศาสตร์การลงทุน และเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมชั้นนำของประเทศ อาทิ ปิโตรเคมี อุตสาหกรรมยานยนต์และพลังงาน ซึ่งมีผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นสัดส่วน ๑ ใน ๕ ของประเทศจากปัจจัยและความสำคัญดังกล่าวนำมาซึ่งโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายตาม Super Cluster ที่มีการส่งเสริมเพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบไปด้วย ๕ อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) และอุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มเป็นพิเศษ (High - High Value Added) ตามนโยบายของภาครัฐเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน โดยนำร่องในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัด ระยอง ชลบุรี และ ฉะเชิงเทรา ประกอบปัจจัยสนับสนุนจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานจากภาครัฐรวมทั้งการพัฒนา นิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่จะก่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการลงทุนในธุรกิจและอุตสาหกรรมต่อเนื่องหลากหลายประเภท ซึ่งคาดว่าจะดึงดูดการลงทุนจากชาวไทยและต่างชาติ ได้มากขึ้น จากตัวเลขภาพรวมการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) พบว่าแนวโน้มการเพิ่มขึ้นจากการขอรับสนับสนุนการลงทุนสูงสุดได้แก่ ภาคตะวันออก รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง และภาคเหนือ ตามลำดับ ซึ่งมูลค่าโครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ในภาคตะวันออก ส่วนใหญ่มีการกระจุกตัวใน ๔ จังหวัดสำคัญ ได้แก่ ชลบุรี ระยอง ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา โครงการลงทุนส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม ทั้งนี้ คาดว่าภายใน ๕ ปี ทั้งภาครัฐและเอกชนจะมีการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตะวันออกจะเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย โครงสร้าง การลงทุนเมืองใหม่ โรงพยาบาล โรงเรียน ที่อยู่อาศัย การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ รวมทั้งเกิดการย้ายถิ่นฐานเพื่อเข้ามาทำงานในพื้นที่มากขึ้นสังคมเมืองเกิดการเติบโต รายได้และกำลังซื้อของคนในพื้นที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น และส่งผลให้เกิดการพัฒนาสิ่งก่อสร้างใหม่ ๆ มากมาย จากทั้งภาครัฐ และเอกชน ประเมินงบการลงทุนรวมทั้งจาก

ภาครัฐและภาคเอกชนไม่น้อยกว่า ๑.๕ ล้านบาท (๔๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ได้แก่ การพัฒนา สนามบินนานาชาติอุตะเถา ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (๕.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) รวมทั้งการพัฒนาท่าเรือ มาบตาพุด ระยะที่ ๓๑๐,๑๕๐ ล้านบาท (๒.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓๘๐,๐๐๐ ล้านบาท (๒.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โครงการรถไฟความเร็วสูง ๑๕๘,๐๐๐ ล้านบาท (๔.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โครงการรถไฟฟาราคู ๖๔,๓๐๐ ล้านบาท (๑.๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ๓๕,๓๐๐ ล้านบาท (๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การลงทุน อุตสาหกรรมเป้าหมาย ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (๑๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การพัฒนาการท่องเที่ยว ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (๕.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และการพัฒนาเมืองใหม่ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (๑๑.๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยพัฒนาโครงการก่อสร้างที่สำคัญในพื้นที่ ประกอบด้วย การพัฒนาระบบขนส่งทางอากาศ ทางเรือ ทางถนน และทางราง ได้แก่

๑. โครงการทางพิเศษสายบูรพาวิถี - พัทยา ระยะทาง ๖๘ กม. เพื่อเชื่อมระบบขนส่ง จากท่าเรือแหลมฉบังไปยังการขนส่งทางรางและทางถนน - โครงการมอเตอร์เวย์พัทยา - มาบตาพุด ระยะทาง ๓๒ กม. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของนิคมอุตสาหกรรมด้านตะวันออกเฉียง กับสนามบินสุวรรณภูมิท่าเรือ แหลมฉบังและนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

๒. โครงการรถไฟทางคู่ ศรีราชา - ฉะเชิงเทรา - คลอง ๑๙ - แก่งคอย เป็นระยะทาง ๑๐๖ กม. เพื่อรองรับการขยายตัวของท่าเรือแหลม - รถไฟความเร็วสูง กรุงเทพฯ - ระยอง (มินิไฮสปีด เทรน) ผ่าน ๔ จังหวัด คือ กรุงเทพฯ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เริ่มต้นจากสถานีลาดกระบัง สิ้นสุดที่สถานีระยอง

๓. โครงการพัฒนาสนามบินอุตะเถา เป็นสนามบินนานาชาติแห่งที่ ๓ เชื่อมโยงกับ สนามบินดอนเมืองและสุวรรณภูมิ ให้สามารถรองรับผู้โดยสารเพิ่มเป็น ๕ ล้านคนต่อปี เพื่อรองรับ การพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออกและการท่องเที่ยวโครงการศูนย์ซ่อมอากาศยานท่าอากาศยาน อุตะเถาให้เป็นนิคมอุตสาหกรรมการบิน เพื่อรองรับการคมนาคมขนส่งทางอากาศที่ขยายตัวและเป็น ศูนย์กลางอุตสาหกรรมการผลิต และซ่อมบำรุงอากาศยานของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔. โครงการขยายท่าเรือมาบตาพุดระยะที่ ๓ เพื่อรองรับการขนส่งสินค้าจากรถไฟ ความเร็วสูง และรถไฟทางคู่ในอนาคต - โครงการขยายท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ ๓ เป็นการร่วมทุน ระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการขนส่งสินค้า การก่อสร้างที่สำคัญของภาครัฐในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตะวันออก การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน : TEU (Twenty foot) คือหน่วยนับ สินค้าที่บรรจุในตู้คอนเทนเนอร์ความยาว ๒๐ ฟุต

นอกจากนี้ ยังมีโครงการสร้างเมืองใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับประชากรและ แรงงานในพื้นที่ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตถึง ๕ เท่าในระยะเวลา ๑๐ ปี ได้แก่

๑. ฉะเชิงเทรา ให้เป็นเมืองนำอยู่มาตรฐานโลก รองรับกรุงเทพฯ ในอนาคต และ การเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษไบโอเทคและอาหาร

๒. ชลบุรี ให้เป็นเมืองศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ
ด้านยานยนต์อนาคต และเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษอุปกรณ์อากาศยาน อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

๓. ระยอง ให้เป็นเมืองนานาชาติ เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
และ Bio economy และมีการสร้างเมืองใหม่ ๔ แห่ง

พื้นที่สำหรับสร้างเมืองใหม่ ๔ พื้นที่ ได้แก่

๑. เมืองใหม่ฉะเชิงเทรา เป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างฉะเชิงเทรากับชลบุรี

๒. เมืองใหม่ระยองอยู่เลยจากตัวเมืองระยองและใกล้กับอำเภอเมืองบ้านค่าย

๓. เมืองใหม่พัทยาบริเวณอ่าวหลังโครงการ Walking Street พัทยาใต้

๔. เมืองใหม่อยู่ตะกั่วอยู่ห่างจากสนามบินอยู่ตะกั่วประมาณ ๕ กม.

รูปธรรม ๕ โครงการหลัก ปี ๒๐๑๗

๑. Eastern Aerotropolis (U-Tapao) ประกาศนโยบายเมืองการบินภาคตะวันออก
(Eastern Airport City) เตรียมรับ ๑๕-๓๐-๖๐ ล้านคน ในอนาคต

๑.๑ เริ่มก่อสร้าง MRO ของการบินไทย-แอร์บัส และพันธมิตร

๑.๒ เริ่มก่อสร้างทางวิ่งที่ ๒ และระบบสาธารณูปโภค

๑.๓ ประกวดแบบและประมูลผู้ลงทุนในพื้นที่ที่เหลือทั้งหมดเริ่ม ๑๕ ล้านคน
ใน ๕ ปี และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

๒. Eastern High Speed Train

ประมูล PPP รถไฟความเร็วสูงสายตะวันออกเชื่อม ๓ สนามบิน สนามบิน
ให้เป็นส่วนขยายของกรุงเทพฯอย่างถาวร

๓. Leading Target Industries

บริษัทชั้นนำร่วมลงทุน ยานยนต์ไฟฟ้า-หุ่นยนต์-medical hub-ชิ้นส่วนอากาศยาน-
Bio economy

๔. Eastern Sea Gateway to Asia

๔.๑ เรือเป็นส่วนหนึ่งของ Eastern Sea Gateway

๔.๒ ประมูล PPP ท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ Gateway to Asia

๔.๓ PPP ท่าเรือมาตาพุด

๔.๔ ก่อสร้าง Ferry และ Guise ที่ท่าเรือสัตหีบ

๕. Eastern Future Cities เมืองแห่งอนาคต

มีแผน-พื้นที่-หลักเกณฑ์ การพัฒนา ๓ เมืองใหม่ (และแผนการพัฒนาศูนย์กลาง
การเงิน)

ศักยภาพของพื้นที่การเชื่อมต่อภูมิภาค

ด้วยความสำคัญในการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และระเบียงตะวันออก-ตะวันตก นอกจากนั้นยังเป็นศูนย์กลางของความเชื่อมโยงมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก รวมทั้งประเทศกลุ่มอนุภูมิภาค กลุ่มแม่น้ำโขง และทางตอนใต้ของประเทศไทย

จากการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) มีข้อสั่งการด้านเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economy corridor : EEC) จะสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนต่างชาติเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรและแรงงานไทย จึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเตรียมความพร้อมบุคลากร ดังนี้

๑. ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับกระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้มีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC ทั้งหลักสูตรในระบบการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาและหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสำหรับแรงงานที่ประสงค์จะพัฒนาความรู้เพิ่มเติม

๒. กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำฐานข้อมูลแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและความต้องการแรงงานในสาขาต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC เพื่อนำไปใช้กำหนดเป้าหมายในการผลิตบุคลากรแต่ละประเภท และระดับให้ตรงตามความต้องการต่อไป ทั้งนี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จใน ๓ เดือน

จากข้อสั่งการ ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับกระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และการแถลงยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ วิทยาลัยเทคนิคพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยมีการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณแผนการลงทุนตามยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนและสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ จำนวน ๖๑๙,๔๐๐,๐๐๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้วางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒. เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๓. ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐ ในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๔. เพิ่มขีดความสามารถ คณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกสอนในสถานประกอบการ รองรับการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ ในยุคประเทศไทย ๔.๐

เป้าหมายการพัฒนา

ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล รองรับความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรม ๔.๐ และภาคบริการ และภาคบริการโดยดำเนินการภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน

โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติ เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม ภาษา ICT เทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม อัตลักษณ์ไทย และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิต ผลิตภัณท์ ผลิตและพัฒนากำลัง ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๑. ปรับปรุง/ พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ Super Cluster/Cluster, New Engine of Growth เน้นหลักสูตรเชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ลดการจัดหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ)

๒. ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนนำพัฒนาการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการจัดเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้าสู่ห้องเรียนและใช้มาตรฐานอาชีพ

๓. เพิ่มหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นทักษะเฉพาะทาง (Intensive Short Course Training Program) แก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรเฉพาะทาง/สาขา

๔. เพิ่ม/ขยายการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีในสาขาเป้าหมาย

๕. จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ/ศูนย์พัฒนาทักษะเฉพาะทางร่วมกับสถานประกอบการและจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพชั้นสูง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๑. เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้กับคนในกลุ่ม EEC ทุกช่วงวัย

๒. ต่อยอดทักษะกำลังคนในสถานประกอบการ (Re-Skill) ไม่มีทักษะอาชีพสอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔.๐

๓. แก้ปัญหาความขาดแคลนครูเร่งด่วน และยกระดับคุณภาพครู ครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นครู ๔.๐ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน EEC

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันด้านอาชีวศึกษา

๑. สร้างแรงบันดาลใจด้านการเรียนอาชีวศึกษา เพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาให้ได้กำลังคนมากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการตลาดแรงงาน EEC

๒. ส่งเสริมอยู่ไหนทำงานควบคู่กับการเรียน ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน และประกันการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในพื้นที่

๓. จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกนักศึกษาทวิภาคีต่างพื้นที่ เข้าฝึกประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการกลุ่ม EEC รวมทั้งส่งเสริมการมีงานทำในพื้นที่

๔. สนับสนุนทุนการศึกษาของการกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเข้าสู่ระบบอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสอน การแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษาเพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสร้างนิสัยผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านการใช้ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงานจรรยาบรรณอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคและการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การขับเคลื่อนธุรกิจเศรษฐกิจประเทศด้วยงานวิจัย ยกระดับเพื่อการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการจัดการบริหารจัดการภาครัฐ

๑. เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษา โดยให้เกิดความร่วมมือในด้านทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษายกระดับเป็นสถานศึกษา ๔.๐ และ Digital College

๒. ระบุฐานข้อมูลด้าน Demand และ Supply โดยใช้กลไกประชารัฐ เพื่อการวางแผนการจัดอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๓. ปรับระบบความร่วมมืออาชีวศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเสริมศักยภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล อาทิ เยอรมัน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ ให้สอดคล้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ สถานศึกษา และขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี

๔. สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาทำงานร่วมกับนิคมอุตสาหกรรม เขตพื้นที่ประกอบการอุตสาหกรรม ชุมชนอุตสาหกรรม สถานประกอบการ และหน่วยงานอย่างใกล้ชิด

๕. ปรับบทบาทหน้าที่อาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยงานตามโครงสร้างเพื่อเป็นศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้บริการสถานประกอบการ

๖. จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเฉพาะในพื้นที่พัฒนาพิเศษ EEC เพื่อเป็นกลุ่มอำนวยความสะดวกด้านกำลังคนรองรับปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๗. ทบทวนและปรับโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่นสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนในภาคการผลิตและบริการ กระจายอำนาจการจัดอาชีวศึกษาสู่พื้นที่ให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

๘. ทบทวนค่าใช้จ่ายรายหัวในสาขาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔.๐ ปรับระบบการลงทุนในการจัดอาชีวศึกษาในพื้นที่ EEC โดยใช้ Demand Side Financing

๙. ปรับระบบการจ่ายค่าตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
มาถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ ๆ

โดยกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จ (ตามยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนฯ
๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ไว้ดังนี้

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เพิ่มขึ้น

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จำนวน ๒๐,๖๑๕ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๓๗,๙๓๐ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๔๒,๑๔๕ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๔๕,๕๐๐ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๔๘,๔๘๕ คน

การเรียนการสอนในสถานศึกษาและทวิภาคี สาขายุทธศาสตร์ EEC

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จำนวน ๑๓,๖๓๕ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๒๗,๑๐๕ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๓๑,๒๖๐ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๓๔,๑๔๐ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๓๖,๒๓๕ คน

พัฒนาศูนย์พัฒนาทักษะหรือประเมินรับรองเฉพาะทาง (ระยะสั้น)

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จำนวน ๖,๙๘๐ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๑๐,๘๒๕ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐,๘๘๕ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๑๑,๓๖๐ คน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๑๒,๒๕๐ คน

ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่ม/สาขามีงานทำหลังจบการศึกษา

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ร้อยละ ๘๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ร้อยละ ๘๕

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ร้อยละ ๙๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙๕

ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ร้อยละ ๑๐๐

ระดับความพึงพอใจสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาของสถานประกอบการที่รับเข้า

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ร้อยละ ๗๕

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ร้อยละ ๘๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘๕

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ร้อยละ ๙๐

ปีงบประมาณ ๒๐๒๔ ร้อยละ ๙๕

ร้อยละผู้สำเร็จการศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพ/มาตรฐาน/คุณวุฒิวิชาชีพ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ร้อยละ ๖๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ร้อยละ ๖๕

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ร้อยละ ๗๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ร้อยละ ๗๕

ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ร้อยละ ๘๐

ร้อยละของจำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๐๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ร้อยละ ๑๐๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ร้อยละ ๑๐๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ร้อยละ ๑๐๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ร้อยละ ๑๐๐

จำนวนศูนย์พัฒนาทักษะหรือศูนย์ประเมินรับรองสมรรถนะเฉพาะทาง

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ร้อยละ ๑๐

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ร้อยละ ๑๕

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ร้อยละ ๒๑

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ร้อยละ ๒๑

ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ร้อยละ ๒๑

ข้อมูลความต้องการกำลังคนและการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

งบประมาณการความต้องการกำลังคนระดับอาชีวศึกษาจำแนกตามโครงสร้างพื้นฐานปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ จำนวน ๒๕๓,๑๑๙ คน ข้อมูล ๕ อันดับ ของความต้องการแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขา

๑ จังหวัดชลบุรี

๑.๑ ยานยนต์และชิ้นส่วน

๑.๒ ท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวสุขภาพ

๑.๓ อุตสาหกรรมการผลิต

๑.๔ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคม

๑.๕ ก่อสร้าง

๒. จังหวัดระยอง

๒.๑ ปีโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒ นวัตกรรมทางอาหารเกษตรแปรรูปเทคโนโลยีชีวภาพ

๒.๓ ยานยนต์และชิ้นส่วน

๒.๔ หุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม

๒.๕ พลังงานไฟฟ้า

๓. จังหวัดฉะเชิงเทรา

๓.๑ เกษตรแปรรูปและแปรรูปอาหารเทคโนโลยีชีวภาพ

๓.๒ ยานยนต์และชิ้นส่วน

๓.๓ อุตสาหกรรมวัสดุ

๓.๔ ธุรกิจค้าปลีก/ บริหารธุรกิจการค้า

๓.๕ อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคมการดำเนินงานปีงบประมาณ

๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

๑. ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีลงความเห็นชอบยุทธศาสตร์พัฒนา กำลังคนสนับสนุนพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พุทธศักราช ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และกรอบวงเงิน งบประมาณตามแผนการลงทุนตามยุทธศาสตร์ จำนวน ๖๑๙,๔๐๐,๐๐๐ บาท ดังนี้

๑.๑ ปี ๒๕๖๑ งบประมาณ ๙๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท (ไม่ได้รับจัดสรร)

๑.๒ ปี ๒๕๖๒ งบประมาณ ๑๗๙,๑๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๓ ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ ๑๒๔,๑๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๔ ปี ๒๕๖๔ งบประมาณ ๑๒๔,๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดตั้งศูนย์ ศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อให้ศูนย์ประสานงานดังกล่าวส่งเสริม การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย ๓ ศูนย์ประสานงานใน ๓ จังหวัด คือ ศูนย์ประสานงาน EEC จังหวัดชลบุรี ศูนย์ประสานงาน EEC จังหวัดระยอง ศูนย์ประสานงาน EEC จังหวัดฉะเชิงเทรา และศูนย์ประสานงานย่อยใน ๓ จังหวัด จำนวนรวม ๑๐ ศูนย์ แต่ละศูนย์ประกอบไปด้วย ๕ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายข้อมูลกลาง ฝ่ายส่งเสริม สมรรถนะผู้เรียนสู่มาตรฐานอาชีพ ฝ่ายส่งเสริมระดมทรัพยากรและความร่วมมือ ฝ่ายส่งเสริม การมีงานทำ และฝ่ายวิจัยพัฒนา

๒.๑ ศูนย์ประสานงาน EEC จังหวัดชลบุรี ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัยเทคนิคบางแสน

๒.๒ ศูนย์ประสานงาน EEC จังหวัดระยอง ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัยเทคนิคระยอง

๒.๓ ศูนย์ประสานงาน EEC จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่ ณ วิทยาลัยเทคนิค

ฉะเชิงเทรา

๓. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากโครงการผลิตและพัฒนา กำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจำนวน ๙๐,๖๒๖,๗๐๐ บาท (เก้าสิบล้านหกแสน สองหมื่นหกพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) แบ่งตามรายละเอียดประมาณคือ

๓.๑ งบลงทุน จำนวน ๗๘,๑๗๓,๗๐๐ บาท จำแนกเป็น

๓.๑.๑ ครุภัณฑ์ จำนวน ๖๑,๒๗๕,๐๐๐ บาท

๓.๑.๑.๑ ก่อสร้าง จำนวน ๑๖,๘๙๘,๗๐๐ บาท

๑) ยานยนต์สมัยใหม่

๑.๑) วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

- ๑.๑.๑) เครื่องออกแบบยานยนต์และชิ้นส่วน
 ยางเติม งบประมาณครุภัณฑ์ ๕,๗๗๕,๐๐๐ บาท
- ๒) อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ
- ๒.๑) วิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม
- ๒.๑.๑) ชุดฝึกปฏิบัติการควบคุมระบบ
 อุตสาหกรรม งบประมาณครุภัณฑ์ ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท
- ๒.๑.๒) ชุดทดลองระบบสมองกลฝังตัวและ
 อุปกรณ์ งบประมาณครุภัณฑ์ ๑,๒๗๕,๐๐๐ บาท
- ๒.๑.๓) หุ่นยนต์แขนกลแบบขับเคลื่อนได้
 ระบบ งบประมาณครุภัณฑ์ ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท
- ๒.๒) วิทยาลัยเทคนิคระยอง
- ๒.๒.๑) ชุดฝึกอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ
 งบประมาณครุภัณฑ์ ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ๓) การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี
- ๓.๑) วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
- ๓.๑.๑) ชุดปฏิบัติการบริการอาหารและ
 เครื่องดื่ม งบประมาณครุภัณฑ์ ๕๖๐,๐๐๐ บาท
- ๓.๑.๒) ชุดปฏิบัติการการจัดประชุมสัมมนา
 งบประมาณครุภัณฑ์ ๖๔๙,๐๐๐ บาท
- ๓.๑.๓) ชุดปฏิบัติการงานแม่บ้าน
 งบประมาณครุภัณฑ์ ๓๗๔,๒๐๐ บาท
- ๓.๑.๔) ชุดปฏิบัติการนวดและสปา
 งบประมาณครุภัณฑ์ ๑๕๖,๐๐๐ บาท
- ๓.๑.๕) ชุดปฏิบัติการห้องจัดประชุมสัมมนา
 งบประมาณครุภัณฑ์ ๕,๒๖๐,๓๐๐ บาท
- ๔) เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ
- ๔.๑) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี
- ๔.๑.๑) ครุภัณฑ์ฆ่าเหาะซากสัตว์เล็กเกษตร
 ชีวภาพ งบประมาณครุภัณฑ์ ๖,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ๔.๑.๒) ซ่อมบำรุงระบบโรงงานแปรรูปสระ
 และงบประมาณสิ่งก่อสร้าง ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ๕) แปรรูปอาหาร
- ๕.๑) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
- ๕.๑.๑) ครั้วร้อนสาขาวิชาอาหารและ
 โภชนาการ งบประมาณครุภัณฑ์ ๓,๘๘๘,๐๐๐ บาท

- งบประมาณครุภัณฑ์ ๕,๐๕๙,๗๐๐ บาท
- ๕.๑.๒) ซ่อมบำรุงระบบโรงงานแปรรูปสัตว์
- ๖) หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม
- ๖.๑) วิทยาลัยเทคนิคระยอง
- ๖.๑.๑) ชุดฝึกเครื่องยนต์อุตสาหกรรม
- งบประมาณครุภัณฑ์ ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ๗) การบินและโลจิสติกส์
- ๗.๑) วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง
- ๗.๑.๑) ชุดโปรแกรมเรียนรู้และแบบฝึกหัด
- งบประมาณครุภัณฑ์ ๓,๘๕๐,๐๐๐ บาท
- ๗.๑.๒) ชุดฝึกระบบเบรกรถไฟฟ้า
- งบประมาณครุภัณฑ์ ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท
- ๗.๑.๓) ชุดฝึกเครื่องปรับอากาศไฟฟ้า
- งบประมาณครุภัณฑ์ ๑,๕๗๕,๐๐๐ บาท
- ๘) เชื้อเพลิงและชีวภาพ
- ๘.๑) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี
- ๘.๑.๑) ครุภัณฑ์ชุดฝึกเชื้อเพลิงและชีวภาพ
- งบประมาณครุภัณฑ์ ๔,๖๐๐,๐๐๐ บาท
- ๘.๑.๒) โรงเรือนสุกร งบประมาณสิ่งก่อสร้าง
- ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ๙) อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะการแพทย์ครบวงจร
- ๙.๑) วิทยาลัยเทคนิคบางแสน
- ๙.๑.๑) ห้องปฏิบัติการอุตสาหกรรม
- งบประมาณสิ่งก่อสร้าง ๑,๙๔๕,๐๐๐ บาท
- ๙.๑.๒) การแพทย์ครบวงจร (สปา นวดไทย)
- ๙.๑.๓) ชุด Smart Classroom งบประมาณ
- ครุภัณฑ์ ๒,๕๕๗,๐๐๐ บาท
- ๙.๑.๔) อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจรชุด
- เครื่องมือประจำห้องปฏิบัติการ งบประมาณครุภัณฑ์ ๒,๒๔๕,๓๐๐ บาท
- ๓.๑.๒) ปรับปรุงอาคารศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคน
- อาชีวศึกษา เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
- ๓.๑.๒.๑. วิทยาลัยเทคนิคบางแสน
- ๑) ปรับปรุงศูนย์ประสานงานฯ งบประมาณสิ่งก่อสร้าง
- ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๑.๒.๒. วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ

๑) ปรับปรุงศูนย์ประสานงานฯ งบประมาณสิ่งก่อสร้าง

๒,๓๑๒,๐๐๐ บาท

๓.๑.๒.๓. วิทยาลัยเทคนิคมาตาพุด

๑) ปรับปรุงศูนย์ประสานงานฯ งบประมาณสิ่งก่อสร้าง

๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๑.๒.๔. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

๑) ปรับปรุงศูนย์ประสานงานฯ งบประมาณสิ่งก่อสร้าง

๒,๑๑๕,๐๐๐ บาท

๓.๑.๒.๕. วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง

๑) ปรับปรุงศูนย์ประสานงานฯ งบประมาณสิ่งก่อสร้าง

๑,๗๒๕,๘๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น งบประมาณครุภัณฑ์ ๖๑,๒๗๕,๐๐๐ บาท งบประมาณสิ่งก่อสร้าง

๑๖,๘๘๘,๗๐๐ บาท

๓.๒ งบรายจ่ายอื่น จำนวน ๑๒,๔๕๓,๐๐๐ บาท

๓.๒.๑. พัฒนากิจกรรมนักศึกษาฯ ๕,๖๔๐,๐๐๐ บาท

๓.๒.๑.๑ อบรมทักษะทางวิชาการและทักษะด้านวิชาชีพให้นักศึกษา

๓.๒.๑.๒ ส่งนักศึกษาไปอบรมในสถานประกอบการ

๓.๒.๒. พัฒนาคูรู ๓,๘๔๐,๐๐๐ บาท

๓.๒.๓. จัดทำและพัฒนาหลักสูตร ๘๘๖,๕๐๐ บาท

๓.๒.๔. จัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ ๘๘๖,๕๐๐ บาท

๓.๒.๕. จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีงานทำ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๒.๕.๑ ประชุมทบทวนการศึกษาในพื้นที่ จำนวน ๕๘ แห่ง

๓.๒.๕.๒ จัดประชุมร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่ ๓ จังหวัด

๓.๓ การโอนจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ ดังนี้

๓.๓.๑. ชลบุรี ๔,๑๕๑,๐๐๐ บาท

๓.๓.๒. ระยอง ๔,๑๕๑,๐๐๐ บาท

๓.๓.๓. ฉะเชิงเทรา ๔,๑๕๑,๐๐๐ บาท

รวมงบประมาณ ๑๒,๔๕๓,๐๐๐ บาท

๓.๔ ในงบรายจ่ายอื่น จำนวน ๑๒,๔๕๓,๐๐๐ บาท ได้จัดสรรให้สถานศึกษา รัฐ
จำนวน ๑๙ แห่ง ดำเนินการจัดกิจกรรมและมีผลการดำเนินงาน งบประมาณ แผน ๙๐.๖๒๖๗ บาท
ผล ๙๐.๖๒๖๗ บาท ดังนี้

๓.๔.๑ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในเขต

พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผน ๑๐,๐๐๐ คน ผล ๑๕,๓๘๘ คน

๓.๔.๑.๑ กิจกรรมพัฒนาทักษะนักศึกษา งบประมาณ
แผน ๕.๖๔๐๐ บาท ผล ๕.๖๔๐๐ บาท ค่าเป้าหมายกิจกรรม แผน ๑๐,๐๐๐ คน ผล ๑๒,๑๑๔ คน

๓.๔.๑.๒ กิจกรรมพัฒนาครู งบประมาณ แผน ๓.๘๔๐๐ บาท
ผล ๓.๘๔๐๐ บาท ค่าเป้าหมายกิจกรรม แผน ๕๐ คน ผล ๔๘๒ คน

๓.๔.๑.๓ กิจกรรมจัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้อง
กับ ๑๐ อุตสาหกรรม งบประมาณ แผน ๐.๙๘๖๕ บาท ผล ๐.๙๘๖๕ บาท ค่าเป้าหมายกิจกรรม
แผน ๑๐ คน ผล ๗ คน

๓.๔.๑.๔ กิจกรรมจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ
๑๐อุตสาหกรรมเป้าหมาย งบประมาณ แผน ๐.๙๘๖๕ บาท ผล ๐.๙๘๖๕ บาท ค่าเป้าหมาย
กิจกรรม แผน ๑๐ คน ผล ๑๐ คน

๓.๔.๑.๕ กิจกรรมส่งเสริมการมีงานทำ งบประมาณ แผน ๑.๐๐๐๐ บาท
ผล ๑.๐๐๐๐ บาท ค่าเป้าหมายกิจกรรม แผน ๑๐,๐๐๐ คน ผล ๑๑,๑๖๗ คน

๔. ผลการสำรวจรายชื่อสถานศึกษาที่รับผิดชอบแต่ละสาขาของ ๑๐ อุตสาหกรรม
เป้าหมาย First S-Curve และ New S-Curve ใน ๓ จังหวัด จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และ
จังหวัดระยอง (ปรับปรุงรายชื่อผู้รับผิดชอบหลักใหม่ ๑๑ มิ.ย. ๖๒)

First S-Curve

๔.๑ ยานยนต์สมัยใหม่

๔.๑.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๔.๑.๑.๑ วท.ฉะเชิงเทรา*

๔.๑.๑.๒ วท.จุฬารัตน์ (ลาดขวาง)

๔.๑.๑.๓ วช.ฉะเชิงเทรา

๔.๑.๑.๔ วก.บางปะกง

๔.๑.๑.๕ วก.พนมสารคาม

๔.๑.๒ จังหวัดชลบุรี

๔.๑.๒.๑ วท.ชลบุรี*

๔.๑.๒.๒ วท.บางแสน

๔.๑.๓ จังหวัดระยอง

๔.๑.๓.๑ วท.บ้านค่าย*

๔.๑.๓.๒ วก. แกลง

๔.๑.๓.๓ วช.ระยอง

๔.๒ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

๔.๒.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๔.๒.๑.๑ วก.พนมสารคาม*

- ๔.๒.๑.๒ วท.จุฬารักษ์ (ลาดขวาง)
- ๔.๒.๒ จังหวัดชลบุรี
  - ๔.๒.๒.๑ วอท.ชลบุรี*
  - ๔.๒.๒.๒ วท.ชลบุรี
- ๔.๒.๓ จังหวัดระยอง
  - ๔.๒.๓.๑ วท.ระยอง*
  - ๔.๒.๓.๒ วก. แกลง
- ๔.๓ การท่องเที่ยวในกลุ่มรายได้ดี
  - ๔.๓.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา
    - ๔.๓.๑.๑ วอศ.ฉะเชิงเทรา*
  - ๔.๓.๒ จังหวัดชลบุรี
    - ๔.๓.๒.๑ วท.พัทยา*
    - ๔.๓.๒.๒ วอศ.ชลบุรี
    - ๔.๓.๒.๓ วท.บางแสน
  - ๔.๓.๓ จังหวัดระยอง
    - ๔.๓.๓.๑ วท.ระยอง*
- ๔.๔ เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ
  - ๔.๔.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา
    - ๔.๔.๑.๑ วษท.ฉะเชิงเทรา*
  - ๔.๔.๒ จังหวัดชลบุรี
    - ๔.๔.๒.๑ วษท.ชลบุรี*
  - ๔.๔.๓ จังหวัดระยอง
    - ๔.๔.๓.๑ วท.มาบตาพุด*
- ๔.๕ แปรรูปอาหาร
  - ๔.๕.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา
    - ๔.๕.๑.๑ วช.ฉะเชิงเทรา
    - ๔.๕.๑.๒ วอศ.ฉะเชิงเทรา
  - ๔.๕.๒ จังหวัดชลบุรี
    - ๔.๕.๒.๑ วอศ.ชลบุรี*
  - ๔.๕.๓ จังหวัดระยอง
    - ๔.๕.๓.๑ วช.ระยอง*
    - ๔.๕.๓.๒ วท.ระยอง

New S-Curve

- ๔.๖ หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม
  - ๔.๖.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา
    - ๔.๖.๑.๑ วก.พนมสารคาม

- ๔.๖.๒ จังหวัดชลบุรี
  - ๔.๖.๒.๑ วท.พัทยา*
  - ๔.๖.๒.๒ วอศ.ชลบุรี
  - ๔.๖.๒.๓ วท.บางแสน
- ๔.๖.๓ จังหวัดระยอง
  - ๔.๖.๓.๑ วช.ระยอง*
  - ๔.๖.๓.๒ วท.บ้านค่าย
  - ๔.๖.๓.๓ วท.มาบตาพุด
- ๔.๗ การบินและโลจิสติกส์
  - ๔.๗.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา
    - ๔.๗.๑.๑ วก.บางปะกง*
  - ๔.๗.๒ จังหวัดชลบุรี
    - ๔.๗.๒.๑ วท.สัตหีบ*
    - ๔.๗.๒.๒ วท.ชลบุรี
  - ๔.๗.๓ จังหวัดระยอง
    - ๔.๗.๓.๑ วท.บ้านค่าย*
    - ๔.๗.๓.๒ วท.ระยอง
- ๔.๘ เชื้อเพลิงและชีวภาพ
  - ๔.๘.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา
    -
  - ๔.๘.๒ จังหวัดชลบุรี
    - ๔.๘.๒.๑ วชท.ชลบุรี*
  - ๔.๘.๓ จังหวัดระยอง
    - ๔.๘.๓.๑ วท.มาบตาพุด*
    - ๔.๘.๓.๒ วท.ระยอง
- ๔.๙ ดิจิทัล
  - ๔.๙.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา
    - ๔.๙.๑.๑ วก.พนมสารคาม
    - ๔.๙.๑.๒ วอศ.ฉะเชิงเทรา
  - ๔.๙.๒ จังหวัดชลบุรี
    - ๔.๙.๒.๑ วท.ชลบุรี*
    - ๔.๙.๒.๒ วก.พนัสนิคม
    - ๔.๙.๒.๓ วท.พัทยา
    - ๔.๙.๒.๔ วท.สัตหีบ
  - ๔.๙.๓ จังหวัดระยอง
    - ๔.๙.๓.๑ วท.ระยอง*

๔.๙.๓.๒ วช.ระยอง

๔.๑๐ การแพทย์ครบวงจร

๔.๑๐.๑ จังหวัดฉะเชิงเทรา

-

๔.๑๐.๒ จังหวัดชลบุรี

๔.๑๐.๒.๑ วท.บางแสน*

๔.๑๐.๓ จังหวัดระยอง

๔.๑๐.๓.๑ วช.ระยอง*

๔.๑๐.๓.๒ วท.มาบตาพุด

๔.๑๐.๓.๓ วท.แกลง

๔.๑๐.๓.๔ วท.ระยอง

๕. ผลการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาพื้นที่ EEC ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ (จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา)

๕.๑ ปี ๒๕๖๐

ระยะสั้น ๑๑,๓๖๐ คน

ปวช. ๕,๓๗๒ คน

ปวส. ๕,๐๖๘ คน

ป.ตรี ๑๙ คน

รวม ๒๑,๘๓๕ คน

๕.๒ ปี ๒๕๖๑

ระยะสั้น ๓,๗๓๔ คน

ปวช. ๘,๖๘๔ คน

ปวส. ๖,๖๑๗ คน

ป.ตรี ๓๗ คน

รวม ๑๙,๐๗๒ คน

๕.๓ ปี ๒๕๖๒

ระยะสั้น ๒,๕๕๖ คน

ปวช. - คน

ปวส. - คน

ป.ตรี - คน

รวม ๒,๕๕๖ คน

รวมระยะสั้น ๑๗,๖๖๖ คน

รวม ปวช. ๑๔,๐๕๖ คน

รวม ปวส. ๑๑,๖๘๕ คน

รวม ป.ตรี ๕๖ คน

รวมทั้งหมด ๔๓,๔๖๓ คน

๖. ผลการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาพื้นที่ EEC เฉพาะ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ First S-Curve ปวช. ๓,๔๒๙ คน ปวส. ๒,๘๙๘ คน ทล.บ. ๑๙ คน รวม ๖,๓๔๖ คน ดังนี้

๖.๑ อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

ปวช. ๒,๓๓๓ คน

ปวส. ๒,๐๙๔ คน

ทล.บ. ๑๙ คน

รวม ๔,๔๔๖ คน

๖.๒ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

ปวช. ๕๐๐ คน

ปวส. ๓๗๕ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๘๗๕ คน

๖.๓ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ปวช. ๓๖๙ คน

ปวส. ๑๖๖ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๕๖๒ คน

๖.๔ การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

ปวช. ๖๐ คน

ปวส. ๙๑ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๑๕๑ คน

๖.๕ อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร

ปวช. ๑๔๐ คน

ปวส. ๑๗๒ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๓๑๒ คน

New S-Curve ปวช. ๒,๒๐๒ คน ปวส. ๓,๐๙๘ คน ทล.บ. - คน รวม ๕,๓๐๐ คน

๖.๖ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์

ปวช. ๕๗ คน

ปวส. ๖๖ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๑๒๓ คน

๖.๗ อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์

ปวช. ๖๕๒ คน

ปวส. ๙๒๒ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๑,๕๗๔ คน

๖.๘ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ

ปวช. ๒๒ คน

ปวส. ๒๙๕ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๓๑๗ คน

๖.๙ อุตสาหกรรมดิจิทัล

ปวช. ๑,๔๙๘ คน

ปวส. ๑,๘๑๕ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๓,๓๑๓ คน

๖.๑๐ อุตสาหกรรมบริการแพทย์ครบวงจร

ปวช. - คน

ปวส. - คน

ทล.บ. - คน

รวม - คน

รวมทั้งสิ้น ปวช. ๕,๖๑๓ คน ปวส. ๕,๙๙๖ คน ทล.บ. ๑๙ คน รวม ๑๑,๖๒๖ คน

๗. ผลการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาพื้นที่ EEC เฉพาะ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ First S-Curve ปวช. ๖,๒๐๐ คน ปวส. ๒,๗๙๙ คน ทล.บ. ๓๐ คน
รวม ๙,๐๒๙ คน

๗.๑ อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

ปวช. ๓,๐๘๑ คน

ปวส. ๑,๗๑๐ คน

ทล.บ. ๑๕ คน

รวม ๔,๘๐๖ คน

๗.๒ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

ปวช. ๒,๐๔๗ คน

ปวส. ๖๕๐ คน ทล.บ. ๑๕ คน

รวม ๒,๗๑๒ คน

๗.๓ อุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ปวช. ๗๕๕ คน

ปวส. ๒๗๐ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๑,๐๒๕ คน

๗.๔ การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

ปวช. ๗๐ คน

ปวส. ๓๘ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๑๐๘ คน

๗.๕ อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร

ปวช. ๒๔๗ คน

ปวส. ๑๓๑ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๓๗๘ คน

New S-Curve ปวช. ๓,๕๓๔ คน ปวส. ๒,๘๖๑ คน ทล.บ ๓ คน รวม ๖,๓๙๘ คน

๗.๖ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์

ปวช. ๑,๐๖๗ คน

ปวส. ๕๖๙ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๑,๖๓๖ คน

๗.๗ อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์

ปวช. ๙๔๙ คน

ปวส. ๗๕๐ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๑,๖๙๙ คน

๗.๘ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ

ปวช. - คน

ปวส. ๒๑๖ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๒๑๖ คน

๗.๙ อุตสาหกรรมดิจิทัล

ปวช. ๑,๒๔๙ คน

ปวส. ๑,๐๕๗ คน

ทล.บ. ๓ คน

รวม ๒,๓๐๙ คน

๗.๑๐ อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

ปวช. ๒๖๙ คน

ปวส. ๒๖๙ คน

ทล.บ. - คน

รวม ๕๓๘ คน

รวมทั้งสิ้น ปวช. ๙,๗๓๔ คน ปวส. ๕,๖๖๐ คน ทล.บ. ๓๓ คน รวม ๑๕,๔๒๗ คน

๘.. ผลการจัดทำครูพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญประกาศการขึ้นทะเบียนครูพิเศษจากสถานประกอบการในอุตสาหกรรม ๔.๐ และ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยวางแผนการจัดการเรียนการสอนเป็นวิทยากรการอบรมในสาขาที่เชี่ยวชาญ จำนวน ๓๗๐ คน

๙. ผลการฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับประชากรทั่วไปร่วมกับ กศน. ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑,๗๙๓ คน ๔๕๐ กว่าหลักสูตรดังนี้

๙.๑ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑,๘๓๑ คน

๙.๒ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๒,๖๕๓ คน

๙.๓ ประชาชนทั่วไป จำนวน ๗,๓๐๙ คน

๑๐. จัดทำโครงการห้องปฏิบัติการทางภาษาเคลื่อนที่ English Mobile Unit สำหรับการฝึกอบรมทักษะภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่ EEC ให้แก่นักเรียน/นักศึกษา ระดับ ปวช. ๓ และ ปวส. ๒ ที่จะจบการศึกษาและกำลังฝึกงานในสถานประกอบการ จำนวน ๑,๔๗๖ คน

๑๑. การลงทะเบียนข้อมูล Big Data ในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมภาคบริการโรงแรมและสรรพสินค้าเขตพื้นที่ EEC จำนวน ๑๔๗,๙๐๘ แห่ง

๑๒. การจัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมายโดยผลการดำเนินงานได้พัฒนามาตรฐานวิชาชีพจำนวน ๗ มาตรฐาน ได้แก่ ๑. สาขาวิชาชีพการเชื่อมอุตสาหกรรมสาขาอุตสาหกรรมการเชื่อมโครงสร้างและเครื่องจักรกลอาชีพช่างเชื่อมอาร์กโลหะด้วยมือ ๒. สาขาวิชาชีพการเชื่อมอุตสาหกรรมสาขาอุตสาหกรรมการเชื่อมโครงสร้างและเครื่องจักรกลอาชีพช่างเชื่อมทิก ๓. สาขาวิชาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและดิจิทัลคอนเทนต์ สาขาฮาร์ดแวร์ (Hardware) อาชีพผู้ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ ๔. สาขาวิชาชีพเมคคาทรอนิกส์ อาชีพช่างเมคคาทรอนิกส์ ๕. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์สาขางานแม่พิมพ์โลหะอาชีพช่างออกแบบแม่พิมพ์ปั๊มโลหะ ๖. สาขาวิชาชีพบริการยานยนต์อาชีพช่างซ่อมบำรุงรักษาทั่วไป ๗. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมีอาชีพช่างเทคนิคปฏิบัติการ

๑๓. การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายในระดับ ปวช. ปวส. ผลการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร เช่น สาขายานยนต์ สาขางานเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์ สาขางานจักรยานยนต์และเครื่องยนต์เล็กอเนกประสงค์ สาขางานเทคนิคยานยนต์ สาขางานเทคนิคเครื่องกลอุตสาหกรรม สาขางานภาษาต่างประเทศ สาขางานเทคโนโลยีไฟฟ้า สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรระยะสั้น เช่น อาชีพเข้าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ช่างไฟฟ้า แปรรูปอาหาร แปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร เป็นต้น

๑๔. การส่งเสริมการมีงานทำ จัดกิจกรรมตลาดนัดแรงงาน ประจำปี ๒๕๖๒ ร่วมกับสถานประกอบการวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในพื้นที่ เช่น จัดหางานจังหวัด รับสมัครและสัมภาษณ์งานพร้อมทั้งการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น ๑๐๘ อาชีพ และสร้างแรงบันดาลใจต่อการประกอบอาชีพอิสระเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจังหวัดระยองมีสถานประกอบการเข้าร่วม จำนวน ๗๘ แห่ง

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒,๒๓๘ คน จังหวัดชลบุรีมีสถานประกอบการเข้าร่วม จำนวน ๗๒ แห่ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑,๙๐๕ คน และจังหวัดฉะเชิงเทราเข้าร่วม จำนวน ๕๖ แห่ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๙๕ คน

๑๕. ความร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานให้ได้มาตรฐานระดับสากลรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพตลอดจนส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาการถ่ายทอดความรู้ทักษะและประสบการณ์วิชาชีพให้แก่ผู้เรียนการให้ครูอาชีวศึกษาได้รับการพัฒนาประสบการณ์และปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตลอดเวลา จะเป็นการเพิ่มความรู้ทักษะและสมรรถนะวิชาชีพของครูอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะและทักษะที่หลากหลายทันต่อวิทยาการและเทคโนโลยีขั้นสูงในโลกอาชีพโดยมีสถานประกอบการทำความร่วมมือ (MOU) จำนวน ๘๑๐ แห่ง แบ่งเป็นจังหวัดชลบุรี ๓๙๑ แห่ง จังหวัดระยอง ๙๒ แห่ง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๓๒๗ แห่ง

๑๖. การประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนปรับปรุงแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และระหว่างวันที่ ๔-๕ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมโกลเด้นซิตี จังหวัดระยอง เพื่อสรุปผลการดำเนินงานแผนขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาภาคตะวันออกให้เกิดความยั่งยืน (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และทบทวนปรับปรุงแผนขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาภาคตะวันออกให้เกิดความยั่งยืน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ประกอบด้วยประธานอาชีวศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

การแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากการวางแผนการดำเนินงานมาแล้วข้างต้นแต่การดำเนินการยังไม่สามารถผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ดังนั้นจึงจัดทำโครงการผลิตและพัฒนากำลังคนสนับสนุนกำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ จำนวน ๕ กิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะคุณธรรมและความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ร่วมกับครูฝึกสถานประกอบการโดยที่ผ่านมามีผลการดำเนินกิจกรรมดังนี้

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของกระทรวงศึกษาธิการหลังจากรับทราบข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ดังนี้

๑. จัดการประชุมในส่วนกลางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เป็นประธานเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๔ เพื่อกำหนดกรอบการทำงานภาพรวม

๒. มอบหมายการดำเนินงานในสามจังหวัดโดยให้อาชีวศึกษาจังหวัดจัดหาประชุมหารือรวบรวมข้อมูลพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานสถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพเพื่อนำเสนอแนวทางการ

ผลิตและพัฒนากำลังคนในประเด็นวิเคราะห์สภาพปัญหาและความท้าทายกำหนด Bench Mark ประเมินช่องว่างการผลิตและพัฒนากำลังคนพิจารณาเรื่องเร่งด่วนข้อจำกัดที่จะเป็นอุปสรรคต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนในพื้นที่และกำหนด Road Map การทำงานในพื้นที่จังหวัด

๓. จัดการประชุมในส่วนกลางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เป็นประธานร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เพื่อรับฟังความคิดเห็นบูรณาการการทำงานระดับส่วนราชการและกำหนดกรอบการทำงานภาพรวมโดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมพิจารณา ดังนี้

กลุ่มนโยบายและสนับสนุนการพัฒนาการค้าการลงทุน

๑. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. กระทรวงอุตสาหกรรมโดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการพัฒนา
ระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

๓. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๔. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๕. สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๖. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)

กลุ่มผู้ใช้กำลังคน

๑. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๒. สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๓. สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๔. ตัวแทนนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ (นิคมอุตสาหกรรมเหมราช)

กลุ่มสนับสนุนกำลังคน

๑. กระทรวงแรงงาน

๒. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

๓. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๔. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (มหาวิทยาลัยบูรพา)

แนวทางการแก้ปัญหาที่ได้รับจากการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำ
ยุทธศาสตร์

๑. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการค้าเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการค้าเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหน่วยงาน
ที่ยกร่างโครงการพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกขึ้น และ ครม. ได้มีมติให้ดำเนินงานโครงการ
โดยมอบหมายให้เป็นผู้รวบรวมแผนพัฒนาระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ภายใน ๓ เดือน ซึ่งงานดังกล่าวจะประกอบไปด้วย ๓ แผนงาน คือ ๑. แผนการพัฒนาอุตสาหกรรม

ศักยภาพ ๒. แผนการพัฒนาการคมนาคมและโลจิสติกส์ และ ๓. การพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองท่องเที่ยวและสาธารณูปโภค ทั้งนี้ยังไม่มีแผนการพัฒนาคนและการศึกษาเนื่องจากเวลาในการรวบรวมมีจำกัด

กรม. เห็นชอบแผนมาข้างต้นเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ และ คสช. ได้แต่งตั้ง “สำนักงานเพื่อการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก” ขึ้น ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานนี้ได้จัดการประชุมคณะกรรมการเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ โดยมีการแบ่งงาน ประกอบด้วย ๑. แผนงานโครงสร้างพื้นฐาน ๒. แผนงานอุตสาหกรรม ๓. แผนงานอุตสาหกรรม ๔. แผนงานการท่องเที่ยว ๕. แผนงานศูนย์กลางการเงิน ๖. แผนงานพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การวิจัยและเทคโนโลยี ๗. แผนงานพัฒนาเมืองใหม่ และ ๘. แผนงานการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่

๒. กระทรวงอุตสาหกรรมโดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนในพื้นที่ครอบคลุม ๓ ช่วงวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา อาชีพเดิม (ต่อยอด) อาชีพใหม่ใน EEC Intensive/Advance Skill การพัฒนา Central Lab ของสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนเข้าสู่สถานประกอบการ

ข้อมูลที่สภาพัฒน์จัดทำไว้นั้น โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกมีการปรับปรุง อาทิเขตส่งเสริมเกษตรอุตสาหกรรมการบิน/สตาร์ทอัพ อุตสาหกรรมการค้า e-commerce เมืองใหม่ ฉะเชิงเทรา Digital/ศรียาชา อุตสาหกรรม Hi Tech/ระยอง เมืองท่องเที่ยวเมืองศูนย์กลางการเงิน ฯลฯ ปรับปรุงค่าแรงในอุตสาหกรรมใหม่ ฯลฯ

๓. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้ออกประกาศที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ นี้ มีเนื้อหาระบบว่าสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะส่งเสริมการลงทุนในกิจการด้านใดบ้าง เช่นกิจการยานยนต์สมัยใหม่ (Next Generation Automotive) กิจการสมาร์ทอิเล็กทรอนิกส์ กิจการการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกิจการการแปรรูปอาหารและการเครื่องจักรอัตโนมัติและหุ่นยนต์กิจการการบินกิจการเคมีชีวภาพและปิโตรเคมีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกิจการดิจิทัลและทางการแพทย์ครบวงจร เป็นต้น กิจการเหล่านี้สามารถมาขอรับการส่งเสริมได้โดยจะได้สิทธิพิเศษทางภาษี

๔. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีภารกิจในการจัดหาพื้นที่เพื่อรับรองภาพรวมในด้านอุตสาหกรรมในพื้นที่ EEC ประมาณ ๒๕,๐๐๐ ไร่ โดยในปัจจุบันนี้มีนิคมที่เปิดดำเนินการและพร้อมที่จะรองรับการลงทุนประมาณ ๑๕,๐๐๐ ไร่ และมีนิคมที่เตรียมการดำเนินงานอีก ๑๐,๐๐๐ ไร่ คาดว่าจะมีแรงงานเข้ามาสู่ภาคอุตสาหกรรมประมาณ ๒๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ คน การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยพร้อมที่จะยกระดับฐานะของคนในภาพรวมให้ตอบสนองอุตสาหกรรมเกี่ยวกับ First S Curve และ New s Curve

๕. สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติสำรวจทาง demand Side and Supply Side ในเรื่องสถานการณ์แรงงานซึ่งสำรวจล่าสุดในไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๐ มีการสำรวจความต้องการแรงงานใน ๒๓ สาขา ๙ จังหวัดหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานสถิติในจังหวัดทุกจังหวัดได้

๖. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)

คำตอบแบบมีส่วนสำคัญในการเข้าเรียนสายอาชีพมาตรฐานการชดเชยคำตอบแบบส่วนต่างการเพิ่มประสบการณ์อาชีพนักศึกษาในประเทศเป้าหมาย

๗. การอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำลังสำรวจความต้องการแรงงานของอุตสาหกรรมว่าต้องการแรงงานประเภทไหนบ้างโดยภาคอุตสาหกรรมเป็นผู้ใช้แรงงานในอดีตขาดแรงงานไร้ฝีมือแต่ในปัจจุบันไม่มีการขาดแคลนที่ขาดแคลนและต้องการมากในปัจจุบันคือแรงงานที่มีฝีมือดังนั้นสภาอุตสาหกรรมข้อมูลและแจ้งความต้องการแรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคตะวันออกนั้นสาขาชิ้นส่วนยานยนต์มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ประเทศไทยเป็น Manufacturing ไม่ใช่ Marketing ควรยึด Majority เป้า High Skill/Multi Skill และความสามารถในการ Catch Up ความรู้และเทคโนโลยีจุดเปลี่ยนที่ Robotic & Productivity

จุดแข็ง สอศ. คือ กรอ.อศ. อ.กรอ.อศ ต้องสนับสนุน New Engine of Growth ปัญหาคือการพัฒนาครูต้องฝึกในสถานประกอบการให้บูรณาการการทำงานร่วมกับหลักสูตรเป็น demand Side Based ขยายและยกระดับทวิภาคีเตรียมความพร้อมนักศึกษาด้านพื้นฐานช่วงที่เข้มแข็งเครื่องมืออุปกรณ์ปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนสนับสนุนการลงทุนเข้าสู่ศูนย์เฉพาะทางทำให้นักศึกษาเข้าถึง Skill/Competency ยกตัวอย่าง กรอ.อศ. อ.กรอ.อศ กลุ่มยานยนต์ชิ้นส่วนมีการพัฒนาครูและการฝึกทักษะผู้เรียนรูปแบบใหม่วางเป้า ๕ ปี ในระบบ hi-view คำตอบแทนได้ตามสมรรถนะมีการบูรณาการทำงานร่วมกันในพื้นที่ EEC ด้านหุ่นยนต์การพัฒนาการศึกษาใช้เวลาในขณะนี้มีการลงทุนศูนย์ฝึกอบรมภาพเอกชน อาทิ สุมิพล IRPC

๘. สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยจะเน้นด้านการบริการและการท่องเที่ยวในส่วน of ภาคตะวันออกที่มีการศึกษานั้นมีความต้องการแรงงาน ๘,๗๓๔ คนโดย แยกออกเป็นประเภท/สาขา เช่นบัญชีการเงิน จัดซื้อ ล่าม มัคคุเทศก์ เป็นต้น และนอกจากนี้ ยังมีการคาดการณ์ล่วงหน้า ๕ ปี (ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓) เกี่ยวกับความต้องการแรงงานพบว่าความต้องการแรงงานลดลงเพราะมีการนำเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยมาใช้ งาน การคาดการณ์แรงงานเกี่ยวกับ Quick Win ในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๙๐๐,๐๐๐ คนในปี นี้หน้าก็จะลดลงมาเหลืออยู่ที่ ๒๐๐,๐๐๐ คน ตัวเลขความคาดหมายกำลังคนประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน (จาก กศจ. อ.กรอ. สภาหอการค้าฯ ภาคตะวันออก) การ Matching Demand & Supply ควรจะมีภาพชัด

๙. สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เน้น Innovative Workforce ทักษะที่หลากหลายรัฐบาลควรประกาศให้ชัดเจนกำลังคนส่วนใหญ่กระจุกตัวในกรุงเทพฯ การสร้างคนในระดับ Innovation จะต้องใช้ระยะเวลาทำ Positioning ให้ชัดเจน

๑๐. นิคมอุตสาหกรรมเหมราช

โจทย์ Innovative Workforce การลงทุนในจังหวัดชลบุรี ระยองจากต่างชาติ สถานประกอบการดูความพร้อมในพื้นที่ประกอบการลงทุนโดยเฉพาะสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา อุดมศึกษาต้องการนักศึกษาที่มีพื้นฐานนักลงทุนมีการเปรียบเทียบจุดของประเทศในภูมิภาคเพื่อ ตัดสินใจลงทุน ดังนั้นคุณภาพนักเรียนนักศึกษาจากทางระบบการศึกษาสำคัญมากควรไปในทิศทาง Innovative Workforce เพราะเป็นคุณภาพของคนที่จะเข้าทำงาน

๑๑. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพองค์การมหาชนเป็นหน่วยพัฒนามาตรฐานอาชีพว่าแต่ละ อาชีพควรที่จะต้องมีทักษะอย่างไรบ้างในการประกอบอาชีพงานส่วนใหญ่จะประสานกับกระทรวง แรงงานมาโดยตลอดใน ๒ ปีที่ผ่านมา สถาบันได้กำหนดมาตรฐานในกลุ่มที่สอดคล้องกับ S- Curve ทั้ง ๑๐ สาขา เช่น การบิน ระบบราง ไปโอเทคโนโลยี ยานยนต์สมัยใหม่ เป็นต้นมาตรฐานของสาขา ดังกล่าวที่ทางสถาบันกำหนดนั้นสอดคล้องกับมาตรฐานในอาชีพที่จำเป็นต้องใช้ในพื้นที่ EEC เกือบ ทั้งสิ้นนอกจากนี้สถาบันมีส่วนในการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถตรงในสาขาที่มีความต้องการ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

๑๒. มหาวิทยาลัยบูรพา

ได้รับการมอบหมายจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) ให้สำรวจใน ๔ ประเด็น คือ ๑. ใน ๓ จังหวัด จำแนกตามจังหวัดจากการสำรวจ พบว่ามี โรงงานทั้งหมด ๔๙๘ โรงงาน ๒. แต่ละโรงงานใน ๓ จังหวัด ต้องการนักศึกษา ปวช. ปวส. ป.ตรี จำนวนเท่าไรในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ซึ่งขณะนี้ออกแบบการสำรวจเรียบร้อยแล้วกำลังอยู่ในขั้นตอน การจัดส่งไปยังโรงงานต่าง ๆ ๓. ปวช. ปวส. ในแต่ละอุตสาหกรรมอย่างน้อยที่สุดต้องมีความสามารถ หรือสมรรถนะอะไรบ้าง จากการทดสอบกับโรงงานที่ผลิตหุ่นยนต์ได้สมรรถนะมา ๘ รายการ และได้ ข้อมูลที่จะพัฒนาให้กับผู้เรียนที่กำลังจะจบการศึกษา ๔ รายการ และ ๔. การประมาณการแนวโน้ม ความต้องการกำลังคนจะใช้สูตรการทำนายแล้วสามารถพยากรณ์ล่วงหน้าได้

๑๓. กระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางานได้อำนวยความสะดวกให้กับผู้ลงทุนเกี่ยวกับแรงงานโดยแบ่ง ออกเป็น ๒ ประเภท ๑. แรงงานไร้ฝีมือหรือกึ่งฝีมือ ๒. แรงงานฝีมือ สำหรับแรงงานไร้ฝีมือนั้นได้มีการ จัดหาและเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเป็นระบบควรแรงงานฝีมือส่วนใหญ่เป็นต่างด้าวนั้นได้อำนวย ความสะดวกด้วยการสื่อสารสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในการจัดตั้ง “ศูนย์อำนวยความสะดวก ในการคอร์โดโจทย์รักกลางตราวีซ่าและการขออนุญาตทำงานขณะนี้ศูนย์ให้บริการแล้วที่สูง จามจุรีกรุงเทพฯจะขยายไปจังหวัดเชียงใหม่จังหวัดภูเก็ตส่วนในพื้นที่ EEC นั้นพร้อมที่จะร่วมมือกับ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในการตั้งศูนย์ดังกล่าว กรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีการดำเนินงานในพื้นที่ ได้แก่ ๑. พื้นที่จังหวัดชลบุรีได้มีการจัดตั้ง “สถาบัน บุคลากรเทคโนโลยีอัตโนมัติและหุ่นยนต์” โดยจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้ ๓๕ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๐ และในปี ๒๕๖๑ จะจัด “ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีขั้นสูง” อีก ๑๓ ล้านบาท ๒. พื้นที่จังหวัด ระยอง ในปี ๒๕๖๐ มีการจัดตั้ง “สถาบันบุคลากรเทคโนโลยีอัตโนมัติและหุ่นยนต์” และในปี ๒๕๖๑

จะจัด “ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีขั้นสูง” อีก ๕๘ ล้านบาท และ ๓.พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราในปี ๒๕๖๐ ได้รับงบประมาณเพื่อหวังผลการพัฒนาฝีมือแรงงานด้านเทคโนโลยีขั้นสูงส่วนในปี ๒๕๖๑ ยังไม่มีการดำเนินการ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการแรงงานในเขตพื้นที่ EEC ในช่วงปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้ประมาณการว่าความต้องการแรงงานลดน้อยลง เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมนำเทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาใช้แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงแรงงานพร้อมที่จะประสานงานใกล้ชิดกับกระทรวงศึกษาธิการในการแจ้งความต้องการแรงงานของแต่ละสาขา ซึ่งขณะนี้ได้ทำการสำรวจใน ๓ สาขาหลัก คือ สาขาดิจิทัล สาขาขนส่งและโลจิสติกส์ และสาขาชิ้นส่วนยานยนต์ นอกจากนี้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีการเตรียมความพร้อมเรื่องหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ Engine of Growth ใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย มีโครงการที่รองรับในปี ๒๕๖๑ โดยเป็นการปรับปรุงและพัฒนาทักษะซึ่งใช้งบประมาณ ๖๙ ล้านบาท การพัฒนากำลังคนของประเทศภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดขับเคลื่อนภายใต้ ป.ย.ป. PM Agenda กลุ่มที่ ๑ เตรียมคนในศตวรรษที่ ๒๑ จำนวน ๖ กลุ่ม กระทรวงแรงงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพยากรณ์ความต้องการกำลังคนเบื้องต้น แต่ต้องบูรณาการและรับฟังข้อมูลให้ตกผลึก ผลการพยากรณ์ใน ๕ ปี มีความต้องการส่วนเพิ่ม ๗๐,๐๐๐ คน จำแนกรายกลุ่ม/สาขา และจังหวัดเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วจะนำมาใช้อ้างอิงได้ เสนอปรับวิสัยทัศน์เพิ่มข้อความกำลังคนอาชีวศึกษาและระดับทักษะ Innovative Workforce แหล่งข้อมูลอ้างอิงได้เพิ่มเติมจากแผนฯ EEC กระทรวงแรงงานมีการจัดตั้งสถาบัน เทคโนโลยีหุ่นยนต์ สอศ. เป็นพลังสำคัญเรียนแล้วมีงานทำ เสนอประเด็นการปรับ/เตรียมความพร้อมนักศึกษาที่สูงของกระทรวงแรงงานเป็นการใช้ทรัพยากรร่วมกันก่อนเข้าสถานประกอบการควรมีการประสานและทำงานใกล้ชิดกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานสนับสนุนการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีเพิ่ม Intensive ให้กับสถานประกอบการและปรับหลักเกณฑ์เพื่อให้ ปวช. ปีสุดท้ายเข้าฝึกอาชีพหรือทำงานได้ เรื่องเร่งด่วนที่สุดคือวิทยาลัยในพื้นที่เป็นแหล่ง Supply ที่ต้องบริหารจัดการได้ทันเวลาควรเร่งทำความเข้าใจผู้ปกครองบริหารจัดการนักศึกษาทวิภาคีในพื้นที่/ ต่างพื้นที่ ระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษา สวัสดิภาพ สวัสดิการในระหว่างฝึกอาชีพใน EEC และการบ่มเพาะวินัยนักศึกษา

๑๔. กระทรวงศึกษาธิการ

ให้มีการปรับปรุงข้อมูลและแผนการผลิตเป็นห่วง ๆ ทุก ๑ ปี ทบทวนข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยหลักจัดทำฐานข้อมูลด้าน Demand ใน EEC สภาพัฒน์ BOI และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่ผ่านมา ดังนี้

๑. กิจกรรมพัฒนาทักษะนักศึกษาโดยส่งนักเรียนนักศึกษาเข้าฝึกอบรมและฝึกงานในสถานประกอบการจำนวน ๑๒,๑๑๔ คน ในสาขาวิชาที่รองรับ ๑๐ กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่นฝึกอบรมกระบวนการเรียนรู้ GOGO Board โครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี V- CHEPC ฝึกอบรมทักษะภาษาอังกฤษ Echo VE ฝึกอบรมภาษาธรรมชาติข้อมูลผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยี ฝึกอบรมทักษะธุรกิจออนไลน์ ฝึกอบรมระยะสั้นสมรรถนะ E To E ฝึกอบรมด้านมาตรฐานวิชาชีพไฟฟ้า อบรมการเขียนประวัติและเตรียมตัวสมัครงาน เป็นต้น และส่งนักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัล สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขางาน

การเกษตร สาขาพืชศาสตร์ สาขาสัตวศาสตร์อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ สาขายานยนต์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ สาขางานปิโตรเคมีกลุ่มอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่ม รายได้ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สาขาการโรงแรมสาขางานการท่องเที่ยวที่หน่วยงานหรือสถาน ประกอบการเอกชนต่าง ๆ เช่น บริษัทไอเดียดีไซน์ บริษัท PTT Global Chemical Rayong Office บริษัท SCG Chemical TPE Site ๑ บริษัทระยองสาดร์ จำกัด โรงแรมเบลล่ารอยัล อูร์ถยนต์บริษัท เจเคเคเคพันธ์ จำกัด เป็นต้น

๒. กิจกรรมพัฒนาครูโดยส่งครูอาจารย์ไปฝึกงานจริงในสถานประกอบการ ฝึกอบรมประชุมสัมมนาวิชาการจำนวน ๔๘๒ คน ในสาขาวิชาที่รองรับ ๑๐ กลุ่มอุตสาหกรรม เป้าหมาย เช่น การอบรมทักษะภาษาจีน การอบรมทักษะภาษาอังกฤษ การอบรมสาขาวิชายานยนต์ การอบรมสาขาวิชาช่างเชื่อม การอบรมสาขาวิชาชีไฟฟ้า และการอบรมสาขาวิชาการโรงแรม เป็นต้น

๓. กิจกรรมจัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่มีความสอดคล้องกับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายการดำเนินงานได้พัฒนามาตรฐานวิชาชีพจำนวน ๗ มาตรฐาน ได้แก่ ๑. สาขาวิชาชีพการเชื่อมอุตสาหกรรม สาขาอุตสาหกรรมการเชื่อมโครงสร้าง และเครื่องจักรกล อาชีพช่างเชื่อมอาร์กโลหะด้วยมือ ๒. สาขาวิชาชีพการเชื่อมอุตสาหกรรมสาขาอุตสาหกรรมการเชื่อม โครงสร้างและเครื่องจักรกลอาชีพช่างเชื่อมทิก ๓. สาขาวิชาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และดิจิทัล คอนเทนต์ สาขาฮาร์ดแวร์ (Hardware) อาชีพผู้ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์และระบบ คอมพิวเตอร์ ๔. สาขาวิชาชีพเมคคาทรอนิกส์ อาชีพช่างเมคคาทรอนิกส์ ๕. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรม การผลิตแม่พิมพ์สาขาแม่พิมพ์โลหะอาชีพช่างออกแบบแม่พิมพ์บีมโลหะ ๖. สาขาวิชาชีพบริการ ยานยนต์อาชีพช่างซ่อมบำรุงรักษาทั่วไป และ ๗. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี อาชีพช่างเทคนิคปฏิบัติการ

๔. กิจกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ๑๐ อุตสาหกรรม เป้าหมายในระดับ ปวช. ปวส. และดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร เช่น สาขายานยนต์ สาขาเมคคา ทรอนิกส์และหุ่นยนต์ สาขางานจักรยานยนต์และเครื่องยนต์เล็กอเนกประสงค์ สาขาเทคนิคยาน ยนต์ สาขาเทคนิคเครื่องกลอุตสาหกรรม สาขาภาษาต่างประเทศ สาขาเทคโนโลยีไฟฟ้า สาขา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ หลักสูตรระยะสั้น เช่น อาชีพเข้าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ช่างไฟฟ้า แปรรูป อาหาร แปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร เป็นต้น

๕. กิจกรรมส่งเสริมการมีงานทำโดยจัดมหกรรมตลาดนัดแรงงานใน ๔ จังหวัด ได้แก่จังหวัดชลบุรีมีผู้เข้าร่วมตลาดนัดแรงงานทั้งสิ้น ๑,๙๐๕ คน จังหวัดระยองมีผู้เข้าร่วมตลาดนัด แรงงานทั้งสิ้น ๒,๒๓๘ คน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีผู้เข้าร่วมตลาดนัดแรงงานทั้งสิ้น ๙๕๐ คน และ กรุงเทพฯ จัดมหกรรมมิติใหม่อาชีวศึกษาที่ได้นำผู้ประกอบการมาดำเนินกิจกรรมรับสมัครและ สัมภาษณ์นักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาจำนวน ๖,๐๐๐ คน และการประชุมสถานประกอบการ สถานศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา) จำนวน ๑๐๑ แห่ง ตลอดจนสร้างความร่วมมืออันดีระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา

นอกจากนี้ จัดโครงการฝึกอบรมระยะสั้นให้แก่แรงงานในสถานประกอบการและ ประชาชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยบูรณาการทำงานร่วมกับสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน ๑๑๑,๐๕๙ คน พัฒนาทักษะด้าน

ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ที่ใช้สื่อสารในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้แก่ศึกษาระดับ ปวช.๓ และ ปวส.๒ ภายใต้กิจกรรมห้องปฏิบัติการทางภาษาเคลื่อนที่ English mobile unit จำนวน ๑,๔๗๖ คน

สรุป

ความสำคัญจำเป็นในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การลงทุนและเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมชั้นนำของประเทศ ส่งผลให้เกิดโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เพื่อรองรับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายตาม Super Cluster ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอันประกอบด้วย ๕ อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) และอุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มเป็นพิเศษ (High - High Value Added) ตามนโยบายของภาครัฐเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน โดยนำร่องในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ ระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา อย่างไรก็ตามยังมีความจำเป็นต้องศึกษาแนวทางการประสานความร่วมมือกันทั้งภาคการศึกษา หน่วยงาน และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรม สอดคล้องตามความต้องการและความจำเป็นในด้านกำลังคน แรงงานฝีมือ โดยมุ่งเป้าหมายไปที่การพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) การพัฒนาคุณภาพวิชาชีพ และพัฒนาแรงงานรองรับอุตสาหกรรม ๔.๐ โดยจัดระบบและกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ชัดเจนเป็นระบบการพัฒนา กำลังคนที่มีทักษะสูงให้สามารถนำความรู้ความสามารถและทักษะมาใช้ในการแก้ไขปัญหา ครอบคลุม การพัฒนากำลังคนที่อยู่ในอุตสาหกรรมและกำลังคนที่กำลังจะเข้าสู่อุตสาหกรรม การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีในอนาคต การเร่งรัดและเชื่อมโยงกับระบบ คุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น โดยมุ่งการขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีศักยภาพควรมีการดำเนินการ กิจกรรมพัฒนานักเรียนนักศึกษา พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้มีข้อสั่งการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจากคณะรัฐมนตรี เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนต่างชาติเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรและแรงงานไทย โดยมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับ กระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการจัดทำ หลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC ทั้งหลักสูตรในระบบการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษา และหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสำหรับแรงงานที่ประสงค์จะพัฒนาความรู้เพิ่มเติม และให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานร่วมกับกระทรวง อุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำฐานข้อมูลแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและความต้องการแรงงานในสาขาต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC เพื่อนำไปใช้กำหนดเป้าหมายในการผลิตบุคลากรแต่ละประเภท และระดับให้ตรงตามความต้องการ โดยมีความเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขต

พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณแผนการลงทุนตามยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนและสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ จำนวน ๖๑๙,๔๐๐,๐๐๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้วางแผนการผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๒) เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๓) ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคมในรูปแบบประชารัฐในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และ ๔) เพิ่มขีดความสามารถ คณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกสอนในสถานประกอบการ รองรับการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในยุคประเทศไทย ๔.๐ และภาคบริการ โดยดำเนินการภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน ภายใต้การดำเนินการ ๖ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม ภาษา ICT เทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม อัตลักษณ์ไทย และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิต ผลิตภัณท์ ผลิตและพัฒนา กำลังคนระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันด้านอาชีวศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสอน การแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างนิสัยผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านการใช้ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงานจรรยาบรรณอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคและการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การขับเคลื่อนธุรกิจเศรษฐกิจพิเศษด้วยงานวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการบริหารจัดการภาครัฐ

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ ๑) ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีลงความเห็นชอบยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณ จำนวน ๖๑๙,๔๐๐,๐๐๐ บาท ๒) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา ๓ ศูนย์ คือ วิทยาลัยเทคนิคบางแสน จังหวัดชลบุรี วิทยาลัยเทคนิคระยอง จังหวัดระยอง และ วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีศูนย์ประสานงานย่อยใน ๓ จังหวัด จำนวน ๑๐ ศูนย์ ๓) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ได้รับจัดสรรงบประมาณจากโครงการผลิตและพัฒนาากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน ๙๐,๖๒๖,๗๐๐ บาท ๔) สํารวจรายชื่อสถานศึกษาที่รับผิดชอบแต่ละสาขาของ ๑๐ อุตสาหกรรม เป้าหมาย ใน ๓ จังหวัด จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ๕) ผลการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาพื้นที่ EEC มีจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ระยะสั้น ปวช. ปวส. และ ทล.บ.

ในปี ๒๕๖๐ รวม ๒๑,๘๓๕ คน ปี ๒๕๖๑ รวม ๑๙,๐๗๒ คน และปี ๒๕๖๒ รวม ๒,๕๕๖ คน ๖) ผลการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาพื้นที่ EEC เฉพาะ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ปีการศึกษา ๒๕๖๐ First S-Curve รวม ๖,๓๔๖ คน ๗) ผลผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาพื้นที่ EEC เฉพาะ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ประจำปี ๒๕๖๑ กลุ่ม First S-Curve รวม ๙,๐๒๙ คน และกลุ่ม New S-Curve รวม ๖,๓๙๘ คน ๘) จัดหาครูพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการในอุตสาหกรรม ๔.๐ และ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย จำนวน ๓๗๐ คน ๙) ฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับประชากรทั่วไปร่วมกับ กศน. ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑,๗๙๓ คน หลักสูตรมากกว่า ๔๕๐ หลักสูตร ๑๐) จัดทำโครงการห้องปฏิบัติการทางภาษาเคลื่อนที่ English Mobile Unit สำหรับการฝึกอบรมทักษะภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่ EEC ให้แก่นักเรียน/นักศึกษา ระดับ ปวช. ๓ และ ปวส. ๒ ที่จะจบการศึกษาและกำลังฝึกงานในสถานประกอบการ จำนวน ๑,๔๗๖ คน ๑๑) การลงทะเบียนข้อมูล Big Data ในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการโรงแรม และสรรพสินค้าเขตพื้นที่ EEC จำนวน ๑๔๗,๙๐๘ แห่ง ๑๒) การจัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ดำเนินงานได้ ๗ มาตรฐาน ๑๓) จัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายในระดับ ปวช. ปวส. หลักสูตรระยะสั้น ๑๔) ส่งเสริมการมีงานทำ และการจัดกิจกรรมตลาดนัดแรงงาน ประจำปี ๒๕๖๒ ร่วมกับสถานประกอบการวิชาชีพ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ พร้อมทั้งฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น ๑๐๘ อาชีพ ในจังหวัดระยอง มีสถานประกอบการเข้าร่วม จำนวน ๗๘ แห่ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๒,๒๓๘ คน จังหวัดชลบุรี มีสถานประกอบการเข้าร่วม จำนวน ๗๒ แห่ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑,๙๐๕ คน และจังหวัดฉะเชิงเทรา เข้าร่วมจำนวน ๕๖ แห่ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๙๕ คน ๑๕) ร่วมมือกับสถานประกอบการเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานให้ได้มาตรฐานระดับสากลรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ใน ๓ จังหวัด รวมจำนวนทั้งสิ้น ๘๑๐ แห่ง และ ๑๖) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนปรับปรุง แผนการผลิตและพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อสรุปผลการดำเนินงานแผนขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาภาคตะวันออกให้เกิดความยั่งยืน (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

การแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ยังไม่สามารถผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงจัดทำโครงการผลิตและพัฒนากำลังคนสนับสนุนกำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการจำนวน ๕ กิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะคุณธรรมและความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ร่วมกับครูฝึกสถานประกอบการ โดยที่ผ่านมามีผลการดำเนินกิจกรรม ดังนี้ ๑) จัดการประชุมในสวนกลางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดกรอบการทำงานภาพรวม ๒) มอบหมายการดำเนินงานในสามจังหวัดโดยให้อาชีวศึกษาจังหวัดจัดหาประชุมหารือรวบรวมข้อมูลพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานสถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพ เพื่อนำเสนอแนวทางการผลิตและพัฒนากำลังคนในประเด็นวิเคราะห์สภาพปัญหาและความท้าทาย กำหนด Bench Mark ประเมินช่องว่างการผลิตและพัฒนากำลังคนพิจารณาเรื่องเร่งด่วนข้อจำกัดที่จะเป็นอุปสรรคต่อการผลิตและพัฒนา

กำลังคนในพื้นที่และกำหนด Road Map การทำงานในพื้นที่ และ ๓) จัดการประชุมในส่วนกลาง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรับฟังความคิดเห็นบูรณาการการทำงานระดับส่วนราชการ และกำหนดกรอบการทำงานภาพรวมโดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมพิจารณา แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนโยบายและสนับสนุนการพัฒนาการค้าการลงทุน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรมโดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) กลุ่มผู้ใช้กำลังคน ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตัวแทนนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ (นิคมอุตสาหกรรมเหมราช) และกลุ่มสนับสนุนกำลังคน ได้แก่ กระทรวงแรงงาน สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (มหาวิทยาลัยบูรพา)

โดยภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้นได้ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่ผ่านมา ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาทักษะนักศึกษาโดยส่งนักเรียนนักศึกษาเข้าฝึกอบรบและฝึกงานในสถานประกอบการ ในสาขาวิชาที่รองรับ ๑๐ กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย กิจกรรมจัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายการดำเนินงานได้พัฒนามาตรฐานวิชาชีพจำนวน ๗ มาตรฐาน กิจกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ในระดับ ปวช. ปวส. กิจกรรมส่งเสริมการมีงานทำโดยจัดมหกรรมตลาดนัดแรงงานใน ๔ จังหวัด รวมทั้งจัดทำโครงการจัดฝึกอบรบระยะสั้นให้แก่แรงงานในสถานประกอบการและประชาชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยเป็นการบูรณาการงานร่วมกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ความเป็นมา

จากนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารประเทศ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีภารกิจสำคัญเพื่อการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลกโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ขับเคลื่อนผ่านกลไกของประชารัฐรวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อคนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศภายใต้แนวคิดที่ว่าประเทศไทยสามารถผลักดันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (S Curve) ใน ๒ รูปแบบ คือ ๕ อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ (First s-curve) และภาคอุตสาหกรรมอนาคต (New s-curve) ที่ได้ทำตามกรอบยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งถือได้ว่าเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ และใช้เป็นกลไกเสริมสร้างการพัฒนาศักยภาพสู่ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและการแข่งขันได้

จากข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีที่ นร ๐๕๐๕/ว๑๗๙ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวงแรงงานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำมีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกครั้งหลักสูตรในระบบการศึกษาปกติสำหรับนักเรียน นักศึกษาและหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสำหรับแรงงานที่ประสงค์จะพัฒนาความรู้เพิ่มเติมจากข้อสั่งการดังกล่าว พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการ ๒ เรื่อง คือ

๑. จัดทำแผนพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๕ ปี โดยมีวิสัยทัศน์ “ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก”

๒. ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกทั้งศูนย์ระดับภูมิภาคและส่วนระดับจังหวัดในพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัด

ชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

โดยมีผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดประชุมเพื่อกำหนดกรอบการทำงานภาพรวมโดย พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน ในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม ๔ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๒. มอบหมายในการดำเนินงานในพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทราโดยให้อาชีวศึกษาจังหวัด จัดประชุมหารือและรวบรวมข้อมูลพื้นที่ร่วมกับหน่วยงาน สถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพ เพื่อนำเสนอแนวทางการผลิตและพัฒนากำลังคนในประเด็นวิเคราะห์สภาพปัญหาและความท้าทาย กำหนด Benchmark ประเมินช่องว่างการผลิตและพัฒนากำลังคน พิจารณาเรื่องเร่งด่วนและข้อจำกัด ที่จะป็นอุปสรรคต่อการผลิตและพัฒนา กำลังคนในพื้นที่ และกำหนด Road Map การทำงานในพื้นที่แต่ละจังหวัด

๓. วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐ ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการผลิตและพัฒนากำลังคน ณ ห้องประชุม ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ประชุมร่วมกับหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา กำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ห้องประชุม ๕ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดย พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุม

ภายหลังจากการประชุมได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษา เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC MET Greer Center) ได้มีการกำหนดแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ดังนี้

วิสัยทัศน์

เพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่

วัตถุประสงค์

๑. ผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่

๒. เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตในพื้นที่

๓. ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการในพื้นที่

๔. เพิ่มขีดความสามารถ คณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการรองรับการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในยุคประเทศไทย ๔.๐ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ให้มี

คุณภาพตามมาตรฐานสากลรองรับความต้องการกำลังคนในยุคอุตสาหกรรม ๔.๐ และภาคบริการ โดยดำเนินการภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน

แนวคิดในการพัฒนา

๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนในพื้นที่แต่ละภูมิภาคและประเด็นท้าทาย

๒. ประเมินความต้องการของสถานประกอบการ ในการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในเชิงปริมาณ แนวคิดในการพัฒนาและคุณภาพ โดยเปรียบเทียบกับอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) กำลังคน รายกลุ่มและสาขาการลงทุน

๓. วางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนในพื้นที่แต่ละภูมิภาคให้ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ การค้าและการลงทุนในพื้นที่ครอบคลุมสาขาด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๔. กำหนด Road Map ในการทำงาน การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมโดยจัดลำดับความสำคัญ

๔.๑ ระยะสั้น กรกฎาคมกันยายน ๒๕๖๓

๔.๒ ระยะกลาง พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

๔.๓ ระยะยาว พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๕. จัดอาชีวศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่

๖. ผลักดันกลไกด้านมาตรฐานอาชีพในแต่ละกลุ่มสาขาอาชีพเพื่อกำกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีวศึกษาเชื่อมโยงการมีงานทำและค่าตอบแทน

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

กลยุทธ์ ๑ เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัย อุตสาหกรรม ภาษา E เทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม อัตลักษณ์ไทย และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในพื้นที่แต่ละภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กลยุทธ์ ๑ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ Super Cluster, Cluster, New Engine of Growth นั้น หลักสูตรเชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรม ลดการจัดหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

กลยุทธ์ ๒ ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน นำนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้ เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่เข้าสู่ห้องเรียน และใช้มาตรฐานอาชีพเป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีวศึกษาในแต่ละอาชีพและกลุ่มอาชีพ

กลยุทธ์ ๓ เพิ่มหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นทักษะเฉพาะทาง (intensive Short Course Training Program) แก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรสาขาเฉพาะทาง

กลยุทธ์ ๔ เพิ่มและขยายการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสาขาเป้าหมาย

กลยุทธ์ ๕ จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศและศูนย์พัฒนาทักษะเฉพาะทางร่วมกับสถานประกอบการและจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพชั้นสูง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์ ๑ เตรียมความพร้อมในอาชีพให้กับกลุ่มคนในพื้นที่แต่ละภูมิภาคทุกช่วงวัย

กลยุทธ์ ๒ ฝึกทักษะกำลังคนในสถานประกอบการ ให้มีทักษะอาชีพสอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔.๐

กลยุทธ์ ๓ แก้ไขปัญหาครูขาดแคลนและยกระดับคุณภาพ ครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นครู ๔.๐ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่แต่ละภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันด้านอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ ๑ สร้างแรงบันดาลใจต้นการเรียนรู้อาชีวศึกษาเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียนอาชีวศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่แต่ละภูมิภาค

กลยุทธ์ ๒ ส่งเสริมนิสัยการทำงานควบคู่กับการเรียน ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน และประกันการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีวศึกษาในพื้นที่แต่ละภูมิภาค

กลยุทธ์ ๓ จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษาทวิภาคีต่างพื้นที่ เข้าฝึกประสบการณ์อาชีพ ในสถานประกอบการ รวมทั้งการส่งเสริม การมีงานทำในพื้นที่แต่ละภูมิภาค

กลยุทธ์ ๔ สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเข้าสู่ระบบอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสอน การแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษาเพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ ๑ สร้างนิสัยผู้สำเร็จการศึกษาสายอาชีวศึกษาในด้านการใช้ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงาน จรรยาบรรณอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้บริโภค และการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การขับเคลื่อนธุรกิจ เศรษฐกิจประเทศด้วยงานวิจัยทุกระดับเพื่อการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

กลยุทธ์ ๑ เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาให้มีความพร้อมด้านทรัพยากรให้กับสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษา ๔.๐ และ Digital College รองรับการพัฒนาในพื้นที่แต่ละภูมิภาค

กลยุทธ์ ๒ ปรับระบบฐานข้อมูลด้าน Demand และ Supply โดยใช้กลไกประชารัฐเพื่อวางแผนการจัดอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการในเชิงปริมาณและคุณภาพ

กลยุทธ์ ๓ ปรับระบบความร่วมมืออาชีวศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อเสริมศักยภาพสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐานสากล อาทิ เยอรมัน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ ให้สอดคล้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ สถานศึกษา และขยายการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

กลยุทธ์ ๔ สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาทำงานร่วมกับนิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม ชุมชนอุตสาหกรรมมม สถานประกอบการ และหน่วยงานอย่างใกล้ชิดเพื่อผลิตกำลังคน ที่ตรงกับความต้องการ

กลยุทธ์ ๕ ปรับบทบาทอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานตามโครงสร้างเพื่อเป็นศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาให้บริการสถานประกอบการในแต่ละจังหวัด

กลยุทธ์ ๖ จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อเป็นศูนย์อำนวยความสะดวกด้านกำลังคน รองรับการปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

กลยุทธ์ ๗ ทบทวนและปรับโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ให้มีความยืดหยุ่น สนับสนุนการผลิตและพัฒนาากำลังคนในภาคการผลิตและบริการ กระจายอำนาจการจัดอาชีวศึกษาสู่พื้นที่ให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ ๘ ทบทวนค่าใช้จ่ายรายหัวในสาขาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔.๐ ปรับระบบการลงทุนการจัดอาชีวศึกษาในพื้นที่แต่ละภูมิภาค โดยใช้ Demand Side Financing

กลยุทธ์ ๙ ปรับระบบการจ่ายค่าตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ๆ การสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC กิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและบริการ

ข้อเสนอแนะทางทางการจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

จากแนวคิดในการพัฒนาข้างต้นจึงนำสู่การ วิเคราะห์และได้ข้อสรุปเป็นข้อเสนอในการจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ ผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

วัตถุประสงค์

๑. ผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒. เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๓. ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐ เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๔. เพิ่มขีดความสามารถ คณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการ รองรับการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในยุคประเทศไทย ๔.๐

เป้าหมายการพัฒนา ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลรองรับความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรม ๔.๐ และภาคบริการโดยดำเนินการภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน

แนวคิดในการพัฒนา

๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้และประเด็นท้าทาย
๒. ประเมินความต้องการของสถานประกอบการในการผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเปรียบเทียบอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) กำลังคนรายกลุ่ม/สาขาการลงทุน
๓. วางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ การค้าและการลงทุนในพื้นที่ครอบคลุมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
๔. กำหนด Road Map การทำงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โดยจัดลำดับความสำคัญ ระยะสั้น ๓-๖ เดือน ระยะปานกลาง ๑ - ๒ ปี ระยะยาว ๓ - ๕ ปี
๕. จัดอาชีวศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่
๖. ใช้กลไกด้านมาตรฐานอาชีพในแต่ละกลุ่ม/สาขาอาชีพเพื่อกำกับคุณภาพผู้สำเร็จระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
- กลยุทธ์ ๑ เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็น Global Citizen มีความรู้ ทักษะ นิสัย อุตสาหกรรม ภาษา ICT เทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม อัตลักษณ์ไทย และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- กลยุทธ์ ๑ ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ Super Cluster/Cluster, New Engine of growth
๑. เน้นหลักสูตรเทคโนโลยีและนวัตกรรม ลดการจัดหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ
  ๒. เพิ่มหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นทักษะเฉพาะทาง (intensive Short Course Training Program) แก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรเฉพาะทาง/สาขา
- กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน นำนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้
๑. เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่เข้าสู่ห้องเรียน
  ๒. ใช้มาตรฐานอาชีพเป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในแต่ละอาชีพ/กลุ่มอาชีพ)

- กลยุทธ์ ๓ เพิ่ม/ขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีในสาขาเป้าหมาย
- กลยุทธ์ ๔ จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ/ศูนย์พัฒนาทักษะเฉพาะทางร่วมกับสถานประกอบการและจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพขั้นสูง
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- กลยุทธ์ ๑ เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้กับคนในกลุ่ม EEC ทุกช่วงวัย
- กลยุทธ์ ๒ ต่อยอดทักษะกำลังคนในสถานประกอบการ (Re-skill) ให้มีทักษะอาชีพสอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔.๐
- กลยุทธ์ ๓ แก้ปัญหาความขาดแคลนครูเร่งด่วน และยกระดับคุณภาพครู ครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นครู ๔.๐ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน EEC
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันในด้านอาชีวศึกษา
- กลยุทธ์ ๑ สร้างแรงบันดาลใจด้านการเรียนอาชีวศึกษาเพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาให้ได้กำลังคนมากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการในตลาดแรงงาน EEC
- กลยุทธ์ ๒ ส่งเสริมนิสัยการทำงานควบคู่กับการเรียน ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน และประกันการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในพื้นที่
- กลยุทธ์ ๓ จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ทวิภาคีต่างพื้นที่เข้าฝึกประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการกลุ่ม EEC รวมทั้งการส่งเสริมการมีงานทำในพื้นที่
- กลยุทธ์ ๔ สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเข้าสู่ระบบอาชีวศึกษาแบบมีเงื่อนไขในการทำงานในพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสอนการแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ ๑ สร้างนิสัยผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้าน การใช้ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงาน จรรยาบรรณอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้บริโภค และการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การขับเคลื่อนธุรกิจ เศรษฐกิจ ประเทศด้วยงานวิจัยทุกระดับเพื่อการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการจัดการบริหารจัดการภาครัฐ
- กลยุทธ์ ๑ เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาให้มีความพร้อมด้านทรัพยากรให้กับสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษา ๔.๐ และ Digital College รองรับการพัฒนา EEC
- กลยุทธ์ ๒ ปรับระบบฐานข้อมูลด้าน Demand และ Supply โดยใช้ กลไกประชา รัฐเพื่อการวางแผนการจัดอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- กลยุทธ์ ๓ ปรับระบบความร่วมมืออาชีวศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเสริมศักยภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล อาทิ เยอรมัน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ ให้สอดคล้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ สถานศึกษา และขยายการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี (สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาทำงานร่วมกับนิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม ชุมชนอุตสาหกรรม สถานประกอบการ และหน่วยงานอย่างใกล้ชิดเพื่อการผลิตกำลังคนที่ตรงกับความต้องการ

กลยุทธ์ ๔ เพิ่มกลไกการประสานงานใกล้ชิดกับสถานประกอบการในพื้นที่

๑. ปรับบทบาทอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยงานตามโครงสร้างเพื่อเป็นศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้บริการสถานประกอบการในแต่ละจังหวัด

๒. จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเฉพาะพื้นที่พัฒนาพิเศษ EEC (EEC Vocational Career Center) เพื่อเป็นศูนย์อำนวยความสะดวกด้านกำลังคนรองรับปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๓. ทบทวนและปรับโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่นสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนในภาคการผลิตและบริการ การกระจายอำนาจการจัดอาชีวศึกษาสู่พื้นที่ให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ ๕ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้จ่ายงบประมาณสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนเฉพาะพื้นที่

๑. ทบทวนค่าใช้จ่ายรายหัวในสาขาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔.๐

๒. ปรับระบบการลงทุนในการจัดอาชีวศึกษาในพื้นที่ EEC โดยใช้ Demand side Financing

๓. ปรับระบบการจ่ายค่าตอบแทนเพื่อนสร้างแรงจูงใจผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ ๆ

แนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีความพร้อมในด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ อาคาร สถานที่

๒. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

๓. แสวงหาความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากวิทยากรมืออาชีพ การศึกษา ดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอก เพิ่มทักษะบุคลากรในต่างประเทศ

๔. สร้างเครือข่ายด้านการอาชีวศึกษาและพัฒนาทักษะฝีมือในภูมิภาคอาเซียน ตามมาตรฐานสากล เพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

๕. ส่งเสริมวิจัยและพัฒนานวัตกรรมรองรับอุตสาหกรรมใหม่

ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จ

๑. ข้อมูลความต้องการกำลังคนเชิงปริมาณและคุณภาพของสถานประกอบการตามตำแหน่ง

๒. งบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงการผลิตและพัฒนาากำลังคนกลุ่ม/สาขาอาชีพใหม่ อาทิ ห้องปฏิบัติการกลาง (Central Lab) ห้องปฏิบัติการเฉพาะสาขาพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ การพัฒนาครูและครูฝึกในสถานประกอบการ การจัดหาผู้เชี่ยวชาญและสิ่งอำนวยความสะดวก

๓. ความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ในการสนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม จากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่มอาชีพและการมีส่วนร่วมในการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี

๔. โอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านอาชีพของผู้เรียน

๕. ระบบสนับสนุนที่มีความยืดหยุ่นสูงเชิงบริหารจัดการและวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะผู้เรียนและประชาชนในภาคแรงงาน

๖. การบูรณาการการทำงานร่วมกันในพื้นที่

เป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่เพิ่มขึ้น

๒. ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่ม /สาขา เป้าหมาย มีงานทำหลังจบการศึกษา

๓. ระดับความพึงพอใจสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาของสถานประกอบการที่รับเข้า

๔. ร้อยละผู้สำเร็จการศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพ/มาตรฐาน/คุณวุฒิวิชาชีพ

๕. ร้อยละของจำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนและทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ

๖. จำนวนศูนย์พัฒนาทักษะหรือศูนย์ประเมินรับรองสมรรถนะเฉพาะทางสาขา

ยุทธศาสตร์ EEC

เรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ

๑. จัดตั้งศูนย์ประสานงาน Vocation Career Center ในจังหวัด ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

๒. การดำเนินการภาคการผลิตกำลังคนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา (Supply side)

๒.๑ หลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนา การค้า การลงทุน ภาคอุตสาหกรรมและบริการในพื้นที่

๒.๒ ศักยภาพ (Capacity) สถานศึกษาในการผลิตกำลังคนรายหลักสูตรตามกรอบ New Engine of Growth การพัฒนาพื้นที่ EEC การพัฒนาความพร้อมของห้องปฏิบัติการ Central Lab จัดตั้งศูนย์พัฒนาทักษะ Upgrade skill/Re-skill หรือศูนย์ประเมินรับรองสมรรถนะเฉพาะทางสาขา ยุทธศาสตร์ EEC รวมทั้งการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ Digital College

๒.๓ เป้าหมายการผลิตและพัฒนากำลังคน Mapping สถานศึกษาและสถานประกอบการในพื้นที่

๒.๔ ความต้องการครู ครูฝึกในสถานประกอบการ ความต้องการผู้เชี่ยวชาญเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาครูอาชีพ ๔.๐ และครูฝึกในสถานประกอบการ

๒.๕ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนในสาขาเฉพาะทาง

๓. การดำเนินการภาคประกอบการอุตสาหกรรมและบริการ (Demand side)

๓.๑ ข้อมูลความต้องการคนเฉพาะพื้นที่

๓.๒ ความร่วมมือขยายและยกระดับมาตรฐานการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคี
สู่มาตรฐานสากล

๓.๓ ระบบดูแลช่วยเหลือแก่นักศึกษาอาชีวศึกษาทวิภาคีทั้งในพื้นที่และที่มาจากต่าง
พื้นที่ สวัสดิภาพ สวัสดิการ ทุนการศึกษาในสาขาเฉพาะทางที่เป็นความต้องการเร่งด่วน

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนงาน

๑. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการ
ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕)
ผ่านหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องใน ๔ ระดับ คือ หน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานส่วนจังหวัด
สถานศึกษา และในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนกลาง

๑. กำหนดทิศทาง นโยบาย แผนและ ยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขต
พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒. กำหนดมาตรฐานหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้สื่อ การวัดผลและการประเมินผล
การเรียนรู้

๓. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคน

๔. กำหนดรูปแบบการบริหารงานบุคคล และแนวทางการพัฒนาครู และบุคลากร
ทางการศึกษา

๕. ส่งเสริม สนับสนุน กำหนดมาตรการจูงใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วม
ทวิภาคีหน่วยงาน ระดับจังหวัด ศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนา ศูนย์ประสานงานฯ เป็นหน่วย
ขับเคลื่อนกำลังคนอาชีวศึกษาเฉพาะเขตพัฒนา เคลื่อนยุทธศาสตร์และสนับสนุนด้านพิเศษภาคตะวันออก
(EEC TVET) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Career Center Technology) ในจังหวัด
ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เพื่อบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อรวบรวมและ
วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการแรงงาน (Demand side) และการผลิตกำลังคน (Supply side) ในพื้นที่จังหวัด
ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา โดยมีโครงสร้างแบ่งส่วนการบริหารจัดการเป็น ๔ ฝ่ายคือ

๕.๑ ฝ่ายข้อมูลกลาง มีหน้าที่รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล Demand side
และ Supply side

๕.๒ ฝ่ายส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนเข้าสู่มาตรฐานอาชีพ มีหน้าที่ พัฒนา
สมรรถนะผู้สำเร็จการศึกษาให้สอดคล้องกับประเทศไทย ๔.๐ และความต้องการของสถาน
ประกอบการ

๕.๓ ฝ่ายส่งเสริมการระดมทรัพยากรและความร่วมมือ มีหน้าที่ สนับสนุน IT
เพื่อระดมความร่วมมือในพื้นที่และส่งเสริมการศึกษาทวิภาคี

๕.๔ ฝ่ายจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการมีงานทำมีหน้าที่สนับสนุนการมีงาน
ทำและหารายได้ระหว่างเรียน (ตามโครงสร้างและหน้าที่ในหน้าถัดไป)

สถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน

๑. กำหนดและพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองสาขาอุตสาหกรรม First S-Curve และ New S-Curve และสาขาอื่น ๆ ที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ

๒. เตรียมความพร้อมสถานที่ อุปกรณ์และวัสดุฝึก รวมถึงบุคลากร เพื่อรองรับการเรียนการสอนในสาขาอุตสาหกรรมชั้นเรียน

ครู

๑. พัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อรองรับการเรียนการสอนในสาขาอุตสาหกรรม

๒. ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ มีนิสัยอุตสาหกรรมที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการตลอดจนฝึกหัดทักษะวิชาชีพให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและสอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐

ผู้เรียน

๑. เรียนรู้และพัฒนาทักษะความรู้ รวมถึงมีนิสัยอุตสาหกรรมที่พึงประสงค์และฝึกปฏิบัติทักษะวิชาชีพจนมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

๒. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่มีทักษะความรู้และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และความต้องการของสถานประกอบการ

สรุป

แนวทางการในการจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ผลิต และพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพิ่มขีดความสามารถของคณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการ รองรับการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในยุคประเทศไทย ๔.๐ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนา ผลิต และพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลรองรับความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรม ๔.๐ และภาคบริการ ภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาในการผลิตและพัฒนากำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และประเมินความต้องการของสถานประกอบการในการผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการเปรียบเทียบอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) กำลังคน รายกลุ่ม/สาขาการลงทุน วางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนเขตพัฒนาพิเศษ

ภาคตะวันออก ให้ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ การค้าและการลงทุนในพื้นที่
 ครอบคลุมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กำหนด Road Map การทำงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
 โดยจัดลำดับความสำคัญทั้งระยะสั้น ๓ - ๖ เดือน ระยะปานกลาง ๑ - ๒ ปี และระยะยาว ๓ - ๕ ปี
 การจัดอาชีวศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่ และใช้กลไกด้านมาตรฐานอาชีพใน
 แต่ละกลุ่ม/สาขาอาชีพเพื่อกำกับคุณภาพผู้สำเร็จ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยมีข้อเสนอ
 ด้านยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและ
 ประเทศชาติ โดยมีกลยุทธ์เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็น Global Citizen มีความรู้ ทักษะ นิสัย
 อุตสาหกรรม ภาษา ICT เทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม อัตลักษณ์ไทย และความสามารถ
 ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนา
 พิเศษภาคตะวันออก ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและ
 นวัตกรรมเพื่อนำมาสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประกอบด้วย กลยุทธ์ ๑ ปรับปรุง/
 พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ Super Cluster/Cluster และ New Engine of growth กลยุทธ์ ๒
 ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน นำนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้ กลยุทธ์ ๓ เพิ่ม/ขยายการ
 จัดอาชีวศึกษาทวิภาคีในสาขาเป้าหมาย และกลยุทธ์ ๔ จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ/ศูนย์พัฒนาทักษะ
 เฉพาะทางร่วมกับสถานประกอบการและจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพชั้นสูง ยุทธศาสตร์ที่ ๓
 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
 ประกอบด้วย กลยุทธ์ ๑ เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้กับคนในกลุ่ม EEC ทุกช่วงวัย กลยุทธ์ ๒ ต่อ
 ยอดทักษะกำลังคนในสถานประกอบการ (Re-skill) ให้มีทักษะอาชีพสอดคล้องกับเทคโนโลยีและ
 นวัตกรรม ๔.๐ และกลยุทธ์ ๓ แก้ปัญหาความขาดแคลนครูเร่งด่วน และยกระดับคุณภาพครู ครูฝึก
 ในสถานประกอบการให้เป็นครู ๔.๐ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน EEC ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้าง
 โอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันในด้านอาชีวศึกษา ประกอบด้วย กลยุทธ์ ๑ สร้างแรง
 บันดาลใจด้านการเรียนอาชีวศึกษาเพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาให้ได้กำลังคนมากขึ้น
 เพียงพอต่อความต้องการในตลาดแรงงาน EEC กลยุทธ์ ๒ ส่งเสริมนิสัยการทำงานควบคู่กับการเรียน
 ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน และประกันการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในพื้นที่ กลยุทธ์ ๓
 จัดระบบดูแลช่วยเหลือเหล่านักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ทวิภาคีต่างพื้นที่เข้าฝึก
 ประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการกลุ่ม EEC รวมทั้งการส่งเสริมการมีงานทำในพื้นที่ และกลยุทธ์ ๔
 สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเข้าสู่ระบบอาชีวศึกษาแบบมีเงื่อนไขในการทำงาน
 ในพื้นที่ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสอน การแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษาเพื่อสร้างการเติบโตของ
 คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ ๑ สร้างนิสัยผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านการใช้
 ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงาน จรรยาบรรณอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผล
 ต่อคุณภาพชีวิตของผู้บริโภค และการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การขับเคลื่อน
 ธุรกิจ เศรษฐกิจ ประเทศด้วยงานวิจัยทุกระดับ เพื่อการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการจัดการบริหาร
 จัดการภาครัฐ ประกอบด้วย กลยุทธ์ ๑ เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาให้มีความพร้อมด้าน
 ทรัพยากรให้กับสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษา ๔.๐ และ Digital College รองรับการพัฒนา EEC
 กลยุทธ์ ๒ ปรับระบบฐานข้อมูลด้าน Demand และ Supply โดยใช้กลไกประชารัฐเพื่อการวางแผน
 แผนการจัดอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ กลยุทธ์ ๓ ปรับระบบ

ความร่วมมืออาชีวศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อเสริมศักยภาพสถานศึกษา
สู่มาตรฐานสากล อาทิ เยอรมัน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ ให้สอดคล้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ
สถานศึกษา และขยายการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี (สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาทำงานร่วมกับ
นิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม ชุมชนอุตสาหกรรม สถานประกอบการ และ
หน่วยงานอย่างใกล้ชิดเพื่อการผลิตกำลังคนที่ตรงกับความต้องการ กลยุทธ์ ๔ เพิ่มกลไกการ
ประสานงานใกล้ชิดกับสถานประกอบการในพื้นที่ และกลยุทธ์ ๕ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้
จ่ายงบประมาณสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนเฉพาะพื้นที่ ซึ่งต้องอาศัยกลไก ดำเนินการ
ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกผ่านหน่วยงานและ
บุคลากรที่เกี่ยวข้องใน ๔ ระดับ คือ หน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานส่วนจังหวัด สถานศึกษา และ
ในชั้นเรียน

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

งานวิจัยฉบับนี้ มุ่งจะศึกษาค้นหาแนวทางหรือรูปแบบในการกำหนดยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกภายใต้การกำกับดูแลสถาบันอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้สามารถรองรับความมั่นคงแห่งชาติทางเศรษฐกิจในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคอุตสาหกรรม ภาคเอกชน และสามารถสนับสนุนงานของแผนความมั่นคงทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไทยได้อย่างมหาศาลโดยมีกระบวนการในการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

สภาพปัจจุบันปัญหาและการแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากการศึกษาผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและการแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และระเบียงตะวันออก-ตะวันตก นอกจากนั้นยังเป็นศูนย์กลางของความเชื่อมโยงมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก รวมทั้งประเทศกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงและทางตอนใต้ของประเทศจีน ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) มีข้อสั่งการด้านเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economy corridor : EEC) จะสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนต่างชาติเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรและแรงงานไทย จึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเตรียมความพร้อมบุคลากรดังนี้ ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับกระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้มีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC ทั้งหลักสูตรในระบบการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาและหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสำหรับแรงงานที่ประสงค์จะพัฒนาความรู้เพิ่มเติม กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำฐานข้อมูลแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและความต้องการแรงงานในสาขาต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC เพื่อนำไปใช้กำหนดเป้าหมายในการผลิตบุคลากรแต่ละประเภทและระดับให้ตรงตามความต้องการต่อไป ทั้งนี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จใน ๓ เดือน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้วางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐ ในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพิ่มขีดความสามารถคณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกสอนในสถานประกอบการ รองรับการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในยุคประเทศไทย ๔.๐ โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม ภาษา ICT เทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม อัตลักษณ์ไทย และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิต ผลิตภัณฑ์ ผลิตและพัฒนากำลัง ระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันด้านอาชีวศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสอน การแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษาเพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสร้างนิสัยผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านการใช้ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงานจรรยาบรรณอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคและการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยุทธศาสตร์ที่ ๖ การขับเคลื่อนธุรกิจเศรษฐกิจ ประเทศด้วยงานวิจัยระดับเพื่อการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการจัดการบริหารจัดการภาครัฐ

และจากการวางแผนการดำเนินงานมาแล้วข้างต้นแต่การดำเนินการยังไม่สามารถผลิตกำลังผลอาชีวศึกษาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงจัดการประชุมในส่วนกลางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เป็นประธาน เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๔ เพื่อกำหนดกรอบการทำงานภาพรวมมอบหมายการดำเนินงานในสามจังหวัดโดยให้อาชีวศึกษาจังหวัดจัดหาประชุมหารือรวบรวมข้อมูลพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานสถานประกอบการและองค์กรวิชาชีพเพื่อนำเสนอแนวทางการผลิตและพัฒนากำลังคนในประเด็นวิเคราะห์สภาพปัญหาและความท้าทายกำหนด Bench Mark ประเมินช่องว่างการผลิตและพัฒนากำลังคนพิจารณาเรื่องเร่งด่วนข้อจำกัดที่จะเป็นอุปสรรคต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนในพื้นที่และกำหนด Road Map การทำงานในพื้นที่จังหวัด จัดการประชุมในส่วนกลางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เป็นประธานร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการและวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เพื่อรับฟังความคิดเห็นบูรณาการการทำงานระดับส่วนราชการและกำหนดกรอบการทำงานภาพรวม

โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมพิจารณาดังนี้ กลุ่มนโยบายและสนับสนุนการพัฒนาการค้าการลงทุน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) กลุ่มผู้ใช้ง่าลังคน ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตัวแทนนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ (นิคมอุตสาหกรรมเหมราช) และกลุ่มสนับสนุน ก่าลังคน ได้แก่ กระทรวงแรงงาน สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (มหาวิทยาลัยบูรพา)

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนา ก่าลังคนอาชีวศึกษาที่ผ่านมาดั่งนี้ กิจกรรมพัฒนาทักษะนักศึกษาโดยส่งนักเรียนนักศึกษาเข้าฝึกอบรมและฝึกงานในสถานประกอบการ ในสาขาวิชาที่รองรับ ๑๐ กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย กิจกรรมจัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายการดำเนินงานได้พัฒนามาตรฐานวิชาชีพจำนวน ๗ มาตรฐาน กิจกรรมจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายในระดับ ปวช. ปวส. กิจกรรมส่งเสริมการมีงานทำโดยจัดมหกรรมตลาดนัดแรงงานใน ๔ จังหวัด นอกจากนี้โครงการจัดฝึกอบรมระยะสั้นให้แก่แรงงานในสถานประกอบการและประชาชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยเป็นการบูรณาการงานร่วมกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

ข้อเสนอแนวทางทางการจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนา ก่าลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๖๕)

ผลการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนา ก่าลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีข้อเสนอดั่งนี้ กำหนดวิสัยทัศน์ ผลิตและพัฒนา ก่าลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนา ก่าลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันตก เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขีดความสามารถ คณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการ รองรับการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในยุคประเทศไทย ๔.๐ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนา ผลิตและพัฒนา ก่าลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลรองรับความต้องการ ก่าลังคนในอุตสาหกรรม ๔.๐ และภาคบริการโดยดำเนินการภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ทุก

ภาคส่วน ทั้งนี้ได้กำหนดแนวคิดในการพัฒนาไว้ดังนี้ วิเคราะห์สภาพปัญหาการผลิตและพัฒนา กำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและประเด็นท้าทาย ประเมินความต้องการของสถานประกอบการในการผลิตและพัฒนา กำลังคน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเปรียบเทียบอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) กำลังคน รายกลุ่ม/สาขาการลงทุน วางแผนการผลิตและพัฒนา กำลังคนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ การค้า และการลงทุนในพื้นที่ครอบคลุมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กำหนด Road Map การทำงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โดยจัดลำดับความสำคัญ โดยระยะสั้น ๓ - ๖ เดือน ระยะปานกลาง ๑ - ๒ ปี และระยะยาว ๓ - ๕ ปี จัดอาชีวศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่และใช้ กลไกด้านมาตรฐานอาชีพในแต่ละกลุ่ม/สาขาอาชีพเพื่อกำกับคุณภาพผู้สำเร็จ ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ โดยมีข้อเสนอด้านยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ โดยมีกลยุทธ์ในการเสริมสร้าง คุณลักษณะผู้เรียนให้เป็น Global Citizen มีความรู้ ทักษะ นิสัย อุทิศตน ภาษา ICT เทคโนโลยี และนวัตกรรม อัตลักษณ์ไทย คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรง ชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ผลิตและพัฒนา กำลังคนระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อนสร้าง ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ ๑ ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ Super Cluster/Cluster, New Engine of growth กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน นำนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ มาปรับใช้ กลยุทธ์ ๓ เพิ่ม/ขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีในสาขา เป้าหมาย กลยุทธ์ ๔ จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศ/ศูนย์พัฒนาทักษะเฉพาะทางร่วมกับสถานประกอบการ และจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาชีพชั้นสูง ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้าน อาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์ ๑ เตรียมความพร้อมด้านอาชีพ ให้กับคนในกลุ่ม EEC ทุกช่วงวัย กลยุทธ์ ๒ ต่อยอดทักษะกำลังคนในสถานประกอบการ (Re-skill) ให้มีทักษะอาชีพสอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔.๐ กลยุทธ์ ๓ แก้ปัญหาความขาดแคลนครู แรงด่วน และยกระดับคุณภาพครู ครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นครู ๔.๐ สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงใน EEC ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันในด้าน อาชีวศึกษา กลยุทธ์ ๑ สร้างแรงบันดาลใจด้านการเรียนอาชีวศึกษาเพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าเรียน อาชีวศึกษาให้ได้กำลังคนมากขึ้นเพียงพอต่อความต้องการในตลาดแรงงาน EEC กลยุทธ์ ๒ ส่งเสริม นิสัยการทำงานควบคู่กับการเรียน ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน และประกันการมีงานทำของ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในพื้นที่ กลยุทธ์ ๓ จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก นักศึกษาทวิภาคีต่างพื้นที่เข้าฝึกประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการกลุ่ม EEC รวมทั้ง การส่งเสริมการมีงานทำในพื้นที่ กลยุทธ์ ๔ สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเข้าสู่ ระบบอาชีวศึกษาแบบมีเงื่อนไขในการทำงานในพื้นที่ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสอนการแนะนำทั้งในและ นอกกระบวนการศึกษา เพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ ๑ สร้าง นิสัยผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านการใช้ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงาน จรรยาบรรณาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้บริโภค และการทำงานที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การขับเคลื่อนธุรกิจ เศรษฐกิจ ประเทศด้วยงานวิจัยทุกระดับ เพื่อการ

ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการจัดการบริหารจัดการภาครัฐ กลยุทธ์ ๑ เสริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาให้มีความพร้อมด้านทรัพยากรให้กับสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษา ๔.๐ และ Digital College รองรับการพัฒนา EEC กลยุทธ์ ๒ ปรับระบบฐานข้อมูลด้าน Demand และ Supply โดยใช้กลไกประชารัฐเพื่อการวางแผนการจัดอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ กลยุทธ์ ๓ ปรับระบบความร่วมมืออาชีวศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อเสริมศักยภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล อาทิ เยอรมัน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ ให้สอดคล้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ สถานศึกษา และขยายการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี (สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาทำงานร่วมกับนิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม ชุมชนอุตสาหกรรม สถานประกอบการ และหน่วยงานอย่างใกล้ชิดเพื่อการผลิตกำลังคนที่ตรงกับความต้องการ กลยุทธ์ ๔ เพิ่มกลไกการประสานงานใกล้ชิดกับสถานประกอบการในพื้นที่ กลยุทธ์ ๕ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้จ่ายงบประมาณสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนเฉพาะพื้นที่ ซึ่งต้องอาศัยกลไก ดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกผ่านหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องใน ๔ ระดับ คือหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานส่วนจังหวัด สถานศึกษา และในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

๑. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกควรต้องดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์ร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสามารถผลิตกำลังคนได้สอดคล้องกับความต้องการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

๒. สถานประกอบการในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเนื่องจากเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากกำลังคนอาชีวศึกษาที่ผลิตออกมา

๓. รัฐบาลต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกอย่างจริงจังโดยเฉพาะการสนับสนุน กระตุ้น และอำนวยความสะดวกเพื่อจูงใจให้สถานประกอบการได้เข้ามาร่วมรับผิดชอบในการผลิตกำลังคนเพื่อสนองความต้องการของสถานประกอบการและเพื่อพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกอย่างจริงจัง

๔. ให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างสถานศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน สถานประกอบการ และองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อร่วมกันวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของสถานประกอบการในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อผลผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา

๒. ควรมีการศึกษาวิจัยความต้องการของสถานประกอบการในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. สรุปผลการดำเนินงานศูนย์ประสานการผลิตและพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประสานงานการผลิตและ
พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา, ๒๕๖๐.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาค
ตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔). กรุงเทพฯ : ๒๕๕๙.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, ๒๕๕๙.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๙.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ๒๕๖๒.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ๒๕๖๒.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นโยบาย
ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ -
๒๕๖๙) กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ๒๕๕๕.

วารสาร และหนังสือพิมพ์

- ชิวัน ทองสอดแสง และคณะ. “แนวทางการพัฒนาความรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการหน่วยบ่มเพาะ
วิสาหกิจภาคตะวันออกเชิงเหนือตอนบนในประเทศไทย”. วารสารวิทยาลัยบัณฑิต
เอเชีย. ปีที่ ๗ ฉบับพิเศษ, ตุลาคม ๒๕๖๐.
- สมเกียรติ อินทวงศ์ และคณะ. “การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ ๑๖, ฉบับที่ ๓, ๒๕๕๗.
- วิมล ปั่นคง. เขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณพื้นที่ชายแดนเพื่อรองรับ AEC. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ.
ปีที่ ๓, ฉบับที่ ๑๖๑, วันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗.
- อดิเรก พันเขียว. ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ชายแดนไทย - เมียนมาร์.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ ๑๖, ฉบับที่ ๒, หน้าที่ ๔๘ - ๕๙,
๒๕๕๗.

อดิเรก พันเขียว. “การยอมรับความคาดหวังและปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาเขต เศรษฐกิจพิเศษ ชายแดนในจังหวัดตาก”. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคนเหนือ. ๔(๖), ๒๕๕๗. หน้า ๕๐-๖๑.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

ธวัชชัย ธรรมรักษ์. “ยุทธศาสตร์การบริหารการปกครองแบบพิเศษเมืองปริมนชล ศึกษากรณีจังหวัด ปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๙.

ศุภชัย วรรณเลิศสกุล. “เขตเศรษฐกิจพิเศษสะพาน - เซโน โอกาสและอุปสรรคสำหรับการลงทุนจาก ประเทศไทย”. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๕๐.

วิมล ปั่นคง “แนวทางและมาตรการเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ชายแดนของไทย”. สถาบัน ระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา, ๒๕๕๗.

ทองคำ ดินะลา. “การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ สำหรับผู้ประกอบการใหม่ใน ธุรกิจอุตสาหกรรมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา”. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๕๘.

นงคราญ ไชยเมือง และจิรัฐ กายูจน์บุญเรือง. “การจัดการเชิงกลยุทธ์ของวิสาหกิจเพื่อสังคมสู่ ประเทศไทย ๔.๐”. สาขาวิชาการจัดการ, มหาวิทยาลัยพายัพ, ๒๕๖๐.

มงคล ธีระนานนท์. “การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ของศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษาไทย”. วิทยานิพนธ์การจัดการดุษฎีบัณฑิต, สาขาการจัดการธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน ดุสิต, ๒๕๕๕.

มณีนีรัตน์ ปราศจาก. “ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ”. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ, ๒๕๕๙.

สมเกียรติ อินทวงศ์ และคณะ. “การพัฒนารูปแบบการบริหารศูนย์บ่มเพาะเพื่อสร้างผู้ประกอบการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”. วิทยานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๘.

สันทัต สาริบุตร. “ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจากหลักสูตรอาชีวศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัด กรมอาชีวศึกษา”. ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย วิชาเอกการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๒๖.

สาวิตรี อภินิษฐ์เสณีย์. “ศึกษาวิจัยสมรรถนะผู้บริหารศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษาไทย”. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ, มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๘.

กฎหมาย

พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๓๔ ก, ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑, หน้า ๑ - ๗.

ประกาศยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก. ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ หน้า ๑.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD. “จัดอันดับความสามารถด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอายุ ๑๕ ปี ในแต่ละประเทศ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-๒๐๑๙-๔๘/](https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-๒๐๑๙-๔๘/,), ๒๕๖๓.

Triyakahana Seshabri. “เศรษฐกิจการเมืองของเขตเศรษฐกิจพิเศษใน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก. <https://thaiindia.net/๘๘-insight-india/๕๑๘-sez-special-economic-zones.html>, ๒๕๖๓

ภาคผนวก

ผนวก ก

รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

๑. ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๕ คน ได้แก่
  - ๑.๑ รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ที่กำกับดูแลสถานศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก)
  - ๑.๒ ผู้อำนวยการด้านการสนับสนุนภารกิจติดตามงานนโยบายเกี่ยวกับการอาชีวศึกษา
  - ๑.๓ ผู้อำนวยการด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
  - ๑.๔ ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
  - ๑.๕ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา
๒. ผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก จำนวน ๑๐ คน ได้แก่
  - ๒.๑ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
  - ๒.๒ ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
  - ๒.๓ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา
  - ๒.๔ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
  - ๒.๕ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
  - ๒.๖ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบางแสน
  - ๒.๗ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพัทยา
  - ๒.๘ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง
  - ๒.๙ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด
  - ๒.๑๐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย
๓. บุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก จำนวน ๑๐ คน ได้แก่

๓.๑ นายคชาวุธ เทพยศ	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคบางแสน
๓.๒ นางอัมพารรณ์ ชัยวรกุล	ครูชำนาญการ วิทยาลัยเทคนิคบางแสน
๓.๓ นางสาวนุชนันท์ ทีปกการ	พนักงานราชการ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
๓.๔ นางสาวอัญญาณี บรรหาร	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
๓.๕ นางสาวปาริชาติ พัฒน์พงษ์	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
๓.๖ นายวิวัฒน์ ปัญจมะวัต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓.๗ นางสุรีพร สังข์อ่อน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๓.๘ นางสาวพนารัตน์ อักษรถึง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๓.๙ นายสรพงษ์ กุ้ยบำรุง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๓.๑๐ นางสาวฐิติภัทร สง่าศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๔. ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก จำนวน ๕ คน ได้แก่

๔.๑ บริษัท ต้าถุง(ประเทศไทย) จำกัด ทำความร่วมมือกับ วิทยาลัยเทคนิคบางแสน ที่อยู่ นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เลขที่ ๗๐๐/๕๐,๕๑,๕๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐

๔.๒ สมาคมวิศวกรรมระบบขนส่งทางรางไทย ทำความร่วมมือกับ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ที่อยู่ อาคารสวทช. โยธี ณ เลขที่ ๗๓/๑ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงทุ่งพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๔.๓ บริษัท ซีเนียร์ แอร์โรส (ประเทศไทย) จำกัด ทำความร่วมมือกับ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ ที่อยู่ ๗๘๙/๑๑๕-๑๑๖ หมู่ที่ ๑ นิคมอุตสาหกรรมปิ่นทอง ถนนสายหนองค้อ-แหลมฉบัง ต.หนองขาม อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

๔.๔ บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) (EA) ทำความร่วมมือกับ วิทยาลัยเทคนิค ฉะเชิงเทรา ที่อยู่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ชั้น ๑๖ อาคารเอไอเอ แคปปิตอล เซ็นเตอร์ เลขที่ ๘๘ ถนนรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๔.๕ มูลนิธิศึกษาพัฒนา กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ลงนามความร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด

ผนวก ข
การสนทนากลุ่ม (Focus Group)
และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความหมายของข้อมูล
(Interpretation analysis)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ
วัน เดือน ปีเกิด	๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙
การศึกษา	ปริญญาตรี : ปริญญาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์บัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา ๒๕๓๒ ปริญญาโท : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา ๒๕๓๘ : การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา ๒๕๔๗ ปริญญาเอก : ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา ๒๕๕๖
ประวัติการทำงานโดยย่อ	พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๓ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๘ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคนางรอง จ.บุรีรัมย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลพบุรี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑ ผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และทำหน้าที่หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ รองศึกษาธิการภาค ๑๔ รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการภาค ๑๔ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ปัจจุบัน รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (บริหารระดับสูง) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้วิจัย นายสุเทพ แก่งสันเทียะ

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 62

ตำแหน่ง รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากคำแถลงนโยบายของรัฐมนตรีโดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 มี 12 นโยบายหลัก โดยหนึ่งในนั้นก็คือด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย โดยเฉพาะการพัฒนาบัณฑิตพันธุ์ใหม่ ที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแผนพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ด้วยการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพของคนทุกช่วงวัยสำหรับศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านการแข่งขัน ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับ อนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

สำหรับเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้มีมาตรฐานการพัฒนาบุคลากรด้วยการจัดการศึกษาที่เป็นระบบและครบเครื่อง ตั้งแต่กลุ่มการศึกษาพื้นฐาน กลุ่มการศึกษาอาชีวศึกษาอุดมศึกษาพร้อมกัน EEC Model ที่ทำให้สถาบันการศึกษาสามารถผลิตบุคลากรได้ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมถึงการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ ในพื้นที่ ในการ

ผลิตบัณฑิตในแต่ละสาขาของ S-Curve เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของแรงงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกได้อย่างครบถ้วน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินงานผลิตและพัฒนา สนับสนุนกำลังคนอาชีวศึกษาเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญในการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีปริมาณและคุณภาพเพียงพอ เพราะปัจจุบันเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่า ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนากำลังแรงงานให้เป็นผู้ที่มีความรู้และสมรรถนะสูง ประเทศนั้นจะสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกได้เป็นอย่างดี รวมทั้งสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้อยู่ในระดับสูงได้อย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการพัฒนากำลังคนนั้นมุ่งเป้าหมายไปที่การพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) รวมถึงพัฒนาอาชีวศึกษา พัฒนาคุณภาพวิชาชีพ และพัฒนาแรงงานรองรับอุตสาหกรรม 4.0 โดยจัดระบบและกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ชัดเจนเป็นระบบในการพัฒนา กำลังคนที่มีทักษะสูงให้สามารถนำความรู้ความสามารถและทักษะมาใช้ในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการสร้าง และพัฒนานวัตกรรม ซึ่งต้องครอบคลุมการพัฒนากำลังคนที่อยู่ในอุตสาหกรรมแล้ว รวมถึงกำลังคนที่กำลังจะเข้าสู่อุตสาหกรรม และการเตรียมการผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน เพื่อรองรับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีในอนาคต รวมทั้งเร่งรัดและขยายผลระบบคุณวุฒิวิชาชีพ การยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น โดยมุ่งการขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีศักยภาพควรมีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนานักเรียน นักศึกษา พัฒนาคู บុคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งจากการศึกษาการศึกษา ประเมินการแรงงาน ของกระทรวงแรงงาน พ.ศ. 2560 พบว่าในระยะเริ่มต้นโครงการพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อัตราความต้องการจ้างงานยังมีน้อย เนื่องจากเป็นระยะเวลาเริ่มต้นของโครงการ การดำเนินงานส่วนใหญ่จะเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการและเชิญชวนให้ผู้ประกอบการมาลงทุน โดยจากประมาณการพบว่า อุตสาหกรรมที่เกิดการจ้างงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ รองลงมา คือ อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพและอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ ซึ่งผลการประมาณการดังกล่าวได้ผลเช่นเดียวกันทั้งการประมาณการ 5 ปี และการประมาณการ 10 ปี และปีที่คาดว่าจะมีการอัตราการจ้างงานสูงสุด คือ พ.ศ. 2566 ซึ่งว่าเป็นระยะสมดุลของโครงการที่การค้า การลงทุน ต่างๆ อยู่ในระดับที่เหมาะสม อุตสาหกรรมแต่ละประเภทมีความมั่นคง เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้อัตราการจ้างงานที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ดังนั้นจึงเป็นที่มาของงานวิจัยฉบับนี้ ที่มุ่งจะศึกษาค้นหาแนวทางหรือรูปแบบในการกำหนด ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออกภายใต้การกำกับดูแลสถาบันอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้สามารถรองรับความมั่นคงแห่งชาติทางเศรษฐกิจในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจ พิเศษภาคตะวันออก ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคอุตสาหกรรม ภาคเอกชน และสามารถสนับสนุนงานของแผนความมั่นคงทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ค้ำครองและรักษา ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไทยได้อย่างมหาศาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและ มาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและ มาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์สำหรับการผลิตและพัฒนากำลังคนภาคอุตสาหกรรม ระดับภาพรวมให้สอดคล้องกับความต้องการและทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
  - 1.1 การวิจัยนี้เน้นการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อเสนอข้อเสนอเชิงนโยบาย ในการกำหนด ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
  - 1.2 การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวคิด/หลักการระดับยุทธศาสตร์
2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

  - 2.1 ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 5 คน
  - 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 20 คน
  - 2.3 บุคลากรทางการศึกษาอาชีวศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 20 คน
  - 2.4 ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 5 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ดำเนินการโดยการศึกษาจากตำราเอกสารต่างๆ

1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์รายบุคคล Focus Group จำนวน 2 ครั้ง ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และบุคลากร ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการโดยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์ข้อมูลทฤษฎี หลักการต่างๆ

3. การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลแบบรายงานวิจัยเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ นำเสนอแนวคิดใหม่

ผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันปัญหาและการแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากการศึกษาผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและการแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับการพัฒนาระยองเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และระยองตะวันออก-ตะวันตก นอกจากนั้นยังเป็นศูนย์กลางของความเชื่อมโยงมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก รวมทั้งประเทศกลุ่มอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง และทางตอนใต้ของประเทศจีน ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2560 นายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) มีข้อสั่งการด้านเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economy corridor : EEC) จะสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนต่างชาติเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรและแรงงานไทย จึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเตรียมความพร้อมบุคลากรดังนี้ ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้มีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC ทั้งหลักสูตรในระบบ

การศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาและหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสำหรับแรงงานที่ประสงค์จะพัฒนาความรู้เพิ่มเติม กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำฐานข้อมูลแรงงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และความต้องการแรงงานในสาขาต่างๆ ของอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC เพื่อนำไปใช้กำหนดเป้าหมายในการผลิตบุคลากรแต่ละประเภทและระดับให้ตรงตามความต้องการต่อไป ทั้งนี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จใน 3 เดือน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้วางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐ ในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพิ่มขีดความสามารถ คณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกสอนในสถานประกอบการ รองรับการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในยุคประเทศไทย 4.0 โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม ภาษา ICT เทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม อัตลักษณ์ไทย และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลิต ผลิตภัณธ์ ผลิตและพัฒนากำลัง ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันด้านอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสอน การแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษาเพื่อสร้างการเติบโตของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสร้างนิสัยผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านการใช้ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงานจรรยาบรรณอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้บริโภคและการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การขับเคลื่อนธุรกิจเศรษฐกิจ ประเทศด้วยงานวิจัยระดับเพื่อการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการจัดการบริหารจัดการภาครัฐ

และจากการวางแผนการดำเนินงานมาแล้วข้างต้นแต่การดำเนินการยังไม่สามารถผลิตกำลังผล อาชีวศึกษาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่ผ่านมาดังนี้ กิจกรรมพัฒนา ทักษะนักศึกษาโดยส่งนักเรียนนักศึกษาเข้าฝึกอบรบและฝึกงานในสถานประกอบการ ในสาขาวิชาที่รองรับ 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย กิจกรรมจัดทำและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับ 10 อุตสาหกรรม เป้าหมายการดำเนินงานได้พัฒนามาตรฐานวิชาชีพจำนวน 7 มาตรฐาน กิจกรรมการจัดทำและพัฒนา หลักสูตรที่สอดคล้องกับ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในระดับ ปวช. ปวส. กิจกรรมส่งเสริมการมีงานทำโดยจัด มหกรรมตลาดนัดแรงงานใน 4 จังหวัด นอกจากนี้โครงการจัดฝึกอบรมระยะสั้นให้แก่แรงงานในสถาน ประกอบการและประชาชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยเป็นการบูรณาการงานร่วมกับสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

ข้อเสนอแนะทางทางการจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขต พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2563 -2565)

ผลการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีข้อเสนอ ดังนี้ กำหนดวิสัยทัศน์ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovative Workforce) สนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกโดยมีวัตถุประสงค์ ผลิตและ พัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากลรองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ นิสัยอุตสาหกรรม คุณธรรม จริยธรรม และความสามารถใน การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานประกอบการ ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐเพื่อยกระดับมาตรฐาน การจัดการอาชีวศึกษาในทุกมิติให้สอดคล้องกับบริบทของภาคการผลิตและบริการในเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก เพิ่มขีดความสามารถ คณาจารย์ ครู บุคลากรทางการศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการ รองรับ การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งมีเป้าหมาย การพัฒนา ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานสากลรองรับความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรม 4.0 และภาคบริการโดยดำเนินการภายใต้ความ ร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน ทั้งนี้ได้กำหนดแนวคิดในการพัฒนาไว้ดังนี้ วิเคราะห์สภาพปัญหาการผลิตและพัฒนากำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและประเด็นท้าทาย ประเมินความต้องการของสถานประกอบการในการผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

โดยเปรียบเทียบอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) กำลังคน รายกลุ่ม/สาขาการลงทุน วางแผนการผลิตพัฒนากำลังคนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ การค้าและการลงทุนในพื้นที่ครอบคลุมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กำหนด Road Map การทำงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โดยจัดลำดับความสำคัญ ระยะสั้น 3-6 เดือน ระยะปานกลาง 1-2 ปี ระยะยาว 3-5 ปี จัดอาชีวศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่และใช้กลไกด้านมาตรฐานอาชีพในแต่ละกลุ่ม/สาขาอาชีพเพื่อกำกับคุณภาพผู้สำเร็จระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ 2563 – 2565 โดยมีข้อเสนอ ด้านยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ โดยมีกลยุทธ์เสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็น Global Citizen มีความรู้ทักษะ นิสัย อุตสาหกรรม ภาษา ICT เทคโนโลยี และนวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม อัตลักษณ์ไทย และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพและการดำรง ชีวิตในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ 1 ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ Super Cluster/Cluster, New Engine of growth กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน นำนวัตกรรม การสอนใหม่ๆ มาปรับใช้ กลยุทธ์ 3 เพิ่ม/ขยายการจัดอาชีวศึกษาทวิภาคีในสาขาเป้าหมาย กลยุทธ์ 4 จัดตั้ง ศูนย์ความเป็นเลิศ/ศูนย์พัฒนาทักษะเฉพาะทางร่วมกับสถานประกอบการและจัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา วิชาชีพชั้นสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์ 1 เตรียมความพร้อมด้านอาชีพให้กับคนในกลุ่ม EEC ทุกช่วงวัย กลยุทธ์ 2 ต่อยอดทักษะกำลังคนในสถานประกอบการ (Re-skill) ให้มีทักษะอาชีพสอดคล้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม 4.0 กลยุทธ์ 3 แก้ปัญหาความขาดแคลนครูเร่งด่วน และยกระดับคุณภาพครู ครูฝึกในสถานประกอบการให้เป็นครู 4.0 สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน EEC

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันในด้านอาชีวศึกษา กลยุทธ์ 1 สร้างแรงบันดาลใจด้านการเรียนอาชีวศึกษาเพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาให้ได้กำลังคนมากขึ้นเพียงพอต่อความต้องการในตลาดแรงงาน EEC กลยุทธ์ 2 ส่งเสริมนิสัยการทำงานควบคู่กับการเรียน ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน และประกันการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในพื้นที่ กลยุทธ์ 3 จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกนักศึกษา ทวิภาคีต่างพื้นที่เข้าฝึกประสบการณ์อาชีพในสถานประกอบการกลุ่ม EEC รวมทั้งการส่งเสริมการมีงานทำในพื้นที่ กลยุทธ์ 4 สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเข้าสู่ระบบอาชีวศึกษาแบบมีเงื่อนไขในการทำงานในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสอนการแนะนำทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อสร้างการเติบโตของ คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ 1 สร้างนิสัยผู้สำเร็จอาชีวศึกษาในด้านการใช้ทรัพยากร ความปลอดภัยในการทำงาน จรรยาบรรณอาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของ ผู้บริโภค และการทำงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การขับเคลื่อนธุรกิจ เศรษฐกิจ ประเทศด้วยงานวิจัยทุกระดับ เพื่อการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการจัดการบริหารจัดการภาครัฐ กลยุทธ์ 1 สริมสร้างศักยภาพสถานศึกษาให้มีความพร้อม ด้านทรัพยากรให้กับสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษา 4.0 และ Digital College รองรับการพัฒนา EEC กลยุทธ์ 2 ปรับระบบฐานข้อมูลด้าน Demand และ Supply โดยใช้ กลไกประชารัฐเพื่อการวางแผนการจัดอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ กลยุทธ์ 3 ปรับระบบความร่วมมืออาชีวศึกษาทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อเสริมศักยภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล อาทิ เยอรมัน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ ให้สอดคล้องกับการลงทุนจากต่างประเทศ สถานศึกษา และขยายการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี (สนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษาทำงานร่วมกับนิคมอุตสาหกรรม เขตประกอบการอุตสาหกรรม ชุมชน อุตสาหกรรม สถานประกอบการ และ หน่วยงานอย่างใกล้ชิดเพื่อการผลิตกำลังคนที่ตรงกับความต้องการ กลยุทธ์ 4 เพิ่มกลไกการประสานงานใกล้ชิดกับสถานประกอบการในพื้นที่ กลยุทธ์ 5 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การ ใช้จ่ายงบประมาณสนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนเฉพาะพื้นที่ ซึ่งต้องอาศัยกลไกดำเนินการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์พัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผ่านหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องใน 4 ระดับ คือหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานส่วนจังหวัด สถานศึกษา และในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออกควรต้องดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์ร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและ สามารถผลิตกำลังคนได้สอดคล้องกับความต้องการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
2. สถานประกอบการในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกต้องเข้ามามีส่วนรับผิดชอบ ในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเนื่องจากเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากกำลังคนอาชีวศึกษาที่ ผลิตออกมา
3. รัฐบาลต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกอย่าง จริงจังโดยเฉพาะการสนับสนุน กระตุ้น และอำนวยความสะดวกเพื่อจูงใจให้สถานประกอบการได้เข้ามาร่วม รับผิดชอบในการผลิตกำลังคนเพื่อสนองความต้องการของสถานประกอบการและเพื่อพัฒนาพื้นที่ ระเบียง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกอย่างจริงจัง

4. ให้มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างสถานศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน สถานประกอบการและองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อร่วมกันวางแผนผลิตและพัฒนากำลังคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของสถานประกอบการในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อผลผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยความต้องการของสถานประกอบการในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา